

Предметна програма

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АНАТОМИЈА 1			
2.	Код	3FM180122			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“, Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	прва год / прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Вонр. проф. д-р Светлана Јовевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Иницијатива за континуирано стекнување на нови знаења во научната област со користење на најнова стручна литература.				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Теоретска настава</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вовед во анатомија 2.Остеологија на човечкото тело 3.Синдесмологија на човечкото тело 4. Миологија на на човечкото тело 5 Респираторен систем 6. Кардиоваскуларен систем 7. Лимфен систем 8. Дигестивен систем 9. Мочни или уринарни органи 10. Женски полови органи 11. Машки полови органи 12. Жлезди со внатрешно лачење <p>Практична настава</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Ориентација на коски: клучна коска, лопатка, надлактица, коски на подлактица (радиус и улна) Скелет на шака: рачје (китка на шака), метакарпални коски и коски на прстите, граден кош и рбет Скелет на појасот на долниот екстремитет-карлична коска; скелет на крсна и тртична коска, Скелет на натколеница-бутната коска, и коски на потколеница-голеница, лисница, чашка Скелет на стапалото-коски на ножјето, доножјето и прстите на стапалото Зглобови на горниот екстремитет, градниот кош и рбетот Зглобови на долниот екстремитет, Мускули и крвни садови на горен екстремитет Мускули и крвни садови на долен екстремитет, Инервација на горен и долен екстремитет Граден кош-градба на сидови, поделба на медијастинум, граници, состав, топографиј, Медијастинални органи-соодноси; градба и топографија на системот за дишење Градба на системот за крвоток-срце и големите крвни садови; топографија и соодноси, Абдоминален сид-градба: мускули, соодноси на мускулите со органите, васкуларизација и инервација Ориентација во абдоминална празнина-перитонеум, хранопроводник, желудник, топографија и соодноси, Топографија на органи во абдоминалната празнина-градба и ориентација на тенко и дебело црево Ориентација на модели на црн дроб, жолчни патишта, панкреас, Ориентација на модели на слезенка, бубрег, надбубрежна жлезда, анатомија на уринарни патишта Карличен сид-градба, топографски соодноси на органите, карлични органи, Карлична празнина-мочоводни органи, соодноси со другите органи, васкуларизација и инервација Женски полови органи-ориентација, соодноси со другите органи, Машки полови органи-ориентација, соодноси со другите органи 				
12.	Методи на учење: Предавања, претклинички лабораториски вежби, аудиториски вежби, консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6ЕКТС x 30 часа = 180часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+45+15+30+60= 180 часа (2+3+1)			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	45 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови
		16.3.	Домашно учење	60 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		40 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Предавања, претклинички лабораториски вежби, аудиториски вежби, консултации.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Придружна евалуација на студентите и самоевалуација		

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ХЕМИЈА			
2.	Код	3FM101822			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Гоце Делчев“ Штип Факултет за медицински науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва год. / Прв сем.	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Проф. д-р Рубин Гулабоски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Концепциски со предметот студентите се воведуваат во основните поими и закони од неорганската хемија. Проучувањето на структурата на материјата, електронската конфигурација на атомот, хемиските врски и реакции, хемиската рамнотежа, енергетските промени, својствата на поважните елементи како и својствата на растворите се теми преку кои студентите ќе се запознаат со основните хемиски својства на елементите, нивната реактивност и практичната примена на хемиските феномени. Посебен дел е одвоен и за органската хемија. Со програмата се опфатени и растворите, нивните својства, значењето на пуферите и значењето на хидролизата во хемијата и биолошките системи важни во денталната медицина. Посебен осврт е даден и на рамнотежните процеси поврзани со растворливост на тешкорастворливите соединенија. Целта е студентите да се стекнат со основни познавања кои ќе им бидат база во проучување на блиските дисциплини како биохемија и физиологија.				
11.	Содржина на предметната програма: А)Содржина на предавањата: 1. Вовед во хемијата, Методи и гранки на хемијата; Мерни единици: Основни и изведени SI единици; 2. Материја, својства и класификација: чисти супстанции-елементи, соединенија, смеси; 3. Номенклатура на неоргански соединенија, Основни закони на хемијата; 4. Атомска теорија на материјата; Поим за количество супстанца, мол, Авогадров број, 5. Елементи и нивна класификација во периодниот систем; Хемиски врски, Валентност; 6. Раствори; Електролити и својства на раствори на електролити; 7. Пуфери; Хидролиза; 8. Хемиски реакции, Типови на хемиски реакции, Реакции на оксидација и редукција; 9. Хемиска термодинамика; Хемиска кинетика и хемиска рамнотежа. 10. Рамнотежи кај рашкорастворливи соединенија, 11. Органска хемија-хибридизација-аланеи, алкени алкини. 12. Алкохоли, алдехиди кетони, органмски киселини и ароматични соединенија				

	Б)Содржина на вежбите: 1. Номенклатура на неоргански соединенија; 2. Хемиски знаци, Формули, Равенки, Валентност; 3. Пресметување врз основа на хемиски формули; 4. Оксидо-редукциски равенки и нивно рамнење; 5. Пресметување врз основа на хемиски равенки (Стехиометриски пресметки); 6. Раствори; Пресметување на концентрација на раствори; Припрема и разредување на раствори, 7. Концентрација на водородни јони и водороден показател (рН); 8. Пуфери, Припрема на Пуфери, Својства на пуфери, 9. Рамнотежа кај тешкорастворливи соединенија, 10. Реакции на алкохоли и карбоксилни киселини, 11. Реакции на алдехиди и кетони; 12. Синтеза на органски соединенија.			
12.	Методи на учење: предавања, теоретски и практични вежби, консултации; изработка на самостојна семинарска работа; домашно учење; подготвителна настава за испити и колоквиуми: консултации.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+15+15+15+45 (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава (15 недели x 3 часа)	30 часа
		15.2.	Вежби (15 недели x 1 часа)	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа
		16.2.	Самостојни задачи	15 часа
		16.3.	Домашно учење	45 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови (2 писмени колоквиуми по 20 бода)		40 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проектна задача (презентација)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество на предавања и вежби		20 бодови
	17.4	Завршен устен испит (теоретски и практичен)		30 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) F
		од 51 до 60 бода		6 (шест) E
		од 61 до 70 бода		7 (седум) D
		од 71 до 80 бода		8 (осум) C
		од 81 до 90 бода		9 (девет) B
		од 91 до 100 бода		10 (десет) A
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација		

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КЛЕТОЧНА БИОЛОГИЈА СО ХУМАНА ГЕНЕТИКА			
2.	Код	3FM180222			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Гоце Делчев“ Штип Факултет за медицински науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	Прва год. / Прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Проф. д-р Невенка Величкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на овој предмет е студентите да се запознаат со базични познавања од областа на клеточната биологија и хуманата генетика, како и основните законитости при процесот на наследување.				

	<p>Специфични цели: Студентите развиваат специфични компетентности за користење на различни методи и техники при микроскопирањето, се запознаваат со основните цитохемиски методи кои се користат при дијагностицирањето на голем број на наследни заболувања со посебен осврт на оние кои се најчести во областа на денталната медицина.</p> <p>Компетенции: На тој начин студентите ќе бидат оспособени да извршат идентификација на нормална од патофизиолошки изменета клетка, да препознаат синдром или хромозомска аберација, да ја потенцираат важноста на пренаталниот скрининг и ризикот од евентуално присуство на одредена мутација или хромозомска аберација.</p>			
11.	<p>Содржина на предметната програма: А) Предавања: Класификација на клетки (морфологија, структура, функција) Хемиски состав на клетката Градба на клеточна мембрана и видови транспорт низ клеточна мембрана Мембрански клеточни органели Лизозомски болести на складирање Немембрански клеточни органели Градба на јадро и јадренце Цитодиференцијација Апоптоза и некроза Градба на хромозоми и поделба Нумерички хромозомски аберации Структурни хромозомски мутации и мутации Б) Вежби: Микроскопски техники и методи (Видови клетки) Клеточна мембрана Меѓуклеточни врски Градба и форма на јадро Градба на митохондрии Лизозомски болести (методи на дијагностицирање) Цитодиференцијација Апоптоза и некроза Кариотипизација и изработка на кариограм Полово врзани болести Наследување на крвни групи Нумерички и структурни хромозомски аберации</p> <p>Практичната настава се состои од реализирани лабораториски вежби и со примена на различни методи од областа на цитологијата и хуманата генетика, видео презентации и анимации, дискусии, работилници и интерпретација на експерименталните резултати.</p>			
12.	<p>Методи на учење: <u>Теоретска настава:</u> Интерактивна настава: предавања во групи од по 40 студенти со дискусија и учество на студентите. Мултимедијална настава. Е-учење. Поединечни консултации со студентите и консултации во групи. <u>Практична настава:</u> Практични лабораториски вежби во мали групи по 10 студенти. Аудиториски вежби.</p>			
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ЕКТС x 30 часа = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+15+15+30+30 (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење - задачи	30 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		

	17.3.	Активност и учество				
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Величкова	Цитологија со хумана генетика	УГД	2012
		2.	Величкова	Клеточна биологија	УГД	2020
		22.2.	Дополнителна литература			
			Рб	Автор	Наслов	Издавач
	1.		Мајкл Х. Рос; Павлина Војчич	Клеточна и молекуларна биологија	Табернакул	2010
	2.		Tomas Pollard; William Earnshaw	Cell Biology	Elsevier	2008

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	АНАТОМИЈА НА ВИЛИЦИ И ДЕНТАЛНА МОРФОЛОГИЈА				
2.	Код	3FM150322				
3.	Студиска програма	Дентална Медицина				
4.	Организатор на студиската програма (единица) односно институт, катедра, оддел	Универзитет „Гоце Делчев“ Штип Факултет за медицински науки				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус на студии				
6.	Академска година / семестар	Прва год / прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	7	
8.	Наставник	Проф. д-р Киро Папакоча				
9.	Предуслови за запишување на предметот	/				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Изучување на основните анатомски и морфолошки карактеристики на составните елементи на стоматогнатниот систем.					
11.	Содржина на предметната програма: Теоретски наставни единици 1. Заби и забни лакови, млечна и трајна дентиција, анатомски карактеристики на забите, системи за означување. 2. Хистологија на забите. Потпорни ткива на забот и нивната функција. 3. Заби од интерканинскиот сектор - горни и долни секачи. 4. Заби од интерканинскиот сектор - горни и долни кучешки заби. 5. Заби од трансканинскиот сектор - горни и долни преткатници. 6. Заби од трансканинскиот сектор - горни катници. 7. Заби од трансканинскиот сектор - долни катници. Селбахов феномен. 8. Анатомија на горната вилица и непчевата коска. 9. Анатомија на долната вилица и темпоромандибуларен зглоб (ТМЗ). 10. Анатомија и топографија на мускулите на стоматогнатниот систем. 11. Оклузија и артикулација за забите. 12. Ориентациони точки, линии и рамнини и поделба на лицето. Практични наставни единици 1. Анатомски делови на забите. Ориентациони правци. Карактеристични белези на забите. Систем за означување на забите. 2. Цртање и моделирање на горен централен инцизив во гипс. 3. Цртање и моделирање на горен латерален инцизив во гипс. 4. Цртање и моделирање на долни инцизиви во гипс. 5. Цртање и моделирање на горен и долен канин во гипс.					

	6.Цртање и моделирање на горни преткатници во гипс. 7.Цртање и моделирање на долни преткатници во гипс. 8.Цртање и моделирање на горен прв молар 9.Цртање и моделирање на долен прв молар во гипс. 10.Моделирање на горни и долни инцизиви во восок. 11.Моделирање на канини и премолари во восок. 12.Моделирање на молари во восок.					
12.	Методи на учење: Теоретска настава:Интерактивна настава: предавања во групи од по 40 студенти со дискусија и учество на студентите.Мултимедијална настава. Е-учење. Поединечни консултации со студентите и консултации во групи. Практична настава: Практични лабораториски вежби во мали групи по 10 студенти. Аудиториски вежби					
13.	Вкупен расположив фонд на време	7 ЕКТСx30часа= 210 часа				
14.	Распределба на расположивото време	30+60+30+15+75 (2+4+1)				
15.	Форми на наставни активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	60		
16.	Други форми на активност	16.1.	Проектни задачи	15		
		16.2.	Самостојни задачи	30		
		16.3.	Домашно учење - задачи	75		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		40		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10		
	17.3.	Активност и учество		10		
18.	Критериуми за оценување (бодовна оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)				
19.	Услов за потпис и полагање завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од 70 бодови од колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.1.	1.	Папакоча, К., Митевски Апостолоски, П., Петров М.	Анатомија на вилици дентална морфологија скрипта	Универзитет “Гоце Делчев	2017
		2.	Папакоча, К., Митевски Апостолоски, П., Петров М., Нашкова, С.	Анатомија на вилици дентална морфологија Практикум	Универзитет “Гоце Делчев	2017
	Дополнителна литература					
		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Јанкуловска, Е.	Анатомија и морфологија на вилиците и забите	Стоматолошки факултет, Скопје	2001
		2.	Jarned , Fuller A / Gerald Denehy / Thomas M. Schull	Concise Dental Anatomy Morphology	University of Iowa College of Dentistry	2001

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	БИОФИЗИКА			
2.	Код	3FM101222			
3.	Студиска програма	Универзитетски задолжителен предмет			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Гоце Делчев“ Штип Факултет за медицински науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	Прва/ прв	7.	Број на ЕКТС кредити	
8.	Наставник	Проф. д-р Зденка Стојановска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметот е да ги прошири основните теоретски и практични знаења од физиката со биомедицинските појави. Со усвојување на наставните содржи, студентот може да даде физички објаснување на некој од физиолошките процеси во човечкото тело како и физичките методи применети во медицинската дијагностика и терапија.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Механика и биомеханика; 2. Функционирање на локомоторниот систем; Реали системи. 3. Звук и Биоакустика; 4. Ултразвук. Примена на ултразвукот во дијагностиката и терапијата. 5. Биомеханика на флуиди; Биомеханика на флуидите во човечкиот организам. 6. Темодинамика на човечкиот организам; Транспортни процеси во човечкиот организам; 7. Електрични појави. Биопотенцијали во мирување и акциони потенцијали. Елементи на функционалната дијагностика. 8. Терапевтски методи со електрична струја. Магнетни појави; 9. Основни појави и закони во оптиката. Оптички инструменти; Оптика на перцепцијата; 10. Извори и особини на оптичкото зрачење. Ласери и примена на ласерите во медицината. 11. Рентгенско зрачење (добивање и примена во дијагностиката и радиотерапијата) 12. Елементи од нуклеарна физика. Примена на отворени извори на зрачење во медицината.				
12.	Методи на учење: истражувачки, работа во мали групи, домашни работи, практична настава, семинарски работи, дискусија, дебата, индивидуални задачи				
13.	Вкупен расположив фонд на време	5 ЕКТС x 30 часа = 150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+15+10+65 (2+2+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	10 часа	
		16.3.	Домашно учење	65 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (2 писмени колоквиуми по 20 бода)	40 бодови		
	17.2.	Семинарска работа/ проектна задача (презентација)	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество на предавања и вежби	20 бодови		
17.4.	Завршен устен испит (теоретски и практичен)	30 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет)	F
			од 51 до 60 бода	6 (шест)	E
			од 61 до 70 бода	7 (седум)	D
			од 71 до 80 бода	8 (осум)	C
			од 81 до 90 бода	9 (девет)	B
			од 91 до 100 бода	10 (десет)	A
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација			

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии	
1.	Наслов на наставниот предмет	АНГЛИСКИ ЈАЗИК НИВО А2.1	
2.	Код	4FF100621	
3.	Студиска програма	Дентална Медицина	
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип	
5.	Степен	Интегриран прв и втор циклус на студии	
6.	Академска година/семестар	I година/I сем.	7. ЕКТС кредити: 2
8.	Наставник	виш лектор м-р Драган Донеv	
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема	
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот да владее со граматички и реченични структури соодветни за возраста и ниво А2 за владеење на јазикот, како и неколку елементи од предното рамниште Б1; да препознава слухово зборови и нејфреквентни фрази, изрази и колокации поврзани со неговата/нејзината посредна и непосредна околина за да задоволи конкретни потреби; да разбира текстови, пишани описи и упатства/брошури/менија/возни редови/соопштенија/ознаки од непосредената околина, како и лични писма и куси новинарски текстови на теми од личен интерес; да извлече клучни зборови/изрази/фрази, како и главна идеја и важни детали во текстови и да препознава цел и намена во различни форми на текстови; да разбира соговорник доколку говорот е јасно артикулиран со повремени барања за повторување, објаснување и преформулирање на недоволно разбран дел; да разликува употреба на неформален од основен формален стил; да може да води разговор на познати и помалку познати теми, како и теми од непосреден интерес; да може да изрази чувство, мислење и/или став поткрепен со аргументи, како и да споредува различни мислења/ставови на познати и помалку познати теми, како и теми од непосреден интерес; да може да напише порака/писмо/белешка/разгледница, како и приказна и/или да опише место/настан и да пополни формулари со основни лични податоци.		
11.	Содржина на предметната програма: Грамматика: прв кондиционал; Present simple passive; прилози за време; Past continuous и Past simple; модални глаголи за изразување способност; прилози за начин; Past simple passive; пасивни конструкции во Past Simple; глаголи со два предмети; зборување за минати навики со would; Past perfect simple; членови; will и going to за одлуки и планови; втор кондиционал; индиректен говор; both, either, neither; придавки од сегашен и минат партицип; контрастирање на сегашни времиња (Present Simple, Present Continuous и Present Perfect); помошни глаголи (be, do have); Question Tags; пасивни конструкции во Present Simple; прилози и прилошки фрази за Present Perfect (already, for, since, just, yet); описни придавки кои се однесуваат на облека контрастирање времиња (Present Perfect и Past Simple); контрастирање минати времиња (Past Simple и Past Continuous); прилози и прилошки определби за време (for (decades/ ages/ hours); since; recently; ago; yesterday; last night/ week/ month/ year; in 2013; later, immediately; at once; suddenly); глаголски именки (gerunds); описни придавки (bright, daily); зборообразување на придавки (-ing /-ed); колокации: get lost; wait (for); catch (the bus); pack your bag; book (a ticket/a room); work (in/at/for/with); прилози за начин; неправилни форми (good - well; fast - fast; hard - hard); директен и индиректен предмет во реченица; Subject & object questions; пасивни конструкции во Future Simple;- модални глаголи must и have to; дел-реченици со that Лексика: збогатување на вокабуларот за опис на изглед и личност/карактер; болести; фразални глаголи кои се однесуваат на врски; мерки; работа; зборови поврзани со криминал; поздравни и подароци; медиуми; пари; семејство, пријатели и меѓусебни релации; дом; спорт и слободни активности; временски услови и природни несреќи; храна и пијалоци; природа и околина. Читање: студентот чита текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика; чита и изведува заклучок од текстови и куси новинарски статии поврзани со секојдневни општествени теми со конкретна содржина; Зборување: прераскажување на урбана легенда/приказна/мит/минат настан; барање за појаснување на недоволно разбран дел од разговор; искажување претходни искуства; зборување за патувања/туризам; искажување правила, обврски и неопходност; зборување за образование, технологија и интереси; детално опишување на одредени карактеристики вклучувајќи специфичност, степен, (не)возможност; искажување дејства опишувајќи одредена специфика/степен. Пишување: студентот пишува за планови за продолжување на образованието; издвојува клучни зборови, изрази и фрази и прави претходно планирање за писмено да опишат иден план; конструира		

	реченици со кои се изразува неопходност, правило или обврска и ги вклучува во логички поврзан пишан текст; коригира пишан текст за да ја подобри вештината за пишување; пишува едноставен состав на тема од личен интерес (креативно пишување).				
12.	Методи на учење: интерактивен, работа во групи, домашни работи, индивидуални работи, предавање, дискусија, техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, самостојно учење, изработка на индивидуална работа, употреба на електронско учење во наставата и вежбите.				
13.	Вкупен расположив фонд на време		2 ЕКТС x 30 часа = 60 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15=60 часа (0+0+4)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	0 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	0 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	15 часа	
		16.3.	Домашно учење	15 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		40+30 бодови	
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бода од двата колоквиуми, семинарската работа, редовноста на предавањата и вежбите		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик и англиски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Рб	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Virginia Evans- Jenny Dooley	Upstream Elementary A2	Express Publishing
		2.	Clive Oxenden and Christina Latham-Koenig	New English File Beginner	Oxford University Press
	22.2.	Дополнителна литература			
		Рб	Автор	Наслов	Издавач
1.		Zoze Murgoski	English Grammar: With Contrastive Notes on Macedonian	National and University Library Kliment Ohridski	

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет		ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК НИВО А1.1		
2.	Код		4FF100221		
3.	Студиска програма		Дентална Медицина		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)			Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип	
5.	Степен		Интегриран прв и втор циклус на студии		
6.	Академска година/семестар		I година/I сем.	7.	ЕКТС кредити: 4
8.	Наставник		виш лектор м-р Марица Тасевска		
9.	Предуслови за запишување на предметот			Нема	

10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Слушање: да разбере едноставни упатства; да реагира невербално на поставената задача; да разбере глобално и детално значење на слушнат краток текст со содржина од секојдневниот живот; да издвои информации од краток едноставен слушнат текст од секојдневниот живот; да разбере некои невербални елементи употребени во познати комуникативни ситуации; да ги препознава фонемите, акцентот во зборовите и основните интонациски модели во исказна и во прашална реченица; да разбере едноставни куси искази во врска со познати теми и одредени конкретни ситуации искажани со бавно темпо.</p> <p>Читање: глобално да разбере информативен текст проследен со визуелни документи; да разбере кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика, вклучувајќи ја и интернационалната лексика; да разбере кратка и едноставна порака; да разбере конкретни информации во натписи, соопштенија, плакати, реклами, проспекти.</p> <p>Зборување: да изговара цели реченици со правилна интонација, акцент и ритам; да поставува едноставни прашања; да одговара на едноставни прашања во врска со личните податоци, семејство, интереси, вкусови, слободно време и сл.; да даде краток и едноставен опис на своето опкружување; да користи и да развива сопствени стратегии за усно изразување.</p> <p>Пишување: да ги познава и да ги почитува интерпункциските правила и правописот; да пишува зборови со приближна фонетска (но, не секогаш и правописна) точност која одговара на сопствениот устен вокабулар; да пополнува формулари; да пишува кратки едноставни текстови во кои ќе се претстави себеси и друг, да ја опише својата околина, да ги набројува активностите од своето слободно време; да пишува кратки пораки и да гради сопствени стратегии за совладување на писменото изразување на германски јазик.</p>
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Грамматика: глаголи и конјугација на глаголи (haben, sein, kommen, sprechen, fahren, schlafen, sehen...) прашални зборови (wer, wo, woher, wie,) лични заменки (акузатив и датив), присвојни заменки (номинатив и акузатив), определен/неопределен член, делливи глаголи (trennbare verben), прилози за време (акузатив и датив), прашални реченици, модални глаголи (mögen, können, wollen, dürfen, sollen, müssen), перфект (минато време), императив (заповеден начин), прилози за место, можен начин (könnten, würden+infinitiv), компаратив и суперлатив кај придавките (viel, gern, gut), глаголи со датив, сврзници за независни реченици (und, oder, aber, denn), редни броеви.</p> <p>Лексика: азбука, броеви, лични податоци, професии, држави/национална припадност, бои, предмети во училишница, зборови во врска со семејството, изглед и карактерни особини, интереси, активности во слободното време, денови, месеци, датуми и часови; мерки за тежина, мебел, апарати во домаќинството, временска прогноза, делови од човечкото тело, дијагнози и препораки, знаменитости на град, превозни средства, мода и облека, позначајни празници во земјите од германскојазичното подрачје. Читање: кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика.</p> <p>Зборување: формално и неформално обраќање и поздравување; барање/давање информација при прв контакт (име, адреса, професија, возраст, национална припадност); барање/давање информации за активностите од своето слободно време; изразување афинитети во врска со активностите во слободното време; барање/давање информации за ден, месец, датум или конкретно време/час; поканување/прифаќање и одбивање; барање/давање дозвола; заблагодарување и одговарање на заблагодарување; опишување на секојдневните активности, поставување прашања и одговарање на нив; дијалози на пазар, во ресторан; опишување на стан или конкретна просторија, опишување на некоја професија, на посетен град, држава; закажување, презакажување или откажување на термин; порака на телефонска секретарка, дијалози во трговски центар, опис на слика од моден магазин, споделување мислења околу специјалитети, честитки и фрази за честитање на празници или свечености во германскојазичните земји; продукција на кратки искази на познати теми.</p> <p>Пишување: зборови со приближна фонетска (но, не секогаш и правописна) точност која одговара на сопствениот устен вокабулар; подредување зборови во слеана низа; пишување по диктат; пополнување формулари; пополнување текстови со испуштени зборови; пишување пораки, електронски пораки; пишување краток едноставен состав (од 40 до 50 збора) според дадени слики, аудитивни или визуелни информации, или насоки од наставникот.</p> <p>Давање дополнителни информации за социокултурните карактеристики на Германија и Австрија и формирање позитивен став кон земјите и културата чиј јазик се изучува.</p>
12.	<p>Методи на учење: Интерактивен, работа во групи, домашни работи, индивидуални работи, предавање, дискусија, техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, самостојно учење, изработка на индивидуална работа, употреба на електронско учење во наставата и вежбите.</p>

13.	Вкупен расположив фонд на време		2 ЕКТС x 30 часа = 60 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15=60 часа (0+0+4)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		0 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		0 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи		15 часа	
		16.3.	Домашно учење		15 часа	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		40+30 бодови		
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. минимум 42 бода од двата колоквиуми, семинарската работа, редовноста на предавањата и вежбите				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик и германски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		РБ	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Marion Kerner, Silke Hilpert, Monika Reimann, Andreas Tomaszewski..	Schritte International 1 Kusrbuch + Arbeitsbuch	Hueber Verlag	2006
		2.	Friederike Jin, Ute Voß	Grammatik aktiv Üben, Hören, Sprechen	Cornelsen	2018
	3.	Ранка Грчева Петер Рау	Голем македонско-германски и германско-македонски речник	Магор	2006	
	22.2.	Дополнителна литература				
		РБ	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Димитрија Гацов	Германска Граматика	НУБ „Климент Охридски“ - Скопје	1995
		2.	Evans Sandra, Pude Angela, Sprech Franz	Menschen A1.2	Hueber Verlag	2012
3.		Olga Swerlowa	Grammatik & Konversation Arbeitsblätter für den Deutschunterricht A1-A2-B1	Langenscheid	2013	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АНАТОМИЈА 2			
2.	Код	3FM180422			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“, Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	Прва година/втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Вонр. проф. д-р Светлана Јовевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со анатомијата на глава и врат, органите во главата и вратот, централниот нервен систем и нивната меѓусебна поврзаност				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Теоретска настава</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мускули на главата и вратот 2. Фасции и меѓуфасцијални простори 3. Артерии на главата и вратот 4. Вени на главата и вратот 5. Лимфен систем на главата и вратот 6. Нерви на главата и вратот 7. Органи од системот за варење, дишење и ендокрин систем 8. Орган за вид 9. Орган за слух и рамнотежа 10. Орган за мирис, вкус и допир 11. Периферен нервен систем 12. Централен нервен систем <p>Практична настава</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Васкуларизација на главата и вратот 2. Венски, лимфен систем на главата и вратот 3. Кранијални и спинални нерви 4. Усна празнина 5. Органи на дигестивниот систем сместени во главата и вратот 6. Органи на респираторниот систем сместени во главата и вратот 7. Носна празнина-анатомски делови, градба, функција 8. Ендокрини жлезди-топографија, соодноси 9. Око-анатомска градба, соодноси, анатомија на орбита 10. Уво-анатомска градба, соодноси со други органи 11. Сетилни органи за вкус, мирис, допир и рамнотежа 12. Вегетативен нервен систем-анатомска поделба, функција 				
12.	Методи на учење: Предавања, претклинички лабораториски вежби, аудиториски вежби, консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6ЕКТС x 30 часа = 180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	45+45+15+30+45 (3+3+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	45 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	45 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	35 часови	
		16.3.	Домашно учење	45 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	40 бодови		
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Предавања, претклинички лабораториски вежби, аудиториски вежби, консултации.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Придружна евалуација на студентите и самоевалуација	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ОПШТА И ОРАЛНА ХИСТОЛОГИЈА СО ЕМБРИОЛОГИЈА			
2.	Код	3FM180422			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	ПРВА / 2 сем.	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Проф. д-р Невенка Величкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Целта на овој предмет е студентите да се запознаат со општата и генерална хистолошка градба и структура на сите ткива, одделни органи и органски системи, со посебен акцент на оралната хистологија и нејзиниот ембрионален развој.</p> <p>Специфични цели:</p> <p>Изучувајќи го овој предмет студентите ќе се здобијат со елементарни знаења од областа на хистологијата, како и специфични знаења и вештини за хистолошката градба на оралната празнина, специфични и битни за оваа студиска програма. Знаењата кои ќе ги стекнат студентите по овој предмет ќе им помогнат за совладување на други предмети или модули предвидени во оваа студиска програма.</p> <p>Компетенции:</p> <p>Студентите ќе се стекнат со специфични компетентности во познавањето и разликувањето на различни ткива и клетки во организмот, со посебен осврат на хистолошката градба на органите, жлездите, нервите и крвните садови кои се наоѓаат во главата со посебен акцент на хистолошка градба и ембрионалниот развој на оралната празнина.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Теоретска настава</p> <p>Епителни или покровни ткива</p> <p>Соединително ткиво</p> <p>Мускулно ткиво</p> <p>Нервно ткиво</p> <p>Гастроинтестинален систем</p> <p>Жлезди во гастроинтестинален систем</p> <p>РЕС</p> <p>Хистолошка градба на плункови жлезди</p> <p>Хистолошка градба на заби и усна празнина</p> <p>Ембрионален развој на орална празнина</p> <p>Практична настава</p> <p>Изработка на трајни хистолошки препарати</p> <p>Епителни или покровни ткива</p> <p>Соединително ткиво</p> <p>Мускулно ткиво</p> <p>Нервно ткиво</p> <p>Гастроинтестинален систем</p> <p>Жлезди во гастроинтестинален систем</p> <p>РЕС</p> <p>Хистолошка градба на плункови жлезди</p> <p>Хистолошка градба на заби</p>				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, семинариуми, истражувачки и практични активности				
13.	Вкупен расположив фонд на време	5ЕКТС x 30 часа = 150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	45+30+15+30+30 (3+2+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	45 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење	30 часа	

17.	Начин на оценување		
	17.1.	Тестови	70 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови
	17.3.	Активност и учество	20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии		
1.	Наслов на наставниот предмет		СТОМАТОЛОШКИ МАТЕРИЈАЛИ	
2.	Код		3FM180522	
3.	Студиска програма		Дентална медицина	
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип	
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Интегриран прв и втор циклус на студии	
6.	Академска година / семестар	I/втор семестар	7. Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник		Проф. д-р Ивона Ковачевска	
9.	Предуслови за запишување на предметот		/	
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот да ги совлада содржините и се здобие со основни и стручни сознанија за стоматолошките материјали, нивната класификација и нивната употреба во стоматолошките дисциплини.			
11.	Содржина на предметната програма: Теоретски содржини 1. Вовед, класификација на стоматолошките и заботехнички материјали, стандарди и технологии. 2. Физички и хемиски карактеристики на стоматолошките материјали 3. Гипс, видови гипс, квантитативни и квалитативни особености, користење 4. Восоци, термопластични материјали, материјали за моделажија 5. Материјали за отпечатување, дублирање, изолирање и дезоксидација 6. Маси за вложување, термо-оптпорни материјали 7. Акрилати. Современи модифицирани смоли. Материјали за обработка и стружење. 8. Керамика. Cad-cam, циркониум оксид и други современи керамики. 9. Метали и легури. Дентални легури. Легури за метал керамика. 10. Корозија на металите и легурите 11. Материјали за 3D дизајнирање и печатење во стоматологијата. 12. Биокompatibilност и заштита на стоматолошкиот тим. Практични наставни единици 1. Класификација и употреба на стоматолошките материјали. 2. Структурни и физички особини на стоматолошките материјали. 3. Гипс-(Примена и начини на подготовка). 4. Маса за вложување, леање и лемење. (Примена и начини на припрема). 5. Материјали за моделирање. Пластични маси. Восоци. 6. Материјали за отпечатување. Класификација. Тврди, пластични и еластични отпечаточни маси. 7. Полимери – подготовка особини. 8. Материјали за дублирање. Материјали за изолирање. 9. Метали и легури.			

	10.Материјали за обработка, стружење, дупчење и полирање. 11.Керамички маси – порцелан – особини апликација 12. 3D материјали за печатење на надоместоци .				
12.	Методи на учење:				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа			
14.	Распределба на расположливото време	30+30+15+15+30 (2+2+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања- теоретска настава.	30	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	15	
		16.2	Самостојни задачи	15	
		16.3	Домашно учење - задачи	30	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		40 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		7 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Р б	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Ковачевска И.	Стоматолошки материјали Скрипта	УГД. е - библиотека
		2.	Стаменковиќ Д. и сор.	Градивни стоматолошки материјали	Куќа штампе Земун
3.	Jerolimov V i sur.	Osnove stomatoloshkih materijala	Zagreb		
				Година	
				2013	
				2007	
				2005	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии		
1.	Наслов на наставниот предмет	ФИЗИОЛОГИЈА 1		
2.	Код	3FM180622		
3.	Студиска програма	Дентална медицина		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус на студии		
6.	Академска година / семестар	Прва година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити
				5
8.	Наставник	Насл. Доц. д-р Зоран Ханциски		
9.	Предуслови за запишување на предметот	/		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Преку наставата студентите треба да се стекнат со знаење за основните принципи од областа физиологијата на човекот. Да се запознаат со карактеристиките и функцијата на органите и органските системи кај човекот.			
11.	Содржина на предметната програма: Значење на физиологијата како биолошка наука; Физиологија на клетка; Миофизиологија; Основи на физиологијата на кардиоваскуларниот сиситем: Физиологија на срцето, Физиологија на крвните садови,			

	Физиологија на капиларите; Крвта како внатрешна средина; Физиологија на системот за дишење; Физиологија на нервниот систем.				
12.	Методи на учење: предавања, консултации, самостојно учење, учество во изработка на тема, лабораториски вежби (демонстративни, индивидуални, работа во група)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	5 ЕКТС x 30 часа = 150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	45+30+15+0+60=150 (3+2+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	45 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	0 часови	
		16.3.	Домашно учење	60 часови	
17.	Начин на оценување		минимум бодови 48+12+1=61	72+20+8 = 100 бода	
	17.1.	Тестови	48-72 бодови		
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	12-20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	1-8 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за стекнување 4 ЕКТС	Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Анкета и евалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1.	РБ	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Guyton C.A. and Hall, J.E.	Medical physiology	Saunders com.	2008
	2.	Boron, F.V. and Boulpaep E.L.	Medical physiology	Elsevier sanders	2005
	3.	Горгоски, К.И.	Физиологија, (авторизирана скрипта)	ПМФ- Скопје	2012
	Дополнителна литература				
22.2.	РБ	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Борон, Ф.В. и Булпап, Е.Л.	Медицинска физиологија	Елсевиер сандерс	2010
	2.	Димовска, Ј и Горгоски, К.И.	Физиологија на невроендокриниот систем	ПМФ- Скопје	2005

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ОСНОВИ НА БИОХЕМИЈА			
2.	Код	3FM180722			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Гоце Делчев“ Штип Факултет за медицински науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	прва/втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Татјана Рушковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување висок степен теоретски и практични знаења за хемискиот состав на живата материја. Осознавање на поврзаноста помеѓу хемиската структура и функцијата на биомолекулите во клетката и организмот како целина. Запознавање со основните принципи на клеточниот метаболизам.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава Вода, електролити и ацидо-базна рамнотежа.				

	<p>Аминокиселини: Општи својства, поделба и улога во организмот. Пептиди и протеини: Општи својства, поделба и улога во организмот. Структура и функција на протеините. Хемоглобин и миоглобин. Имуноглобулини. Контракtilни протеини. Протеини со ензимска функција. Механизам на ензимските реакции. Регулација на ензимската активност. Моносахариди: Општи својства, поделба и улога во организмот. Олигосахариди и полисахариди: Општи својства, поделба и улога во организмот. Липиди: Општи својства, поделба и улога во организмот. Витамини. Значење на витамините за нормално одвивање на клеточните процеси. Вовед во метаболизам. Биолошки мембрани и транспорт. Практична настава Вовед во биохемиските лабораториски анализи. рН, ацидо-базна рамнотежа и системи вклучени во одржување на ацидо-базната рамнотежа. Структура и поделба на протеините и испитување на нивните општи својства. Идентификација на протеините со обоени реакции. Поделба и функција на ензимите во организмот и испитување на нивните општи својства. Механизам и кинетика на ензимските реакции. Структура, поделба и улога на јаглехидратите и испитување на нивните општи својства. Испитување на хемиските својства и составот на олигосахаридите и полисахаридите. Поделба, структура и улога на липидите и испитување на нивните општи својства. Идентификација на некои хидросолубилни и липосолубилни витамини. Основи на клеточниот метаболизам. Завршна вежба.</p>			
12.	<p>Методи на учење: Теоретска настава Интерактивна настава: предавања во голема група со дискусија и ангажирање на студентите. Мултимедијална настава. Е-учење. Поединечни консултации со студентите и консултации во групи. Практична настава Практични лабораториски вежби во мали групи. Аудиториски вежби. Завршна вежба.</p>			
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30 + 15+15+15+45 (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа
		15.2.	Вежби	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа
		16.2.	Самостојни задачи	15 часа
		16.3.	Домашно учење	45 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	70	
	17.2.	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)	10	
	17.3.	Активност и учество	20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	<p>Евалуацијата на знаењата е континуирана и истата се остварува преку оценување на семинари, есеи, усмени презентации, учество во дискусии, тестови и други начини на проверка на знаењата. Врз база на сите активности кои се применуваат и оценуваат, вклучувајќи го и завршниот испит, се врши евалуација на квалитетот на наставата.</p>		

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	МЕДИЦИНСКА ПСИХОЛОГИЈА				
2.	Код	3FM100522				
3.	Студиска програма	Дентална медицина				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус на студии				
6.	Академска година / семестар	Прва година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3	
8.	Наставник	Проф. Др. Ленче Милошева				
9.	Предуслови за запишување на предметот	/				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): -Запознавање со основните концепти на медицинската психологија и нивната применливост во денталната медицина; -Познавање и разбирање на когнитивните и социо-емоционалните промени во различни развојни периоди и применливоста на овие знаења во стоматолошката пракса ; -Запознавање со основните принципи на психолошкиот пристап, подготовка и спроведување на психолошки интервенции со пациенти во стоматолошката пракса; -Запознавање со биопсихосоцијалниот модел на здравје, психолошките аспекти на стоматолошките болести, како и некои од најчестите ментални растројства; проценка на различните приоди на дијагностика, третман и разбирање на линкот на овие различни приоди со нивното потенцијално влијание врз пациентите; -Развивање на комуникациски вештини (стоматолог/техничар/пациент)					
11.	Содржина на предметната програма: 1. Вовед во медицинската психологија како наука и поврзаност со денталната медицина. 2. Психички развој на човекот-импликации за дентално медицинската пракса. Теории на развој. Психологија на дете и адолесцент. Детето како пациент. Психологија на возрасен и стареење. Возрасен пациент. Геријатриски пациент. 3. Естетско значење на устата, насмевката и забите за психичкиот развој. 4. Психолошки аспекти на болката, методи и КБТ техники на психолошко надминување на болката во стоматолошката пракса. 5. Личноста на стоматологот. Личноста на пациентот и нивниот однос. Комуникација стоматолог/пациент. Комуникациските вештини и модели. 6. Стрес: превенција и третман. Синдром на изгорување. 7. Дентален страв, фобија и дентална анксиозност во стоматолошката пракса и техники на нивно надминување. 8. Пациенти со ментални растројства. Пациенти со психосоматски болести. Злоставувани и занемарени деца и адолесценти. Препознавање и пристап во стоматолошката пракса. 9. Психолошко-психопатолошки аспекти на функционалните нарушувања на стоматолошкиот систем (ТМП, темпоромандибуларни пореметувања). 10. Естетски стоматолошки зафати – улогата на психичките фактори. Пластична, реконструктивна хирургија, максилофацијална хирургија и психичкото доживување на телото. Анестезија и реакции на пациентот. 11. Психолошка подготовка за медицински испитувања и оперативни зафати. 12. Применливост на КБТ техниките, мајндфулнес и психолошкото советување во денталната медицинска пракса.					
12.	Методи на учење: Теоретска настава. Интерактивна настава: предавања во голема група со дискусија и ангажирање на студентите. Мултимедијална настава. Е-учење. Поединечни консултации со студентите и консултации во групи. Практични вежби во мали групи.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 часа = 90 часа				
14.	Распределба на расположливото време	30 + 0 + 15 + 0 + 15 = 60 часа (2+0+1)				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	Интерактивни предавања 30		
		15.2.	Семинариуми, тимска работа.	Семинариуми 0		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	Тимски проектни задачи и презентација 15		

		16.2.	Самостојни задачи	0	
		16.3.	Домашно учење – задачи	15	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		40	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10	
	17.3.	Активност и учество		20	
	17.4	Завршен испит		30	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Рб	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Zarevski, P., Škrinjarić, I, & Vranić, A.	Psihologija za stomatologe	Jastrebarsko: Naklada Slap
		2.	Милошева, Л.	Авторизирани предавања; презентации; наставен материјал; достапен во слободна форма на е-учење.	УГД:ФМН
	3.	Милошева, Л.	Развојна психологија- дел од учебник	УГД	
	22.2.	Дополнителна литература			
		Рб	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Ayer, W. Jr.	Psychology and Dentistry: Mental Health Aspects of Patient Care	New York : Routledge , Taylor & Francis Group
		2.	Carrie D. Llewellyn, et al.	The Cambridge Handbook of Psychology, Health and Medicine	Cambridge University Press
				Година	
				2012	
				2019	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ИНФОРМАТИКА			
2.	Код	3FM180822			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	Прва / втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	вон. проф. д-р Александар Крстев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Усвојување на основните концепти на информатиката и концепти за користење на компјутерите за комуникација, истражување и канцелариска работа				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во информатика: алгоритам, апстракција, историја, Компјутерски хардвер: вовед, видови, архитектура на компјутерски системи, Муров закон, Компјутерски хардвер: периферни уреди, компјутерска меморија, дигитална идентификација; Компјутерски софтвер: апликативен софтвер, лиценци, софтвер со отворен код; Компјутерски софтвер: системски софтвер, програмски јазици; Компјутерски софтвер: веб сервиси, онлајн системи за складирање и уредување на документи, Компјутерски мрежи: LAN, MAN, WAN, топологии, апликации кои работат на мрежа, компоненти, поврзување; Компјутерски мрежи: интернет, интранет, екстранет, сервиси на интернет; Компјутерска безбедност: поим, безбедносен ризик. злонамерен софтвер, неовластен пристап, криптографија; Информациони системи, вовед, типови, ERP, CRM, HR, SCM; Системи за управување со содржината CMS: DMS, DAMS, WCM, ECP, ERS; Бази на податоци, основи, типови, примена				
12.	Методи на учење: Предавања, лабораториски вежби, електронско учење, семинарска работа, тимска работа, консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 часа = 90 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+15+15+15+15 (2+1+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, теренска и тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	15 часа	
		16.3.	Домашно учење	15 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиуми, испит, електронско тестирање)		70 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ФИЗИОЛОГИЈА 2				
2.	Код	3FM180922				
3.	Студиска програма	Дентална медицина				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус на студии				
6.	Академска година / семестар	Втора година/ Трет семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5	
8.	Наставник	Насл. Доц. д-р Зоран Ханциски				
9.	Предуслови за запишување на предметот	положен предмет Физиологија 1				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Преку наставата студентите треба да се стекнат со знаење за основните принципи од областа физиологија на човекот. Да се запознаат со карактеристиките и функцијата на органите и органските системи кај човекот.					
11.	Содржина на предметната програма: Физиологијата на органите за осет; Физиологија на гастроинтестиналниот тракт; Хепатобилијарна физиологија; Физиологија на метаолизмот; Физиологија на екскреторниот систем; Ендокринологија и Физиологија на половиот систем.					
12.	Методи на учење: предавања, консултации, самостојно учење, учество во изработка на тема, лабораториски вежби (демонстративни, индивидуални, работа во група)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	5 ЕКТС x 30 часа = 150 часа				
14.	Распределба на расположивото време	45+30+15+0+60 (3+2+1)				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	45 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	0 часови		
		16.3.	Домашно учење	60 часови		
17.	Начин на оценување минимум бодови 48+12+1=61 72+20+8 = 100 бода					
	17.1.	Тестови	48-72 бодови			
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	12-20 бодови			
	17.3.	Активност и учество	1-8 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
	од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за стекнување 4 ЕКТС	Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Анкета и евалуација				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1.	РБ	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Guyton C.A. and Hall, J.E.	Medical physiology	Saunders com.	2008
		2.	Boron, F.V. and Boulpaep E.L.	Medical physiology	Elsevier saunders	2005
	3.	Горгоски, К.И.	Физиологија, (авторизирана скрипта)	ПМФ- Скопје	2012	
22.2.	Дополнителна литература					

РБ	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Борон, Ф.В и Булпап,Е.Л.	Медицинска физиологија	Елсевиер сандерс	2010
2.	Димовска, Ј и Ѓоргоски, К.И.	Физиологија на невроендокриниот систем	ПМФ- Скопје	2005

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	МИКРОБИОЛОГИЈА СО ИМУНОЛОГИЈА				
2.	Код	3FM181022				
3.	Студиска програма	Дентална медицина				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“, Штип				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв и втор интегриран циклус на студии				
6.	Академска година / семестар	Втора год. / трети семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5	
8.	Наставник	Доц. д-р Голубинка Бошевска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	/				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Основна цел на предметот е студентите да се запознаат и да стекнат солидни теоретски и практични знаења од областа на микробиологијата					
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Теоретскиот дел е поделен на две целини: Општ дел и Специјален дел.</p> <p>Во општиот дел студентите се запознаваат со: историскиот развој на микробиологијата како наука, значење на микроорганизмите, класификација, таксономски категории, номенклатура, големина, облик и распоред на бактериите, градба на бактериска клетка: обвивки, цитоплазма, израсоци, спори кај бактериите, подвижност, услови за растење и размножување, фази на размножување, бактериски колонии, хемиски состав, метаболизам, механизам на исхрана на бактериите, метаболизам на енергија, метаболизам на нуклеинските киселини, репликација на ДНК, разградување на нуклеинските киселини, генетика на бактериите, фенотипски и генотипски варијации кај бактериите, пренесување на гени, распространетост на микроорганизмите, асоцијации на микроорганизмите, патогеност и вируленција, неспецифична и специфична одбрана (имунитет) кај луѓето, имунотерапија и имунопрофилактика, антибиотици и хемотерапевтици, резистенција на микроорганизмите кон хемотерапевтички средства, несакани дејства на хемотерапевтиците, производи од микроорганизми (метаболити, ензими, антибиотици).</p> <p>Во специјалниот дел студентите се запознаваат со најважните бактерии, вируси, габички и паразити: аеробни и анаеробни Грам позитивни и негативни коки, најзначајни Грам негативни бацили, Грам позитивни бацили (спорогени и неспорогени), спирални бактерии, рикети, микобактерии, кламидија; морфологија, градба класификација и размножување на вируси, значење на вирусните инфекции, најзначајни ДНК и РНК вируси; морфологија, градба, класификација и размножување на габички, најважни причинители на површни и системски микози; морфологија, градба, класификација и значење на одредени паразити.</p> <p>2. Практична настава опфаќа запознавање со:</p> <p>Принципи на безбедност при работа во микробиолошка лабораторија.</p> <p>Земање, пакување и испраќање на материјал за микробиолошко испитување</p> <p>Стерилизација и дезинфекција</p> <p>Микроскоп и микроскопски испитувања на микроорганизмите (светлосен микроскоп, флуоресцентен микроскоп, електронски микроскоп). Боене на микроорганизмите (Грам, Ziehl-Neelsen)</p> <p>Хранителни подлоги и култивирање на микроорганизмите. Идентификација на бактериите (класични биохемиски реакции, автоматски системи за идентификација)</p>					

	Испитување на осетливоста на бактериите кон хемиотерапевтски средства /Антибиограм (класични дифузиони и дилуциони методи, автоматски системи, Е-тест) Класични серолошки реакции, брзи тестови, имуноензимски методи Хемокултури Микробиолошка дијагноза на: инфекции на рани, респираторни инфекции, генито-уринарни и сексуално преносливи инфекции, инфекции со ентеро-патогени бактерии Методи на микробиолошка дијагноза на вирусни, габични и паразитарни заболувања значајни за хуманата медицина					
12.	Методи на учење:Метод на усно изложување и метод на практична работа, консултации.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		5ЕКТС x 30 часа = 150часа (2+2+1)			
14.	Распределба на расположивото време		(30+30+0+ 60+30)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		0 часови	
		16.2.	Самостојни задачи		60 часови	
		16.3.	Домашно учење		30 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			40 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и/или усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Редовно присуство на теоретска и практична настава, два колоквиума, проектна задача и најмалку освоени 42 бода..			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Придружна евалуација на студентите и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Талески Васо	Практикум – Медицинска микробиологија и паразитологија	УГД, Штип електронско издание	2016
		2.	Талески Васо	Микробиологија со паразитологија Општ дел Учебник	УГД – Штип електронско издание	2018
	3.	Пановски Никола и сор.	Медицинска микробиологија и паразитологија- специјален дел	Катедра по микробиологија со паразитоло-гија, МФ Скопје	2011	
	22.2	Дополнителна литература				
Рб		Автор	Наслов	Издавач	Година	
1.		Jawetz, Melnick & Adelberg	Medical Microbiology	The McGraw-Hill Companies 26th ed.,	2013	

	2.	Murray PR., Rosental KS., Pfaller MA.	Medical Microbiology	8thed, ELSEVIER	2016
--	----	---------------------------------------	----------------------	-----------------	------

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПАТОЛОГИЈА			
2.	Код	3FM101022			
3.	Студиска програма	Денталнамедицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“, Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	Втора / трети семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Насл. вонр. проф.д-р Џенгис Јашар, Насл. доц. д-р Катерина Кубелка-Сабит, Насл. доц. д-р Вања Филиповски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Потпис од Хистологија и ембриологија, Анатомија 1 и Анатомија 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со етиологијата, патогенезата и морфолошките промени во клетките иткиватанаорганизмотподдејство напатолошкиагенсинивнадијагностика. Стекнување со основно познавање од предметот, со посебен осврт на одделни делови од предвидената наставна содржина.				
11.	Содржина на предметната програма: Клеточно оштетување и смрт Видови на оштетувања на клетка, причини за оштетување на клетка, Механизми за оштетување на клетките. Морфологија на оштетената клетка. Адаптивни одговори - интрацелуларни акумулации Патолошка калцификација: дистрофична и метастатска. Целуларни адаптации на раст и диференцијација Хиперплазија, метаплазија, хипертрофија, атрофија. Хемодинамски пореметувања, тромбоза и шок Одржување на хомеостазата, едем. Хиперемија, конгестија и исхемија. Крварење. Тромбоза. Дисеминирана интраваскуларна коагулација: механизми на настанување и морфологија. Емболија. Инфаркт. Шок. Акутно и хронично воспаление Општо за воспаленијата. Акутно воспаление. Хронично воспаление. Грануломатозно воспаление. Ткивна репарација и регенерација Регенерација. Контрола на клеточна пролиферација и раст на клетките. Ткивна регенерација. Репарација. Заздравување на кожна рана (примарно заздравување, секундарно заздравување). Д				

	<p>евијации во формирањето на колагеното ткиво. Локални и системски фактори од кои зависи процесот на заздравување. Специфични воспаленија Имунопатологија Имунитет Вроден: целуларен и хуморален. Стектат: целуларен и хуморален. Антигени за хистокомпатибилност (ХЛА): поделба, значење, улога. Реакции на хиперсензитивитет (поделба, примери, морфолошки карактеристики). Автоимуни болести Патогенеза на автоимуните болести имунолошки фактори. Веројатни автоимуни болести и Амилоидоза: етиопатогенеза, морфолошка слика, клинички тек. Системски лупус еритематодес : етиопатогенеза, морфолошка слика, клинички тек Склеродерма : етиопатогенеза, морфолошка слика, клинички тек Сјогрен-ов синдром етиопатогенеза, морфолошка слика, клинички тек. Патологија на туморите Вовед во патологијата на туморите: дефиниција, номенклатура, разлики меѓу бенигните и малигните тумори. Епидемиологија на неоплазмите. Молекуларните основи на ракот. Инвазија и метастазирање. Карциногени агенси и нивните клеточни интеракции: хемиска карциногенеза, радијациона карциногенеза, микробна карциногенеза. Одбраната на домаќинот против туморите (туморски имунитет) Клиничките белези на туморите : локални и хормонални ефекти, паранеопластични синдроми. ТНМ класификација, степенување на туморите и определување на стадиумот на болеста. Лабораториска дијагноза на ракот. Патологија на глава и врат: Патологија на усна шуплина и орофаринкс. Патологија на плункови жлезди. Патологија на коските на вилиците.</p>			
12.	Методи на учење: теоретска настава, практични вежби, семинарски работи			
13.	Вкупен расположив фонд на време	5ЕКТС x 30 часа= 150 часа		
14.	Распределба на расположливото време	45+30+15+0+30 (3+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	45 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови
		16.2.	Самостојни задачи	0 часови
		16.3.	Домашно учење - задачи	30 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби Положена Хистологија со ембриологија.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Кумар, Абас, Фаусто, Мичел	Основина патологијата според Робинс	Табернакул	2012
2.	Едвард К. Клат	Робинс и Котран Патолошки атлас	Академски печат	2012		

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРЕТКЛИНИЧКА МОБИЛНА ПРОТЕТИКА (ТОТАЛНА ПРОТЕЗА)				
2.	Код	3FM181122				
3.	Студиска програма	Дентална медицина				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“, Штип				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус на студии				
6.	Академска година / семестар	Втора год. / трети семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6	
8.	Наставник	Проф. д-р. Катерина Златановска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан трети семестар				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот да се запознае со анатоомо-морфолошките особености на тоталната едентација и рехабилитација, основи на тоталното протезирање.					
11.	Содржина на предметната програма: Теоретски наставни единици Биолошки основи на тоталните протези. Отпечатоци и добивање на анатомски отпечаток, студио модели. Изработување на индивидуална лажица. Функционален отпечаток. Изработка на шаблони за загриз. Определување на меѓувилчен однос. Пренесување на модели со загризни шаблони во артикулатор. Избор на заби, редување на заби. Проба на пациент. Киветирање и полимеризација на протезите, обработка на готовите тотални протези. Поправки на тоталните протези. Имедијатни протези. Основни принципи на урамнотежена оклузија. Практични наставни единици Биолошки основи на тоталните протези. Отпечатоци и добивање на анатомски отпечаток, студио модели. Изработување на индивидуална лажица. Функционален отпечаток. Изработка на шаблони за загриз. Определување на меѓувилчен однос. Пренесување на модели со загризни шаблони во артикулатор. Избор на заби, редување на заби. Проба на пациент.					

	Киветирање и полимеризација на протезите, обработка на готовите тотални протези. Поправки на тоталните протези. Имедијатни протези. Основни принципи на урамнотежена оклузија.					
12.	Методи на учење: Предавања, практични лабораториски вежби, консултации					
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа				
14.	Распределба на расположливото време	30+45+15+30+60 (2+3+1)				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		45 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		15 часови	
		16.2.	Самостојни задачи		30 часови	
		16.3.	Домашно учење - задачи		60 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Јанкуловска Е	Тотална протеза- претклиника	Скопје	2001
	2.	Мирчев Е	Претклиника на тотално протезирање	Скопје	1995	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Гугучевски Љ и сор	Клиника на тотално протезирање	Скопје	2004
2.		Arthur O. Rahn & John R. Ivanhoe & Kevin D. Plummer	Textbook of Complete Dentures, 6th Edition		2009	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ОРАЛНА БИОХЕМИЈА			
2.	Код	3FM181222			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“, Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	Втора година / третти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Доц. Д-р. Михајло Петровски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишана втора година			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):				

	Да се запознаат студентите современата ласер технологија, основите на ласерската светлина и нејзина инплементација во стоматолошките дисциплини и тераписки процедури.			
11.	<p>Содржина на предметната програма: Теоретска настава. Вовед во предметната програма, орална хомеостаза и нејзино значење Плунковни жлезди и контрола на лачење на плунка, стимулирано и нестимулирано лачење на плунка .Механизам на секреција на плунка Саливарни протеини: класи, значење и нивна секреција Локална неспецифична и специфична одбрана во оралната празнина, сИГА Биохемиски карактеристики на колагенот и синтеза на колаген Биохемиски карактеристики на емајл, дентин, цемент и алвеоларна коска Промени во составот на хидроксиапатитот, адсорпција, изојонски и хетеројонски промени Дентална пеликула, создавање, состав и нејзино значење Биохемиски карактеристики на создавање на дентален плак(биофилм) Метаболички процеси во денталниот плак(биофилм) Промени на рН во микросредината на биофилмот 1 Биофилм и орална хомеостаза Практична настава Вовед во предметот, запознавање со работата и правилата за работа во биохемиската лабораторија Колекција на стимулирана и нестимулирана плунка Обработка (процесирање) и чување на плунката за биохемиска анализа Докажување на дејството на саливарна амилаза Исталожување на муцин- Molisch-ов тест, квалитативно докажување на протеини во плунка Квантитативно определување на протеини во плунка Квантитативно определување на калциум и фосфати во плунка Определување на вискозност на плунка Докажување на лекови во плунка Докажување на наркотични средства во плунка Плунката како дијагностички метод Пребојување на дентален плак</p>			
12.	Методи на учење: Теоретска интерактивна настава, работа во мали групи (вежби) и други облици предвидени со заедничките критериуми на ЕКТС			
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТСx30 часа =120 часа		
14.	Распределба на расположливото време	30+30+15+15+30 (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15
		16.2.	Самостојни задачи	15
		16.3.	Домашно учење - задачи	30
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	2 колоквиуми по 20 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ивановски К, Накова М, Пешевска С. 2	Орална биохемија	Стоматолошки факултет	2012
2.	Ивановски К, Дирјанска К, Миндова С, Ристоска С	Орална биохемија - практикум	Стоматолошки факултет	2012		

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ПАТОФИЗИОЛОГИЈА				
2.	Код					
3.	Студиска програма	Дентална медицина				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв				
6.	Академска година / семестар	Втора год./ 4 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6	
8.	Наставник	Насловен Доцен д-р Тања Анѓушева				
9.	Предуслови за запишување на предметот	/				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите со општите пореметувања на функцијата и патофизиолошките процеси на организмот					
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Теоретски наставни единици: • Пореметувања на градбата и функцијата на макромолекулите • Пореметувања на функцијата на субцелуларните структури • Пореметувања на енергетскиот метаболизам и метаболизмот на основните хранливи материи • Пореметувања на прометот на специфичните метаболички соединенија • Пореметувања на прометот на водата и електролитите. • Пореметувања на ацидобазната рамнотежа • Биолошко активни ендогени соединенија во патофизиолошките процеси • Пореметувања на невровегетативната регулација. Патофизиолошка основа на болката. • Пореметувања на терморегулацијата. Имунопатофизиологија • Воспаление. Целокупно реагирање на организмот на нокса. • Инфекции • Циркулаторен шок. Пореметување на свеста. <p>Практични наставни единици:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Патофизиолошки основи на наследување на болестите и синдромите • Смрт на клетката • Супстратни хипоенергози – гладување • Пореметувања на метаболизмот на белковините • Пореметувања на метаболизмот на пуринските и приримидинските бази – Гихт • Пореметувања на прометот на калциумот, фосфатите и магнезиумот • Гастроинтестинални хормони и неуропептиди • Реакции на пресадување на ткивата <p>Патофизиологија на стареење</p>					

12.	Методи на учење: предавања, дискусии, дебати, интерактивна настава, индивидуална работа, домашно учење					
13.	Вкупен расположив фонд на време		2 ЕКТС x 30 часа = 60 часа			
14.	Распределба на расположливото време		15+15+15+5+10=60			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		15 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		15 часа	
		16.2.	Самостојни задачи		5 часа	
		16.3.	Домашно учење - задачи		10 часа	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		70 (40+30) бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		20 бода		
	17.3.	Активност и учество		10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	Рб	Автор		Наслов	Издавач	Година
	1.	Гамулин С., Марушич М., Ковач З. и сорадници		Патофизиологија Шестто издание -	Медицнска наклада, Загреб	2005 2.
	22.1. 2.	Стефан Ц.Мек Фи и Вилијам Генонг	Патофизиологија на болести Вовед во клничка медицина	Проектот на Владата на Р.Северна Македонија за превод на стр учебници и научни книги 4- то издание	Септември, 2002, преведено 2011	
	3.	Исак Таџер и соработници	Општа патолошка физиологија	Медицинска Книга Белград		
	Дополнителна литература					
	Рб	Автор		Наслов	Издавач	Година
	22.2. 1.	Оливија Васкова,Светлана Мицева Ристевска,Даниела Поп Ѓорчева,Даниела Миладинова,Сузана Лопарска		Практикум по општа и специјална патолошка физиологија за студенти по медицина Универзитет Кирил и Методиј Скопје		

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии	
1.	Наслов на наставниот предмет	ЕРГОНОМИЈА	
2.	Код	3FM181422	
3.	Студиска програма	Дентална медицина	

4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	Втора година/ 4 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф д-р Цена Димова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенци): че се стекнат знаење и вештини за употребат ергономскиот начин на работа во стоматолошката професија; како да се опреми стоматолошка ординација; избегнување на статичните или незгодните пози при работа; да се намалат можностите за повредување, да се запознае стоматолошката професијата, да се подобрат задоволството, удобност и исполнетоста при секојдневната стоматолошка практика.				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Теоретска настава:</p> <p>1. вовед во ергономијата; 2. ергономски концепти и методи; 3. ергономија во денталната медицина и секојдневна стоматолошка практика; 4. ергономски дизајн на работниот простор во стоматолошка ординација и инструментите во стоматологијата; 5. положба и движења при работата на стоматологот и неговиот тим и примена на ергономијата при работа; 6. четворорачната стоматологија</p> <p>7. организација на работата според ергономски критериуми (работно време, паузи, администрација, ритам на работа)</p> <p>8. хигиена, дезинфекција и стерилизација според ергономски критериуми</p> <p>9. ризик фактори во стоматолошката пракса, начини на превенција</p> <p>10. професионални заболувања</p> <p>11. мускулно-скелетни нарушувања кај стоматолошкиот персонал- врат и рбет 12. мускулно-скелетни пореметувања кај стоматолошкиот персонал- екстремитети</p> <p>Практична настава:</p> <p>1. препознавање на ергономијата во секојдневното-интерактивна настава</p> <p>2. практични примери за разработка на ергономски концепти и методи</p> <p>3. демонстрација за различните видови на работни места и инструменти према ергономските концепти, совети за избор при опремување на стоматолошка ординација</p> <p>4. вежби за заземање правилна положба со седење и стоење при работата</p> <p>5. вежби за истегнување на работното место</p> <p>6. контакт на стоматологот и стоматолошкиот тим со пациентите (страв, доверба, агресија)</p> <p>7. примери за организација на работа во една стоматолошка ординација со едно или повеќе работни места</p> <p>8. вежби за четворорачна стоматологија (ингеренции на стоматологот и денталниот асистент)</p> <p>9. начини на превенција за спречување на ризик факторите на работното место</p> <p>10. практичен пристап на одржувањето на хигиената, дезинфекцијата и стерилизацијата во стоматологијата, начини на примање, стерилизирање и чување на инструментариумот</p> <p>11. практичен приказ на начините со кои се избегнуваат мускулно-скелетните заболувања</p> <p>12. вежби за зајакнување на најзагрозените групи на мускули</p>				
12.	Методи на учење: Предавања, претклинички лабораториски вежби, аудиториски вежби, консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа			
14.	Распределба на расположливото време	30+15+15+30+30 (2+1+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење - задачи	30 часови	

	Начин на оценување (Нумерички оценки во согласност со Статутот и правилниците на Универзитетот)				
17.	17.1.	Тестови	40 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Рб	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
	1.	Susan S. Parker	Ergonomics in the Dental Office	Wiley Blackwell ISBN 9781119131380	2022
	2.	<u>Rahul Patel,</u> <u>Sopan Singh</u>	Ergonomics in Dental Practice	LAP LAMBERT Academic Publishing ISBN-10 6202528400 ISBN-13 978-6202528405	2020
22.2.	Дополнителна литература				
	Рб	Автор	Наслов	Издавач	
	Година				
1.	<u>Denise</u> <u>Murphy</u>	Ergonomics and the Dental Care Worker	American Public Health Association ISBN-13: 978-0875532332 ISBN-10: 0875532330	1998	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРЕТКЛИНИЧКА МОБИЛНА ПРОТЕТИКА (ПАРЦИЈАЛНА ПРОТЕЗА)			
2.	Код	3FM181522			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	Втора / четврти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Проф. д-р Катерина Златановска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан четврти семестар.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот да ги совлада теоретски биолошките основи и значењето за лечење на пациентите со парцијални мобилни протези и работата по фази за изработка на парцијални протези.				
11.	Содржина на предметната програма: <i>Теоретски наставни единици</i> Историски преглед на развојот на парцијалното протезирање Вовед во парцијално протезирање и видови парцијални протези Промени во стоматогнатниот систем по делумен губиток на природните заби Карактеристики на потпорните ткива што ја носат парцијалната протеза и употреба на потпората				

	<p>Вовед во паралелометријата, што претставува денталниот паралелометар, намена и составни делови Отпечаточни материјали, лажици за отпечатување на парцијална беззабост, видови и методи на отпечатување Класификации на парцијална беззабост Составни делови на плочести парцијални протези и составни делови на скелетираните парцијални протези Елементи за ретенција на парцијалните протези (кукички, атечмени) Техничка постапка за изработка и поправки на парцијална протеза Ретенција на парцијална протеза, стабилизација на парцијална протеза и биомеханика на стоматогнатниот систем Флексибилни протези <i>Практични наставни единици</i> Запознавање со работното место и инструменти Земање на отпечаток со парцијална беззабост со различни видови маси, лажици и техники на отпечатување Обработка на моделите, обележување на ориентациони линии и анализа на класите на парцијална беззабност Заопознавање на составни делови на паралелометарот, подвижност на краците и масичката Практична изработка, видови на индивидуални лажици, материјали од кои се изработуваат и техники на изработки Изработка на загризни бедеми и моделирање на скелетот на протезата Одредување на меѓувилнични односи и фиксирање на моделите во артикулатор Изработка на жичани кукици група I и група II, составни делови: рака, рамо, тело и опашка Изработка на леани кукици по Неј. Запознавање со наслони за дентално пренесување на цвакопритисокот Атечмените како ретенциони елементи и нивната улога во ретенцијата и стабилизацијата на парцијалната протеза Леене и упасување на скелетираната протеза и техничка обработка на истата. Избор и редување на заби, киветирање, полимеризација, обработка и полирање на парцијалната протеза.</p>			
12.	Методи на учење: Предавања, практични лабораториски вежби, консултации			
13.	Вкупен расположив фонд на време	5 ЕКТС x 30 часа = 150 часа		
14.	Распределба на расположливото време	30+45+15+15+45(2+3+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава. 30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. 45 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи 15 часови	
		16.2.	Самостојни задачи 15 часови	
		16.3.	Домашно учење - задачи 45 часови	
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови	
	17.3.	Активност и учество	20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		

20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Љубен Н. Гугувчевски,	Претклиника на парцијалното протезирање	Скопје	2008
		2.	Стаменковиќ Д., Настик М.,	Стоматолошка протетика – парцијалне протезе	Београд	2000
	22.2.	Дополнителна литература				
		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Olcaу Şakar	Removable Partial Dentures: A Practitioners' Manual		2016
		2.	Alan B. Carr & David T. Brown	McCracken's Removable Partial Prosthodontics, 13e		2015
		3.	Deepak Nallaswamy	Textbook Of Prosthodontics		2012

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЕПИДЕМИОЛОГИЈА			
2.	Код	3FM100922			
3.	Студиска програма	Дентална Медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	Втора година / IV- семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Редовен професор д-р Милка Здравковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на знаење за општа и специјална епидемиологија, како и превенција на заразни и хронични незаразни заболувања				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p><u>Теоретски наставни единици:</u></p> <p>Епидемиолошки методи: дескриптивен, аналитички и експериментален Епидемиски процес, форми на јавување, епидемиолошки модели на настанување на болест Настанување на инфекцијата и заразните болести, механизми на настанување и патишта на пренос на заразните болести; карактеристики на хидрични, алиментарни, капково-аерогени, контактни и трансмисивни епидемии; Превенција на болестите: примарна, секундарна и терциерна; епидемиолошки надзор Имунизација, серопротифилакса и хемиопротифилакса Интрахоспитални инфекции; дезинфекција, дезинсекција и дератизација Епидемиолошки карактеристики на цревни заразни заболувања: акутен ентероколитис, бациларна дизентерија, салмонелози, стафилококно труење, црвен тифус и паратифус, колера, ботулизам, полиомиелитис, вирусен хепатитис А; Епидемиолошки карактеристики на респираторни заразни заболувања: варичела, морбили, вариола вера, рубеола, паротитис, инфективна мононуклеоза, инфлуенца, дифтерија, акутни стрептококни инфекции, пертусис, менингококов менингитис, туберкулоза Епидемиолошки карактеристики на контактни заразни заболувања: хепатитис Б, хепатитис Ц, трихомонијаза, лепра, ебола, гонореа, сифилис, ХПВ инфекција, СИДА Епидемиолошки карактеристики на трансмисивни заразни заболувања: пегав тифус, повратна треска, маларија, жолта треска; епидемиолошки карактеристики на зоонози: тетанус, бруцелоза, антракс, туларемија, чума, беснило, Епидемиолошки карактеристики на хронични незаразни болести: хронична обструктивна белодробна болест, кардиоваскуларни болести, цереброваскуларни болести Епидемиолошки карактеристики на малигни неоплазми, дијабет, болести на зависности;</p> <p><u>Практични наставни единици:</u></p> <p>Епидемиолошки методи и дизајн на студии Начини на собирање на податоци, епидемиолошка анкета, примерок и одредување на големина на примерок Епидемиски процес, форми на епидемиски процес, епидемиолошки модели на настанување на болест Епидемиолошки карактеристики и примери за хидрични, алиментарни, капково-аерогени, контактни и трансмисивни епидемии Имунизација: задолжителна вакцинација и вакцинација по епидемиолошки индикации Превенција при професионална експозиција Епидемиолошки карактеристики на цревни заразни заболувања: бациларна дизентерија, салмонелози, стафилококно труење, колера, ботулизам, вирусен хепатитис А, Б, Ц Епидемиолошки карактеристики на респираторни заразни заболувања: варичела, морбили, вариола вера, рубеола, паротитис, инфлуенца, акутни стрептококни инфекции, пертусис, туберкулоза</p>				

	<p>Епидемиолошки карактеристики на контактни заразни заболувања: трихомонијаза, гонореа, сифилис, ХПВ инфекција, СИДА</p> <p>Епидемиолошки карактеристики на трансмисивни заразни заболувања: маларија, жолта треска; епидемиолошки карактеристики на зоонози: тетанус, бруцелоза, антракс, беснило</p> <p>Епидемиолошки карактеристики на хронични незаразни болести: хронична обструктивна белодробна болест, кардиоваскуларни болести</p> <p>Епидемиолошки карактеристики на малигни неоплазми, дијабет, болести на зависности</p>			
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, методи на групни дискусии, индивидуални задачи, семинарски труд, презентација на научен труд;			
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+15+15+30 (2 + 2 +1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа
		16.2.	Самостојни задачи	15 часа
		16.3.	Домашно учење	30 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови и завршен усмен испит	70 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови	
	17.3.	Активност и учество	20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	За потпис - присуство на најмалку 7 (60%) предавања и 10 вежби; За завршен испит -освоени минимум 42 бода по сите основи;		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација		

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ГНАТОЛОГИЈА			
2.	Код	3FM151222			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки, Универзитет „Гоце Делчев” Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	Втора година /IV семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Насловен доцент Ана Радеска-Пановска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Технички дел за изработка и адаптација на апаратите кои ќе обезбедат планско формирање на максиларните коски.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретски наставни единици: - Вовед во гнатологијата, задачи и цели. - Гнатолошки аспекти на оклузијата				

	<ul style="list-style-type: none"> - Составни елементи на оклузијата. - Оклузија и артикулација. Долновелични гранични движења. - Физиолошко мирување и централна оклузија. - Артикулатори. Лицев образен лак. - Функционална анализа на стоматогнатниот систем. - Предуслови за обезбедување на оптимални оклузални состојби. - Функции на стоматогнатниот систем. - Пречки и неправилности во функцијата на стоматогнатниот систем. - Терапија на пречките и неправилностите во функцијата на стоматогнатниот систем. - Постапки на селективно состружување, современи оклузални шеми <p>Практични наставни единици:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Оклузални принципи и гнатолошки концепти. - Терминологија на навосочување (Aufwachstechnik) - Моделирање на забите по гнатолошки концепт Point centric со навосочување. - Моделирање на долен бочен мост. - Моделирање на гребените на букалните тубери. - Редуцирање на восочниот модел за фасетирање со акрилат. - Моделирање на горен фронтален мост. - Моделирање на бочен мост во горна вилица. - Позиција на конусите од палатиналните и на букалните тубери. - Фина моделација. - Моделирање на забите по гнатолошкиот концепт – слобода во оклузијата 			
12.	Методи на учење: Предавања, практични лабораториски вежби, консултации			
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x30 часа =120 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+15+15+30 (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15
		16.2.	Самостојни задачи	15
		16.3.	Домашно учење	30
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови и завршен усмен испит	70 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови	
	17.3.	Активност и учество	20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	За потпис - присуство на најмалку 7 (60%) предавања и 10 вежби; За завршен испит -освоени минимум 42 бода по сите основи;		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација		

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии	
1.	Наслов на наставниот предмет	ФАРМАКОЛОГИЈА	
2.	Код		

3.	Студиска програма		Дентална медицина		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за медицински науки		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	2 год./4 сем.	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник		Доц. Д-р Марија Дарковска Серафимовска		
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции): Цел на предметната програма е студентите да се запознаат со фармакокинетските и фармакодинамските карактеристики на лековите, преку подетално изучување на процесите на апсорпција, дистрибуција, метаболизам и елиминација на лековите, како и механизмите за дејство на лековите. Преку изучување на лековите по фармакотераписки групи, студентите ќе се запознаат и со рационалната фармакотерапија, односно интеракциите во кои може да стапат лековите, нивната терапевтска употреба и несаканите дејства.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма: Вовед во фармакологија и развој на лек Фармакокинетика (апсорпција, дистрибуција, метаболизам, елиминација) Фармакодинамија (механизам на дејство на лекови, интеракции) Несакани дејства на лековите и зависност Лекови кои делуваат на централен нервен систем Лекови кои делуваат на вегетативен нервен систем Лекови кои делуваат на кардиоваскуларен систем Лекови кои делуваат на респираторен систем Лекови кои делуваат на дигестивен систем Антибактериски лекови Антимикотици и антивирусни лекови Антисептици и дезинфициенси</p>				
12.	Методи на учење: Теоретска настава, практична настава, индивидуална настава (семинарска)				
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+15+30+15+30 (2+1+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часа
		16.2.	Самостојни задачи		15 часа
		16.3.	Домашно учење - задачи		30 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			
	17.3.	Активност и учество			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Rang HP, Dale MM, Ritter JM, Moore PK	Pharmacology	Churchill Livingstone	London, 2005
		2.	Трајан Балканов, Срѓан Пешиќ	Фармакологија за стоматолози – општ дел	УГД	2013
	3.	Трајан Балканов, Срѓан Пешиќ	Фармакологија за стоматолози – специјален дел	УГД	2013	
	22.2.	Дополнителна литература				
Рб		Автор	Наслов	Издавач	Година	
1.	Goodman & Gilman's	The Pharmacological basis of Therapeutics;		last edition		

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии		
1.	Наслов на наставниот предмет	ОРАЛНО ЗДРАВЈЕ И ХИГИЕНА		
2.	Код	3FM150522		
3.	Студиска програма	Дентална медицина		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус на студии		
6.	Академска година / семестар	Втора година / четврти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити
8.	Наставник	Проф. д-р Сања Нашкова		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан 4 семестар		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на основни знаења за оралното здравје и оралната хигиена			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Биолошки механизам на заштита на оралната лигавица - Фактори кои предизвикуваат нарушување на оралното здравје - Епидемиологија на пародонтопатијата и на оралните мукозни заболувања - Превенција на пародонталната болест - Превенција на пародонтопатијата кај групите со висок ризик за настанување на болеста - Превенција на орални мукозни заболувања - Орално здравје кај популација во напредната возраст - Исхрана и орално здравје - Одржување на орална хигиена во домашни услови - Индекси на дентален плак и индекси на забен камен - Техники на четкање на заби - Грижа за интердентални простори - Фармаколошки препарати во одржување на оралната хигиена - Одржување на орална хигиена кај ортодонтски, протетски и пациенти со импланти - Одржување на орална хигиена кај пациенти со посебни потреби - Мотивација, ремотивација на пациенти, евалуација и одржување на постигнатите резултати - Промоција на оралното здравје и едукативни програми <p>Практична настава:</p> <p>Прием на пациент, преглед и идентификација на факторите на ризик за нарушување на оралното здравје</p> <ul style="list-style-type: none"> - Нотирање на состојбата на оралната хигиена - Мотивација за одржување на оралната хигиена - Обука на пациентот за одржување на оралната хигиена - Орално здравје и орална хигиена - Видови техники за орална хигиена - Видови средства за орална хигиена - Исхрана и орално здравје - Забен кариес, денален плак, забен камен - Гингивити - класификација, гравидарен гингивитис - Видови стоматолошки интервенции - Отстранување на меки и тврди наслаги, пигментација на забите - Едукативни програми за оралното здравје - Стоматолошки картон, ортодонтски картон, медицинска документација 			
12.	Методи на учење: интерактивна настава (теоретска), работа во мали групи (вежби) и други облици предвидени со заедничките критериуми на ЕКТС			
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x30 часа =90 часа		

14.	Распределба на расположливото време		30+15+15+0+30 (2+1+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		15 часови	
		16.2.	Самостојни задачи		0 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи		30 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Самоевалуација		
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1.	РБ	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Миновска, Пандилова, Ивановски	Орална хигиена	Стоматолошки факултет-Скопје	2004
		2.	Мирјана Поповска, ВераРадојкова Николовска	Орална хигиена	Стоматолошки факултет-Скопје	2013
	3.	Димова Ц., Нашкова С.	Орално здравје и превентива на орални заболувања		УГД	2016
	22.2.	Дополнителна литература				
		РБ	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ивановски, Пандилова	Орално здравје	Стоматолошки факултет-Скопје	2009
		2.	Newman MG, Takei NH, Carranza FA	Caranza's clinical periodontology	WB saunders Company , Philadelphia , New York; 9th edition	2001
3.	Murray JJ, Nunn JH, Steele JG.	The Prevention of Oral Disease	Fourth Edition, Oxford University Press Inc., New York	2003		

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет			ПРЕТКЛИНИЧКА ФИКСНА ПРОТЕТИКА 1	
2.	Код			3FM181622	
3.	Студиска програма			Дентална медицина	
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)			Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип	
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)			Интегриран прв и втор циклус на студии	
6.	Академска година / семестар	Трета година /5ти сем	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник		Доц. д-р Јулија Заркова Атанасова		

9.	Предуслови за запишување на предметот		/	
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот да се запознае со видовите на фиксно протетски изработки- коронки, и да ги усоврши лабораториските постапки за изработка на истите.			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Теоретски наставни единици</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дефиниција за вештачки коронки, видови и поделба на коронките, услови што треба да ги исполнуваат коронките. 2. Вовед во препарација на забите за вештачки коронки, граница на препарација, видови отпечатоци и материјали за отпечатување. 3. Припрема за излевање на отпечатоци, излевање и изработка на работни модели со подвижни забни трупчиња. 4. Изработка на едноделно леана коронка. Методи на моделација на кошулка. 5. Моделирање во восок на аксијалните и оклузалната површина кај едноделно леани коронки. 6. Изработка на метал керамичка коронка 7. Галвано техника за изработка на метален скелет за коронка. Синтеруваани коронки. 8. Безметални естетски коронки. Циркониумски коронки. 9. Индиректна изработка на заштитни коронки. 10. Фрезување во восок, апарати за фрезување. 11. Ричмонд коронки. Леана надградба, едноделна и дводелна 12. Наменски атипични коронки. <p>Практични наставни единици</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Запознавање со работното место во заботехничката лабораторија. Запознавање со работа на фантом и употреба на насадни инструменти. 2 Препарација на типодонт заби на фантом со различни видови на демаркациона линија во фронт. 3. Препарација на типодонт заби на фантом со различни видови на демаркациона линија во бочна регија. 4.Земање на отпечаток за изработка на работен модел, отпечаток од антагонисти и загриз. Излевање на отпечатокот од антагонисти и изработка на анатомски модел. 5. Излевање на отпечаток за добивање на работен модел со подвижни забни трупчиња. 6. Фиксирање на моделите во артикулатор. 7. Изработка на кошулка според различни методи и техники. 8. Моделирање на аксијалните и оклузалните површини во восок кај нефасетирана коронка. 9. Моделирање на едноделна фасетирана коронка со вестибуларна композитна фасетка. Моделирање на едноделна целосно фасетирана коронка со керамика. 10. Штифтување на коронките и нивно вложување. Леене на восочните коронки во метал 11 Обработка и упасување на металната конструкција 12 Фасетирање на естетска коронка со композитни материјали. Полирање и предавање на естетска коронка со композитни материјали 			
12.	Методи на учење: Предавања, практични лабораториски вежби, консултации			
13.	Вкупен расположив фонд на време	1+4+1		
14.	Распределба на расположливото време	15+60+15+15+45=150		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	15
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	60
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15
		16.2.	Самостојни задачи	15
		16.3.	Домашно учење - задачи	45
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	40тестови+ 30 усно	

	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10	
	17.3.	Активност и учество			20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		РБ	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ефтим Мирчев	Претклиничка фиксна протетика	Стоматолошки факултет	2001 Скопје
	2.	Никола Гиговски	Претклиничка фиксна протетика- коронки 1	Стоматолошки факултет Скопје	2018, Скопје	
	22.2.	Дополнителна литература				
РБ		Автор	Наслов	Издавач	Година	
1.		S Lakshmi	Preclinical Manual of Prosthodontics	RELX India Pvt. Ltd.	2018	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРЕТКЛИНИЧКА КАРИОЛОГИЈА				
2.	Код	3FM181722				
3.	Студиска програма	Дентална медицина				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус на студии				
6.	Академска година / семестар	Трета година /	петти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Проф. д-р Ивона Ковачевска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан петти семестар				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Претклиничка кариологија е воведен предмет во проблематиката од големото подрачје кое припаѓа на реставративна стоматологија. Преку теретската настава на студентите ќе им се овозможат темелни и најнови сознанија од областа на конзервативната реставративна стоматологија. Запознавање со етиологијата и патохистологијата на денталниот кариес, препарацијата и реставрацијата на заболените тврди забни ткива, материјалите и медикаментите кои се користат. Целта пак на претклиничките вежби е да се оспособат студентите за работа со пациенти. Поради тоа студентите практично ги изработуваат препарациите на сите кавитети на модели, поставување на заштитни подлоги и трајни реставрации, обликување и воспоставување на оклузијата.					
11.	Содржина на предметната програма: Теоретски содржини 1. Вовед, терминологија, емајл – анатомија, топографија, особини и хистолошка градба 2. Дентин и цемент – анатомија, топографија, особини и хистолошка градба 3. Кариес- дефиниција, етиологија, епидемиологија класификација 4. Хистологија на кариес во тврдите забни ткива 5. Стоматолошка ординација, работно место, инструменти и апарати					

	6. Општи правила за третман на кариес, анализа на Блековите принципи 7. Препарација од прва и петта класа по Блек 8. Препарација од втор класа и МОД по Блек 9. Препарација од трета и четврта класа по Блек 10. Цементи и материјали за заштита на дентинска рана: заштитни подлоги, лајнери, премачкувачи 11. Материјали за современата реставративна стоматологија 12. Дентален амалгам - состав на легурите и нивна примена во клиничка пракса 13. Композитни смоли - состав, особини, апликација, полимеризација 14. Глас - јономерни цементи - хемиски состав, особини, класификација. 15. Дентални атхезивни системи Практични наставни единици 1. Теоретски вовед во вежбата: Запознавање со структурата на забот. Работно место на стоматологот; а. Положба на терапевтот во однос на пациентот. Директна или индиректна работа. Потпирање на раката при работа во устата. 2. Теоретски вовед во вежбата: основните блекови принципи за препарација на кавитетите. а. Препарација на едноповршински кавитети во восочни модели од I и V класа восочен заб. 3. Препарации на кавитети од II класа на молари и премолари а. Препарација на една II класа и една МОД препарација на два восочни модела (молар и премолар). 4. Теоретски вовед во вежбата: Принципи на препарација на кавитети од III класа и IV класа. а. Препарација на два кавитета од III класа на еден восочен заб и препарација на IV класа со рибина опашка на втор заб. 5. Теоретски вовед во вежбата: работа со колењак и турбина. а. Препарација на I и V класа со турбина и колењак. 6. Препарација на една II класа. Препарација на МОД кавитет, 7. Препарација на III и IV класа во акрилатни модели. 8. Теоретски вовед во вежбата: вовед во сретствата кои се поставуваат во кавитетот како подлоги, залевачи и лајнери. а. Поставување подлоги на направените препарации од сите класи. 9. Теоретски вовед во вежбата: амалгами подготвување и ракување, матрици и интердентални колчиња. а. Поставување амалгамски реставрации на препарациите на I и V класа. Поставување амалгамски реставрации на препарациите II класа и МОД 10. Теоретски вовед во вежбата: композити подготвување и ракување, полимеризација, полирање и обработка 11. Поставување композитни реставрации на останатите препарации. Обработка и полирање на композитните реставрации. 12. Финирање и полирање на амалгамските реставрации			
12.	Методи на учење:			
13.	Вкупен расположив фонд на време	2 + 3 + 1		
14.	Распределба на расположливото време	30 + 45 + 15 + 15 + 75 = 180 часа		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	45
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15
		16.2.	Самостојни задачи	15
		16.3.	Домашно учење - задачи	75
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	2 x 20 бодови	

	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			7 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Поповска Лидија	Претклиничка кариологија	УГД, е - библиотека	2013
		2.	Ковачевска Ивона и Лонгурова Наташа	Реставративна стоматологија	УГД е библиотека	2016
	3.	Едвина. А.М. Кид и сор.	Пикардовиот прирачник за препарација и реставрација на забите	Арс Ламина, Скопје	2010	
	22.2.	Дополнителна литература				
Рб		Автор	Наслов	Издавач	Година	
1.		Ивона Ковачевска	Авторизирани предавања			

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии		
1.	Наслов на наставниот предмет	СТОМАТОЛОШКА РЕНТГЕНОЛОГИЈА		
2.	Код	3FM181822		
3.	Студиска програма	Дентална медицина		
4.	Организатор на студиската програма (единица односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус на студии		
6.	Академска година / семестар	Трета година / петти семестар	7.	Број на ЕКП кредити
				4
8.	Наставник	Проф. д-р Киро Папакоча		
9.	Предуслови за запишување на предметот	/		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Индикациите и контраиндикациите за рендгенско снимање. Рендгенолошка анатомија на максило – фацијалната регија. Патолошки состојби.			
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: - Физички карактеристики на X – зраците - Рентгенска анатомија - Видиви на снимања во максило фацијалната регија, - Рендгенологија на заби, - Рендгенолошка анатомија, аномалии во развојот на забите - Кариес и заболување на ендодонтот и пародонтот - Импактирани заби - Одонтогени инфекции - Ресосптивни процеси, трауматски повреди на забите. - Рентгенологија на коскениот ткиво, техники на снимање - Рендгенологија на плункови жлезди, техника на снимање, заболување кај плунковите жлезди - Страни тела во пределот на забите и вилиците Практична настава: - Физички карактеристики на X – зраците - Рентгенска анатомија - Видиви на снимања во максило фацијалната регија, - Рендгенологија на заби, - Рендгенолошка анатомија, аномалии во развојот на забите - Кариес и заболување на ендодонтот и пародонтот - Импактирани заби - Одонтогени инфекции - Ресосптивни процеси, трауматски повреди на забите. - Рентгенологија на коскениот ткиво, техники на снимање - Рендгенологија на плункови жлезди, техника на снимање, заболување кај плунковите жлезди - Страни тела во пределот на забите и вилиците			
12.	Методи на учење: Предавања, претклинички лабораториски вежби, аудиториски вежби консултации			
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС= 4 x 30= 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+15+15+30=120		
15.	Форми на наставни активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30
16.	Други форми активности	16.1.	Проектни задачи	15
		16.2.	Самостојни задачи	15

		16.3.	Домашно учење - задачи	30	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови		40	
	17.2	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10	
	17.3	Активност и учество		20	
18.	Критериуми за оценување (бодовна оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање и завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1	Задолжителна литература			
		P6	Автор	Наслов	Издавач Година
		1.	Whaites E, Drage N	Essentials of Dental Radiography and Radiology Sixth Edition	Elsevier 2020
		2.	Mallya S, Lam E	White and Pharoah's Oral Radiology, Principles and Interpretation 8th Edition	Elsevier 2018
		3.	Iannucci J, Jansen H, erton L	Dental Radiography, Principles and Techniques 5th Edition	Elsevier 2017
		4.	White S, Pharoah M	Oral radiology, principles and interpretation 7th Edition	Elsevier 2014
		5.	Larry J. Peterson	Peterson's Principles of Oral and Maxillofacial Surgery	People's Medical Publishing House-USA 2011
	6.	Папакоча К	Авторизирани предавања		
	22.2	Дополнителна литература			
		P6	Автор	Наслов	Издавач Година
		1.	Kavas H. Thunthi	Dental Radiographic Diagnosis	Charles C Thomas Pub Lt 1988

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ИНТЕРНА МЕДИЦИНА			
2.	Код	3FM181922			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет Гоце Делчев, Штип Факултет за медицински науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	Трета година / 5-ти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Вон Проф д-р Ивица Смоковски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Услов за да може да се слуша предметот Интерна медицина потребно е да се ислуша предметот Патофизиологија, а за да се полага предметот Интерна медицина потребно е да биде положен предметот Патофизиологија			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на вештината на рационална дијагноза и терапевтски третман, заснован врз етиопатогенетски основи и основите на клиничката фармакологија				

	Совладување на вештината на рационално клиничко проценување и лекување на кардиоваскуларните, респираторните, нефролошките, ревматолошките, ендокринолошките, хематолошките, гастроинтестиналните и токсиколошките заболувања и состојби				
	Совладување на вештината на рационална примена на параклиничките иследувања кои додадени на основниот клинички преглед водат до поставување на дијагноза на заболувањата				
	Совладување на вештината на рационално лекување базирано врз принципите на медицина заснована на докази и водено од препораките за третман на болестите				
11.	Содржина на предметната програма: Болести и нарушувања на кардиоваскуларниот систем Болести и нарушувања на респираторниот систем Болести и нарушувања на уринарниот систем Болести и нарушувања од областа на ревматологија Болести и нарушувања на гастроинтестиналниот систем Болести и нарушувања на хематолошкиот систем Болести и нарушувања на ендокрините жлезди и метаболизмот Болести и нарушувања од областа на токсикологија				
12.	Методи на учење: интерактивни предавања, практична настава, проектни задачи				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	Теоретска настава 75 часа, практична настава 50 часа, проектни задачи 25 часа			
15.	Форми на наставните активности (на неделно ниво)	15.1.	Предавања- теоретска настава	5 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	3 часови	
16.	Други форми на активности (на неделно ниво)	16.1.	Проектни задачи	2 часови	
		16.2.	Самостојни задачи		
		16.3.	Домашно учење		
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Присуство и активност на предавања	максимум 10 бодови		
	17.2.	Присуство и активност на вежби	максимум 10 бодови		
	17.3.	Континуирана проверка преку тестови	максимум 2 x 20 бодови		
	17.4.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна) незадолжителна	максимум 10 бодови		
	17.5.	Практичен дел од испитот	максимум 10 бодови		
	17.6.	Завршен испит	максимум 30 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Реализирани минимум 42 бода од присуството и активност на предавања, вежби и тестови			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		РБ	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Владимир Серафимовски и соработници	Интерна медицина	Македонска ризница, Куманово	
				Година	
				2003	

	2.	Faucu D.L, Kasper D.L, Londo D.L, Braunwald E, Hauser S.L, Jameson J.L, Lascalro J.	Harrison's principles of internal medicine (17-th edition) (превод)	Табернакул, Скопје	2013
	3.	Велковска-Накова В, Смоковски И.	Ендокринологија скрипта	УГД	2019
	4.	Смоковски И, Велковска-Накова В	Практикум по ендокринологија со протоколи за испитување	УГД	2019
	Дополнителна литература				
22.2.	РБ	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Чарлс Д. Форбс, Вилијам Ф. Џексон	Клиничка медицина: атлас во боја и текстови (3-то издание).	Скопје:Магор;	2010
	2.	Вавлукис М, Камчева Г, Велковска-Накова В, Дебрешлиоска А.	Одбрани поглавја од интерна медицина	УГД	2014
	3.	Смоковски И.	Авторизирани предавања		2021

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
1.	Наслов на наставниот предмет	ОСНОВИ НА ИНФЕКТИВНИ БОЛЕСТИ		
2.	Код	3FM182022		
3.	Студиска програма	Дентална медицина		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет Гоце Делчев, Штип Факултет за медицински науки		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус		
6.	Академска година / семестар	Трета година /петти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити
				3
8.	Наставник	Проф.д-р Вело Марковски		
9.	Предуслови за запишување на предметот	/		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): да се стекнат знаење од општата инфектологија, инфективните агенци, заштита од инфекции и инфективна болест, имунолошкиот одговор при инфекција, дијагноза и лекување на инфективна болест, најзначајните синдроми во инфектологијата;			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Теоретска настава</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Инфекција, инфективна болест (основни карактеристики), температура , видови и регулација 2. имунологија кај инфективните заболувања 3. Основни принципи на дијагностиката, терапија и превенција на инфективните болести 4. Најзначајни синдроми во инфектологијата 5. Етиологија, епидемиологија и значење на инфекции на ГИТ 6.Иктеричен синдром. Вирусни хепатитиси 7.Горнореспираторни инфекции 8. Долнореспираторни инфекции 9. Зоонози 10. Инфекции на ЦНС 11. ХИВ/ СИДА 12.херпес инфекции, инфекции со осип <p>Практична настава</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Запознавање со документацијата во водење на инфективен болен 2. Преглед на пациент со инфективна болест 3.Совладување на лабораториски, микробиолошки и дијагностички процедури 4.Лумбална пункција 5.Обработка на пациент со иктеричен синдром 6. Обработка на пациент со менингеален синдром 7. Обработка на пациент со зооноза 8. Обработка на пациент со осипен синдром 9. Обработка на пациент со моноклеозен синдром 10. Обработка на пациент со респираторна инфекција 11.Ургентни состојби во инфектологијата 12. Вакцинален календар, профилакса на инфективните болести 			
12.	Методи на учење:			
13.	Вкупен расположив фонд на време	2+2+1 3ЕКТС x30часа= 90часа		
14.	Распределба на расположливото време	30+30+30= 90часа		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	
		16.2.	Самостојни задачи	

		16.3.	Домашно учење - задачи	30
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		40
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10
	17.3.	Активност и учество		20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација		

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРЕВЕНТИВНА СТОМАТОЛОГИЈА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Трета година / 5 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Сања Нашкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан 5 семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на основни знаења од современата превентивна стоматологија				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Превентивна стоматологија – вовед, Социјално значење на оралните заболувања, Современи сфаќања за етиопатогенезата на забниот кариес. Дентален плак. Механичка и хемиска контрола на денталниот плак. Флуорна профилакса на кариесот. Залевање на фисури и јамички. Кариес активност. Индекси на орална хигиена. Кариоген потенцијал на храната. Превенција за настанок на пародонтопатијата. Интерцептивна стоматологија – превенција за настанок на забновилични аномалии. . Програмска превентивна стоматолошка заштита. Училишна забна нега. Промовирање на оралното здравје – здравствено воспитување. Практична настава:</p> <p>Превентивна стоматологија – вовед, Социјално значење на оралните заболувања, Современи сфаќања за етиопатогенезата на забниот кариес. Дентален плак. Механичка и хемиска контрола на денталниот плак. Флуорна профилакса на кариесот. Залевање на фисури и јамички. Кариес активност. Индекси на орална хигиена. Кариоген потенцијал на храната.</p>				

	Превенција за настанок на пародонтопатијата. Интерцептивна стоматологија – превенција за настанок на забновични аномалии. . Програмска превентивна стоматолошка заштита. Училишна забна нега. Промовирање на оралното здравје – здравствено воспитување.					
12.	Методи на учење: интерактивна настава (теоретска), работа во мали групи (вежби) и други облици предвидени со заедничките критериуми на ЕКТС					
13.	Вкупен расположив фонд на време	3x30=90				
14.	Распределба на расположливото време	30+15+30+5+25=90				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи		5 часови	
		16.3.	Домашно учење - задачи		25 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			65 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			20 бодови	
	17.3.	Активност и учество			15 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Нашкова С.	Превентивна стоматологија	УГД	2020
		2.	Царчев М.	Превентивна стоматологија	НУБ Скопје	2006
	3.	Vulović M i sar.	Preventivna stomatologija	Elit-Medica Beograd	2002	
	22.2.	Дополнителна литература				
Рб		Автор	Наслов	Издавач	Година	
1.		Murray J, Nunn J, Steele J.	Prevention of oral disease	Oxford University Press	2003	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЛОКАЛНИ АНЕСТЕЗИИ ВО ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА			
2.	Код	3FM182022			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Трета / 5	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф.д-р Цена Димова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишана трета година на студиите.			

10.	Цели на предметната програма (компетенции): Применета анатомија во орофацијалната регија, локално анестезирање во стоматолошката пракса, инфилтративни анестезии			
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава Вовед во предметот локални анестезии во дентална медицина, историски развој на локална анестезија и нејзина примена во дентална медицина. Анамнеза и предоперативна евалвација на пациент (медицинска историја) од аспект на локално анестезирање. Инервација и васкуларизација на орофацијалната регија. Подготовка на болен за оралнохируршка интервенција (премедикација и постапка со болен со коморбидитети - акутни и хронични системски заболувања). Болка како оралнохируршки проблем, Анестезија и аналгезија во стоматологија и орална хирургија, општа анестезија, анестетици за општа анестезија. Локална анестезија, средства за локална анестезија, индикации и контраиндикации за апликација на локална анестезија. Терминална инфилтративна анестезија во горна и долна вилица. Спроводни анестезии во горна вилица. Мандибуларна анестезија. Спроводни анестезии во долна вилица. Современи анестезии во орофацијалната регија. Компликации при изведување на локална анестезија. Практична настава: Вовед во предметот локални анестезии во дентална медицина, историски развој на локална анестезија и нејзина примена во дентална медицина. Анамнеза и предоперативна евалвација на пациент (медицинска историја) од аспект на локално анестезирање. Инервација и васкуларизација на орофацијалната регија. Подготовка на болен за оралнохируршка интервенција (премедикација и постапка со болен од акутни и хронични системски заболувања). Болка како оралнохируршки проблем, Анестезија и аналгезија во стоматологија и орална хирургија, општа анестезија, анестетици за општа анестезија. Локална анестезија, средства за локална анестезија, индикации и контраиндикации. Демонстрирање на терминална инфилтративна анестезија во горна и долна вилица. Демонстрирање на спроводни анестезии во горна вилица. Демонстрирање на мандибуларна анестезија. Демонстрирање на спроводни анестезии во долна вилица. Демонстрирање на современи анестезии во орофацијалната регија. Компликации при изведување на локална анестезија.			
12.	Методи на учење: Предавања, претклинички лабораториски вежби, аудиториски вежби, консултации.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+15+15+30=150		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови
		16.3.	Домашно учење	30 часови
17.	Начин на оценување:(Нумерички оценки во согласност со Статутот и правилниците на Универзитетот)			
	17.1.	Тестови	40 бодови	

	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Тодоровиќ Љ.	Анестезија у стоматологији,	Завод за учебнике, Загреб	1990
		2.	Јовановиќ, Лотриќ.	Спроводни анестезии во горна и долна вилица	Научна књига, Београд	1980
		3.	Peterson	Principles of oral and maxillofacial surgery	Blackwell Science	2001
	4.	Димова Цена	Авторизирани предавања		2018	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Марковиќ А.	Практикум од орална хирургија	Наука, Београд	2004
2.		Dabov T.	Oralnokirurški priručnik.	Medicinska naklada Zagreb	2009	
3.	Peterson L.	Contemporary Oral and Maxillofacial Surgery, 3rd ed.,	Mosby	1998.		

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет			ОПШТА ХИРУРГИЈА	
2.	Код			3FM182322	
3.	Студиска програма			Дентална медицина	
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)			Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип	
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Интегрирани студии од прв и втор циклус		
6.	Академска година / семестар		Трета/шести	7.	Број на ЕКТС кредити 4
8.	Наставник		Насл. вонр. проф. д-р Константин Митев		
9.	Предуслови за запишување на предметот		/		
10.	Цели на предметната програма (компетенции):				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава 1. Историјат на хирургија; 2. Дијагностички методи и вовед во клиничка хирургија; 3. Принципи на асепса и антисепса; 4. Видови на повреди (тријажа, основи на реанимација и хемостаза); 5. Абдоминална хирургија (акутни хируршки болести, инфламаторни болести, малигни заболувања, абдоминална траума); 6. Торакална хирургија (вродени аномалии, болести на плевра, болести на белите дробови, болести на дојки);				

	<p>7. Детска хирургија (акутни состојби во детската хирургија, вродени аномалии кај деца по системи и третман, детска трауматологија);</p> <p>8. Васкуларна хирургија (акутни васкуларни оклузии, хронични васкуларни оклузии, болести на вени-дијагностика и третман);</p> <p>9. Трауматологија (видови на фрактури по системи, класификација и третман);</p> <p>10. Пластична хирургија (повреди на кожа, дефекти на кожа и третман- резанки, трансплантација, повреди на шака, мекоткивни инфекции);</p> <p>11. Урологија (болести на надворешен урогенитален систем, болести на мочен меур, болести на простата и болести на бубрег и надбубрег);</p> <p>12. Неурохирургија (краниocereбрални повреди, крвавења, вродени аномалии кај деца, тумори, хидроцефалус);</p> <p>Практична настава</p> <p>1. Преглед на хирушки болен (анамнеза, статус по системи, локален статус);</p> <p>2. Физикален преглед на хирушки болен (инспекција, палпација и перкусија, аускултација);</p> <p>3. Видови на палпација и нивна клиничка примена;</p> <p>4. Водење на хирушки болен и реферирање пред колеги;</p> <p>5. Посета на хирушка амбуланта;</p> <p>6. Посета на сала за мали хирушки интервенции;</p> <p>7. Посета на хирушка сала и активно или пасивно учество во хирушка процедура;</p> <p>8. Запознавање на студентите со основните принципи на хирушка работа, инструментариум и асистирање;</p> <p>9. Посета на центар за реанимација;</p>			
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Теоретска настава</p> <p>Интерактивна настава: предавања во голема група со дискусија и ангажирање на студентите.</p> <p>Мултимедијална настава.</p> <p>Е-учење.</p> <p>Поединечни консултации со студентите и консултации во групи.</p> <p>Практична настава</p> <p>Практични лабораториски вежби во мали групи.</p> <p>Завршна вежба.</p>			
13.	Вкупен расположив фонд на време	2+2+1 4ЕКТС x 30часа=120часа		
14.	Распределба на расположливото време	30+30+15+45		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15
		16.2.	Самостојни задачи	
		16.3.	Домашно учење - задачи	45
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		40
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10
	17.3.	Активност и учество		20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		РБ	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Милан Драгович Зоран Герзич	Општа хирургија	Медицинска книга	1998
2.	Клиничка трауматологија	Група автори	Просветно дело	2000		

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРЕТКЛИНИЧКА ОРАЛНА ХИРУРГИЈА			
2.	Код	3FM182422			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Трета/ 6	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф.д-р Цена Димова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишана трета година на студии услов за полагање претклиничка орална хирургија е ислушан и положен Локални анестезии во дентална медицина			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): индикации и контраиндикации за екстракции, фази на екстракции, компликации во тек и по екстракции.				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Теоретска настава:</p> <p>Вовед во предметот орална хирургија, историски развој на оралната хирургија.</p> <p>Оралнохируршка пропедевтика (анамнеза и преглед), предоперативна евалвација на пациент (медицинска историја).</p> <p>Применета оралнохируршка анатомија (анатомото-морфолошки карактеристики на орофацијалната регија: остеологија, мускули, васкуларизација и инервација).</p> <p>Принципи на асепса и антисепса, дезинфекција и стерилизација на инструменти за егзодонција.</p> <p>Инструменти за вадење заби во горна вилица и долна вилица, инструменти за вадење на млечни заби</p> <p>Стоматохируршки инструментариум</p> <p>Индикации и контраиндикации за вадење на заби,</p> <p>Екстракција, принципи на егзодонција, видови екстракции (типични и атипични). Фази на екстракција, Став и позиција на пациентот и на лекарот при екстракција.</p> <p>Техники на вадење на заби во горна вилица и во долна вилица, специфики на вадење на млечни заби</p> <p>Компликации во тек на екстракција</p> <p>Компликации по екстракција</p> <p>Современи терапевски аспекти на згрижување на екстракциона рана.</p> <p>Практична настава:</p> <p>Вовед во предметот орална хирургија, историски развој на оралната хирургија,</p> <p>Оралнохируршка пропедевтика (анамнеза и преглед), предоперативна евалвација на пациент (медицинска историја).</p> <p>Применета оралнохируршка анатомија (анатомото-морфолошки карактеристики на орофацијалната регија: остеологија, мускули, васкуларизација и инервација).</p> <p>Дезинфекција и стерилизација на инструменти за егзодонција</p> <p>Инструменти за вадење на заби и корени во горна вилица</p> <p>Инструменти за вадење на заби и корени во долна вилица</p>				

	Индикации и контраиндикации за вадење на заби, Екстракција, принципи на егзодонција, видови екстракции (типични и атипични) Фази на екстракција, Став и позиција на пациентот и на лекарот при екстракција. Техники на вадење на заби во горна вилица Техники на вадење на заби во долна вилица, техники на вадење на млечни заби Компликации во тек на екстракција, Компликации по екстракција Современи терапевиски аспекти на згрижување на екстракциона рана.				
12.	Методи на учење: Предавања, претклинички лабораториски вежби, аудиториски вежби, консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+15+15+60=150			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови	
		16.3.	Домашно учење	60 часови	
17.	Начин на оценување (Нумерички оценки во согласност со Статутот и правилниците на Универзитетот)				
	17.1.	Тестови	40 бодови		
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
		Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Рб	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Димова Цена	Авторизирани предавања	
		2.	Перовиќ, Јојиќ	Орална хирургија	Научна књига Београд
		3.	Тодоровиќ и сор.	Орална хирургија	Наука, Београд
		4.	Мише И.	Орална хирургија	Jumena, Zagreb
	5.	Peterson	Principles of oral and maxillofacial surgery	Blackwell Science	
	22.2.	Дополнителна литература			
		Рб	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Марковиќ А.	Практикум од орална хирургија	Наука, Београд
		2.	Dabov T.	Oralnokirurški priručnik.	Medicinska naklada Zagreb
	3.	Peterson L.	Contemporary Oral and Maxillofacial Surgery, 3rd ed.,	Mosby	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРЕТКЛИНИЧКА ФИКСНА ПРОТЕТИКА 2
2.	Код	3FM182522
3.	Студиска програма	Дентална медицина

4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус		
6.	Академска година / семестар	Трета година / шести семестар	7.	Број на ЕКТС кредити
8.	Наставник	Доц. д-р Јулија Заркова Атанасова		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишана трета година на студиите		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со фиксно протетските конструкции- дентални мостови. Изучување на различните видови мостовски конструкции, составни делови на мостовите и нивно планирање, фази и методи за изработка на фасетирани и нефасетирани мостови.			
11.	Содржина на предметната програма: Теоретски наставни единици 1. Дентални мостови – биолошки основи, составни делови на мостовите. 2. Планирање на мостовите, статика на мостовите 3. Поделба на мостовите, видови врски на мостот (ретејнери), конектори и видови тела на мостот (понтици). 4. Индикации и контраиндикации за изработки на различни типови на мостови. Предности и недостатоци на мостовите. 5. Запознавање со принципите на препарација за мостови, техники на отпечатување, и изработка на работни модели со подвижни трупчиња. 6. Методи на моделирање на едноделнолеана нефасетирана мостовска конструкција. Моделирање на фасетирано тело на мост со композитни маси. 7. Изработка на металкерамички мостови. Циркуларни мостови 8. Изработка на целосно керамички мостовски конструкции. 9. Штифтување, вложување и излевање на мостовска конструкција во метал. Обработка и полирање. 10. Фасетирање со композитни и керамички маси. 11. Планирање и изработка на крилни мостови и екстензиони мостови. 12. Изработка на алтернативни мостовски решенија, Мериленд атхезивни мостови и инлеј мостови. Практични наставни единици 1. Препарација на типодонт заби од фантом во фронтална регија за изработка на мост во горна вилица 2. Препарација на типодонт заби од фантом во фронтална регија за изработка на мост во долна вилица 3. Препарација на типодонт заби од фантом во бочна регија за изработка на мост во горна вилица. 4. Препарација на типодонт заби од фантом во бочна регија за изработка на мост во долна вилица 5. Отпечатување во горна и долна вилица, антагонисти и загриз. 6. Излевање на работни модели со подвижни забни трупчиња и фиксирање на моделите во артикулатор. 7. Моделација на нефасетирано тело на мост (фронален, бочен) 8. Моделирање на фасетирано тело на фронтален и бочен мост. 9. Моделирање на циркуларни мостовски конструкции 10. Штифтување, вложување и излевање во метал на мостовска конструкција. Обработка и полирање. 11. Фасетирање на мостовска конструкција со композитни маси 12. Фасетирање на мостовска конструкција со керамички маси			
12.	Методи на учење: Предавања, практични лабораториски вежби, консултации			
13.	Вкупен расположив фонд на време	5ЕКТСx30=150		
14.	Распределба на расположливото време	15+60+15+60=150		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	15
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	60
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15
		16.2.	Самостојни задачи	

		16.3.	Домашно учење - задачи	60	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		40тестови+ 30 усно	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10	
	17.3.	Активност и учество		20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		РБ	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Ефтим Мирчев	Претклиничка фиксна протетика	Стоматолошки факултет
		2.	Никола Гиговски	Претклиничка фиксна протетика- коронки 1	Стоматолошки факултет Скопје
	22.2.	Дополнителна литература			
РБ		Автор	Наслов	Издавач	
1.		S Lakshmi	Preclinical Manual of Prosthodontics	RELX India Pvt. Ltd.	
			Година	2001 Скопје	
			Година	2018,Скопје	
			Година	2018	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ОРАЛНА МЕДИЦИНА И ПАТОЛОГИЈА 1			
2.	Код	3FM182722			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет “Гоце Делчев” Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	III / шести семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Доц. Д-р. Михајло Петровски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишана трета година			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се запознаат студентите со анатомото-хистолошките и физиолошките карактеристики на оралните ткива, оралната микрофлора, основните патолошки случувања и ефлоресценции на оралната лигавица, како и со најчестите заболувања на усните, јазикот и плунковните жлезди				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава. Анатомски карактеристики на ткивата од усната празнина Хистолошки карактеристики, микроскопска слика и функционални карактеристики Физиологија на органите од усната празнина Орална микрофлора Патолошки промени на оралната лигавица, микроскопски и макроскопски Фактори на одбрана на усната празнина				

	Ефлоресценции во усната празнина Заболувања на усните Заболувања и развојни аномалии на јазикот Афтозни лезии и воспаленија на непцето Саливарна патологија Синдром на печење и жарење во устата и нарушување во осетливоста на вкусот. Практична настава Анатомски карактеристики на усната празнина (усни, образ, предворје на усната празнина, непце, јазик, под на усна празнина, плункини жлезди) Хистолошки карактеристики на усната празнина (мастикаторна лигавица, покровна лигавица и специјализирана лигавица) Физиологија на органите од усната празнина Орален имунитет (механизам на неспецифична и специфична заштита, реакции на хиперсензибилност Орална микрофлора Основни патолошки процеси во усната празнина (воспаление, клеточна дегенерација, клеточна дезинтеграција-некроза, гангрена) Ефлоресценции во усната празнина Анаменестичка постапка Клинички преглед Параклинички испитувања Диференцијална и конечна дијагноза Терапија во оралната патологија			
12.	Методи на учење: Теоретска интерактивна настава, работа во мали групи (вежби) и други облици предвидени со заедничките критериуми на ЕКТС			
13.	Вкупен расположив фонд на време	2+2+1 неделно		
14.	Распределба на расположливото време	30+30+15+45=120 (4ЕКЕТСx30=120)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	
		16.2.	Самостојни задачи	15
		16.3.	Домашно учење - задачи	45
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	2 колоквиуми по 20 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација		
22.	Литература			
	22.	Задолжителна литература		
	1.	РБ	Автор	Наслов
			Издавач	Година

22.	1.	Поповска М, Белазелкоска З.	Орална медицина и патологија	Стоматолошки факултет, Скопје	2014
	2.	Поповска М, Белазелкоска З. Атанасовска-Стојановска А. Радојкова-Николовска В, Митик К.	Орална медицина и патологија – практикум.	Стоматолошки факултет, Скопје	2014
	3.	Димитровски В, Поповска М.	Основи на оралната пропедевтика	Стоматолошки факултет, Скопје	2001
	Дополнителна литература				
	Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Поповска М, Димитровски В, Атанасовска-Стојановска В.	Диференцијална дијагноза на оралните лезии	Магнаскен, Скопје	2003
	2.	Белазелкоска З, Накова М.	Орална патологија	Стоматолошки факултет, Скопје	2004
	3.	Накова М, Поповска М	Дијагностика на оралните лезии.	Стоматолошки факултет, Скопје	2006

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КЛИНИЧКА КАРИОЛОГИЈА 1			
2.	Код	3FM182622			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет “Гоце Делчев” Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Трета година/ шести семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Наташа Лонгурова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Ислушан и положен предметот Претклиничка кариологија, ислушан претклиничка ендодонција			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на знаења за клиничко дијагностичките и тераписки процедури на заболувањата на тврдите забни ткива. Работа во клинички услови на пациенти и давање на здравствени услови.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретски содржини Вовед, стоматолошко работно место, опременост на ординацијата, инструменти, дезинфекција и стерилизација. Кариес, етиологија, патогенеза, дијагностички методи за одредување на кариесот. Машинско и рачно отстранување на кариесот, инструменти. Атрауматска работа. Биолошки принципи Препарација на кавитети од 1 и 5 класа, топографија, номенклатура. Препарација на кавитети од 2 и MOD класа, топографски карактеристики, номенклатура, специфичности. Препарација на кавитети од 3 и 4 класа, специфики. Препарација на атипични места. Терапија на кариесот со дефинитивни реставрации. Привремени и трајни реставративни материјали. Индикации Интердентален простор, матрици, суво работно поле, подлоги и лајнери. Амалгамски реставрации, клиничка апликација, кондензирање, полирање. Атхезивни системи, индикации, клиничка апликација. Композитни реставрации, индикации, техники на клиничка апликација Препарации за леени или порцелански полнења Практични наставни единици Работно место и опрема во клиничка амбуланта. Помошни материјали, стерилизација и дезинфекција. Номенклатура				

	<p>Анамнеза, преглед, дијагноза на кариозниот процес. Препарација прва класа по Black. Препарација на кавитети II класа, фази на препарација, номенклатура на сидовите Препарација на кавитети V и VI класа, IV класа, специфичности овие кавитети. Препарација МОД кавитети, превенција. Машинско и рачно отстранување на кариесот, инструменти. Атрауматска работа. Терапија на кариесот со поставување на дефинитивни реставрации. 9. Привремено третирање и затварање на кавитетите 10. Интердентален простор, матрици, држачи индикации за употреба, интердентални колчиња. 11. Апликација на атхезиви и композитни смоли. 12. Препарација за леени полнења.</p>					
12.	Методи на учење:					
13.	Вкупен расположив фонд на време		1+3+1 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време		15+45+15 +45 =120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		45 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		15 часови	
		16.2.	Самостојни задачи			
		16.3.	Домашно учење - задачи		45 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		2 x 20 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		7 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		предиспитни активности со вкупно 42 поени			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Придружна евалуација на студентите и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Рб	Автор		Наслов	Издавач
		1.	Лонгурова Наташа		Авторизирани предавања	
		2.	Лидија Поповска, Илијана Муратовска		Клиничка кариологија и терапевтески постапки	ТНИД Ѓурѓа доел
		3.	Кид Е., Смит Б., Вотсон Т.	Пикардов прирачник за препарација и реставрација на забите		Арс ламина ДОО
	4.	Џејмс Б. Самит, Ј. Вилијам Робинс, Томас Ј. Хилтон Ричард С. Шварц, Хоза дос Сантос		Основи за реставрација на забите - Современ пристап	Арс ламина ДОО	
	22.2.	Дополнителна литература				
	Рб	Автор		Наслов	Издавач	
					Година	

	1.	Ковачевска И., Денкова Н.	Практикум по Клиничка кариологија 1	УГД, е библиотека	2016
	2.	А. Демиен Валмсли, Тревор Волш, Филип Ј. Лумли и ост.	Реставративна стоматологија	Арс ламина ДОО	2011
	3.	Шутало Ј.	Патологија и терапија тврдих зубних ткива	Naklada Zadro	1993

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ОСНОВИ НА ОРТОПЕДИЈА НА ЗАБИ И ВИЛИЦИ			
2.	Код	3FM182822			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Трета /семестар 6	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф.д-р Софија Царчева Шаља			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишана трета година на студии			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот да ги совлада содржините и се здобие со основни знаења од областа на ортодонцијата.				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Теоретски наставни единици</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вовед во ортодонција 2. Малоклузија и дентофацијални деформитети во современото општество 3. Класификација на малоклузиите во ортодонција 4. Етиологија на малоклузиите. Општи етиолошки фактори 5. Локални етиолошки фактори 6. Ортодонтска дијагноза. Рендген дијагностика 7. Анализи на студиски модели(анализа на простор и симетрија) 8. Анализа на лицето (лицеви пропорции и лицева естетика) 9. Неправилности на оклузија во сагитала 10. Неправилности на оклузија во вертикала 11. Неправилности на оклузија во трансверзала 12. Влијание на скелетната аномалија врз мекоткивниот лицев профил и лицева естетика <p>Практични наставни единици</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Излевање на модели 2. Соклирање и обликување на студиските модели - приказ и работа со разни видови на соклоформери 3. Обележување на заби 4. Запознавање со ортодонтски картон 5. Екстраорални испитувања 6. Интраорални испитувања 7. Одредување на висина на дентален лак и висина на непце 8. Одредување на предна и задна ширина 9. Анализа по Moyers и анализа по Bolton 10. Одредување на over jet и over bite 11. Неправилности на оклузијаво сагитала 12. Неправилности на оклузија во трансверзала и вертикала 				
12.	Методи на учење: Предавања, практични лабораториски вежби, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	2+2+1			
14.	Распределба на расположливото време	30+30+15+15+30 =120			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15	
		16.2.	Самостојни задачи	15	
		16.3.	Домашно учење - задачи	30	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Рб	Автор	Наслов	Издавач
		1.	William R. Proffit, Henry W. Fields, David M. Sarver	Contemporary orthodontics - 5th Edition	Elsevier India
		2.	Carceva-Salja Sofija, Atanasova Sandra, Petrovski Mihajlo	Ортопедија на заби и вилицы-скрипта	Универзитет „Гоце Делчев“, Штип
		3.	Carceva-Salja Sofija, Atanasova Sandra, Petrovski Mihajlo, Terzieva-Petrovska Olivera	Ортопедија на заби и вилицы-практикум	Универзитет „Гоце Делчев“, Штип
4.	Марковић М. и сарадници	Ортодонција	Медицинска Књига Београд – Загреб		
Година	2012	2019	2019	1989	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	НЕВРОЛОГИЈАСО ПСИХИЈАТРИЈА			
2.	Код	3FM182922			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет “Гоце Делчев” Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Трета година/ шести семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Нас.Доц др Елена Симеоновска Јовева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишана трета година на студиите. Полагање на два колоквиуми. Полагање на практичен испит од предметот по успешно завршување на вежбите и писмен испит од предметот по завршување со предавањата и аудиториските вежби.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Воведување на студентите во основните концепти, принципи, закони, симболизам и апликација на неврологијата како природна наука. Стекнување на основни знаења за базичните невролошки симптоми и синдроми и методите кои се применуваат за извршување на невролошки				

	<p>преглед како основа за поставување на дијагнозата кај нервните заболувања. Запознавање со други технички методи кои се користат во диференцијалната дијагностика на невролошките заболувања –ЕЕГ,ЕМГ,КТ.МР и примена на стекнатите знаења во праксата. Курсот треба да се сфати не како акумулација на факти, туку ”трансформација на умот” кон критичко и проблемско размислување.</p>			
11.	<p>Содржина на предметната програма: Општа клиничка неврологија -невролошки преглед Анамнеза и клинички преглед Преглед на кранијалните нерви и испитување на рефлекси Помошни методи кои се користат при невролошкиот преглед (ЕЕГ,ЕМГ,КТ,МР,ликвор биопсија,ангиографија) -невролошки симптоми и синдроми Парализа и пареза -поделба и распоред Пирамиден и екстрапирамиден синдром Церебрален и менингеален синдром Епилепсија,пореметување на спиењето, говорот,изговорот,главоболка Специјална клиничка неврологија -болести и пореметувања со локализација во мускулниот систем Примарни миопатии Болести на моторен неврон -болести со примарна локализација во нервите Кранијални нерви Периферни нерви Невропатии Тумори на периферен нервен систем -болести и пореметувања на рбетниот столб -болести на автономниот нервен систем -болести и пореметувања со локализација во мозочното стебло -болести и пореметувања со локализација во малиот мозок -болести и пореметување на големиот мозок -кранио –церебрални повреди -церебро- васкуларни заболувања -миастенија гравис и болести на невромускулната синапса -невроинфекции- (менингити,енцефалити) -невроимунологија, мултипла склероза и други демиелинизирачки болести -дегенеративни болести и деменции -невролошки заболувања во развојната возраст Ментална ретардација Детска церебрална парализа</p>			
12.	Методи на учење: Предавања, , аудиториски вежби, консултации.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	2+1+1		
14.	Распределба на расположивото време	3 ЕКТС X 30часа= 90 часа		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа
		16.2.	Самостојни задачи	
		16.3.	Домашно учење - задачи	
17.	Начин на оценување			

	17.1.	Тестови	40 бода				
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бода				
	17.3.	Активност и учество	20 бода				
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)				
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)				
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)				
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)				
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)				
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)				
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби					
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски					
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација					
22.	Литература						
	22.1.	Задолжителна литература					
		РБ	Автор	Наслов	Издавач		
		1.	С.Влашки-Јекиќ, Л.Илиевска, Р.Наумовски, А.Поповски, В.Даскаловска, Р.Љапчев, В.Петрова, проф.д-	Основни принципи на современата неврологија	Просветно дело Скопје	2000	
		2.	Проф др. Анита Арсовска Проф др. Анте Поповски Проф др. Стипица Поповски Асс др. Зоран Арсовски Асс др. Елена Симеоновска Јовева Др. Емилија Горѓиева	Учебник по неврологија	ФМН при Универзитет Гоце Делчев Штип	2013	
		3.	Проф др. Анита Арсовска Проф др. Анте Поповски Проф др. Стипица Поповски Асс др. Зоран Арсовски Асс др. Елена Симеоновска Јовева Др. Емилија Горѓиева	Учебник по практична настава по неврологија	ФМН при Универзитет Гоце Делчев Штип	2013	
		Дополнителна литература					
		22.2.	РБ	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	проф.д-р.Боривое Радојич	Клиничка неврологија			1997

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии					
1.	Наслов на наставниот предмет	ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГИЈА					
2.	Код	3FM183022					
3.	Студиска програма	Дентална медицина					
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет "Гоце Делчев" Штип					
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус					
6.	Академска година / семестар	Четврта година / седми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3		
8.	Наставник	Проф. д-р Андреј Петров					
9.	Предуслови за запишување на предметот	/					
10.	Цели на предметната програма (компетенции):						
11.	Содржина на предметната програма:						
	I. Теоретска настава (интерактивни предавања):						
	1. Градба на кожа и дерматолошка семиотика						
	2. Основни принципи на дерматолошката дијагностика и терапија						
	3. Вирусни и бактериски болести на кожа и слузница						
4. Паразитарни и габични болести на кожа и слузница							

	5. Сексуално преносливи болести на кожа и слузница 6. Уртикарија, ангиоедем и анафилакса, кожни манифестации како реакција на лекови 7. Дерматит 8. Акне, болести на косата и кожните аднекси 9. Еритемо- сквамозни болести, 10. Булозни дерматози 11. Системски болести на сврзното ткиво 12. Дерматолошка онкологија и дермоскопија II. Практична настава (вежби) 1. Карактеристики и специфики на дерматолошка анамнеза; 2. Преглед и обработка на дерматолошки болен; 3. Алергиски тестови(прик, скарификациски, интрадермален, епикутан) 4. Миколошки преглед со подготовка на нативен препарат; 5. Еритемосквамозни дерматози; 6. Основни принципи на дијагностика и лекување на имунобулознидерматози (Tzanck-ов тест); 7. Болести на косата, обработка на трихолошки пациент; 8. Болести на крвните садови - основни принципи на преглед и обработка на ангиолошки болен; 9. Дијагностички процедури во дерматологијата (биопсија, дермоскопија); 10. Фототерапија 11. Козметолошки процедури во дерматологијата					
12.	Методи на учење:					
13.	Вкупен расположив фонд на време	2+1+1				
14.	Распределба на расположливото време	30+15+45				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			
		16.2.	Самостојни задачи			
		16.3.	Домашно учење - задачи		45	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		40 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бода		
	17.3.	Активност и учество		20 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Петров А.	Дерматовенерологија – скрипта за студенти	УГД	2021
		2.	Петров А.	Дерматовенерологија – практикум за студенти	УГД	2021
	22.2.	Дополнителна литература				
		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		Томас Хабиџ	Клиничка дерматологија	Табернакул	2011	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КЛИНИЧКА МОБИЛНА ПРОТЕТИКА (ТОТАЛНА ПРОТЕЗА)			
2.	Код	3FM183122			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет “Гоце Делчев” Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	Четврта година/ седми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Проф. д-р Катерина Златановска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан седми семестар.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот да ги совлада теоретски биолошките основи и значењето за лечење на пациентите со мобилни протези.Функционална анатомија, хистологија и физиологија на стоматогнатниот систем. Претпротетска припрема на беззобоста и изработка на протези.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретски наставни единици Анатомија и физиологија на оро-фацијалниот систем Стоматолошка антропологија Промени по тоталното губење на забите Дијагноза, планирање, припрема и терапија на тотална беззобост Отпечатоци, меѓувлични односи Артикулатори и лицев лак Избирање, поставување на забите Оклузални шеми Предавање на протезите и упатства за користење и нивно одржување Имедијатни протези Единечни протези Лабораториски постапки и репаратури Практични наставни единици Дијагноза, планирање, припрема и терапија на тотална беззобост Анатомија и физиологија на оро-фацијалниот систем Промени по тоталното губење на забите Отпечатоци (анатомски и функционален) Меѓувлични односи Артикулатори и лицев лак Избирање, поставување на забите Проба на протезите со поставени заби во восок Предавање на протезите и упатства за користење и нивно одржување Имедијатни протези Компликации при тотално протезирање и лекување на последиците Репаратури и коректури на тоталните протези				
12.	Методи на учење: Предавања, практични лабораториски вежби, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	2+4+1			
14.	Распределба на расположливото време	30+60+15+45 = 180			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		60 часови
16.		16.1.	Проектни задачи		15 часови

	Други форми на активности	16.2.	Самостојни задачи		
		16.3.	Домашно учење - задачи	45 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Рб	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Љубен Н. Гугувчевски, Крсте Дејаноски, Драгољуб Велески	Клиника на тотално протезирање	Скопје
		2.	Петровиќ А. и сор	Тотална протеза	Белград
	22.2.	Дополнителна литература			
		Рб	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Yasemin K. Özkan	Complete Denture Prosthodontics: Treatment and Problem Solving	2018
2.		Arthur O. Rahn & John R. Ivanhoe & Kevin D. Plummer	Textbook of Complete Dentures, 6th Edition	2009	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КЛИНИЧКА КАРИОЛОГИЈА 2			
2.	Код	3FM183222			
3.	Студиска програма	ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет "Гоце Делчев" Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус на студии			
6.	Академска година/ семестар	IV/седми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Наташа Лонгурова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Ислушан и положен предметот Претклиничка кариологија, ислушан Клиничка кариологија 1.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се изучат теоретски и практично реализираат и совладаат, секојдневните клинички процедури во реставративната стоматологија, од некариозна природа. Работа во клинички услови на пациенти и давање на здравствени услови.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретски содржини Индириктни реставрации (леени полнења)- инлеи, онлеи. Реставрации на депулпираните заби, санација на деструирани забни површини. Функционални оштетувања на забите - дијагноза и терапија.				

	<p>Структурни аномалии на забните ткива - дијагноза и терапија. Дијагноза, тераписки пристап и санација при трауми и фрактури во делот на коронката на забите. Хиперсензитивни заби – дијагноза, топографија, терапија. Длабоки кариозни лезии - етиопатогенеза, дијагноза и терапија. Алтернативни препарациони техники - минимално инвазивни. Современи тераписки аспекти на кариесот. Полимеризациона контракција Грешки и пропусти при препарација и реставрација на забите. Белење на витални заби и авитални заби. Практични наставни единици Директна и индиректна метода за изработка на леени полнења. Апликација, упасување и цементирање на инлеите. Индиректно прекривање на пулпата. Директно прекривање на пулпата. Санирање на деструирани кавитети. Терапија и санација на депулпирани заби. Третман на хиперсензитивни заби. Терапија на функционални оштетувања на забите. Клинички третман при структурни аномалии на тврдите забни ткива. Реставрација со парапулпарни колчиња. Минимално - инвазивни препарации и нивна терапија. Методи за белење на витални заби.</p>					
12.	Методи на учење:					
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа 2+4+1				
14.	Распределба на расположивото време	30+ 60+15 +15 + 60 =180				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	60 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови		
		16.3.	Домашно учење - задачи	60 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			2 x 20 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			7 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		предиспитни активности со вкупно 42 поени			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Придружна евалуација на студентите и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		РБ	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Лонгурова Наташа	Авторизирани предавања		
2.	Лидија Поповска, Илијана Муратовска	Клиничка кариологија и терапевтски постапки	ТНИД Гурѓа довел			

22.2.	3.	Кид Е., Смит Б., Вотсон Т.	Пикардов прирачник за препарација и реставрација на забите	Арс ламина ДОО	2010
	4.	Џејмс Б. Самит, Ј.Вилијам Робинс, Томас Ј. ХилтонРичард С. Шварц, Хоза дос Сантос	Основи за реставрација на забите - Современ пристап	Арс ламина ДОО	2011
	Дополнителна литература				
	РБ	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Лонгурова Н, Ковачевска И. Атанасова С. Тонева В. Арсова Н.	Практикум по Клиничка кариологија 2	УГД, е библиотека	2020
2.	А. Демиен Валмсли, Тревор Волш, Филип Ј. Лумли и ост.	Реставративна стоматологија	Арс ламина ДОО	2011	
3.	Ботушанов	Кариесологија и оперативно заболечение	Пловдив	2000	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет		ОРАЛНА МЕДИЦИНА И ПАТОЛОГИЈА 2			
2.	Код		3FM183322			
3.	Студиска програма		Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за медицински науки Универзитет “Гоце Делчев” Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Интегрирани студии прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Четврта /седми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5	
8.	Наставник		Доц. Д-р. Михајло Петровски			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Запишана четврта година			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се запознаат студентите со етиологијата , епидемиологијата , клиничката слика и симптоматологија, дијагностицирањето и диференцијацијата и терапијата на најчестите заболувања кои најчесто се манифестираат во усната празнина.					
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава. Вирусни инфекции на оралната лигавица (gingivostomatitis herpetic, herpes simplex, herpes zoster, herpangina, hand foot mouth disease) HIV инфекција и орални промени Неспецифични бактериски инфекции (noma, stomatitis ulceronecroticans, stomatitis pseudomembranacea) Специфични бактериски инфекции (tbc, lues, actinomycosis) Кожни заболувања со орални промени (erythema exudativum multiforme, bechet's syndrome , reiter syndrome, steven johnson syndrome) Кожни заболувања со орални промени -везикуло булозни (pemphigus vulgaris, pemphigoid, epidermolysis bullosa, lupus erythematosis) Светли промени на оралната лигавица (lichen planus candidomycosis oris, soor,) Светли промени на оралната лигавица (leucoplacia, papilloma, verruca vulgaris) Црвено сини промени на оралната лигавица предизвикани од алергични реакции (плазма клеточен гингивит, меикаментозен стоматит, контактен стоматит) промени на оралната лигавица предизвикани од хематолошки и гастроинтестинални заболувања Екстравакуларни промени на оралната лигавица како последица со труење на тешки метали (олово, жива, арсен, бизмут, сребро) , промени на оралната лигавица кај ревматски заболувања Орални промени предизвикани од локална траума (механичка, хемиска, термичка, ирадиациона) Практична настава Клиничко набљудување на основните анатомски структури на усната празнина и анамнестичка постапка					

	Параклинички дијагностички тестови во оралната патологија Воведно предавање: светли (белипромени на оралната лигавица); Клиничка вежба во сала: обработка на пациент од анамнеза до план на теапија Воведно предавање: црвено-сини промени на оралната лигавица; Клинички вежба во сала: обработка на пациент од анамнеза до план на теапија Воведно предавање: црвено-сини промени на оралната лигавица; Клинички вежба во сала: обработка на пациент од анамнеза до план на теапија Воведно предавање: пигментации на оралните и периоралните ткива; Клинички вежба во сала: обработка на пациент од анамнеза до план на теапија Воведно предавање: пигментации на оралните и периоралните ткива; Клинички вежба во сала: обработка на пациент од анамнеза до план на теапија Воведно предавање: везико-булозни заболувања; Клинички вежба во сала: обработка на пациент од анамнеза до план на теапија Воведно предавање: везико-булозни заболувања; Клинички вежба во сала: обработка на пациент од анамнеза до план на теапија Воведно предавање: улцеративни состојби; Клинички вежба во сала: обработка на пациент од анамнеза до план на теапија Воведно предавање: улцеративни состојби; Клинички вежба во сала: обработка на пациент од анамнеза до план на теапија Воведно предавање: орални заболувања поврзани со старост; Клинички вежба во сала: обработка на пациент од анамнеза до план на теапија					
12.	Методи на учење: Теоретска интерактивна настава, работа во мали групи (вежби) и други облици предвидени со заедничките критериуми на ЕКТС					
13.	Вкупен расположив фонд на време	2+2+1 неделно				
14.	Распределба на расположливото време	30+30+15+45=120 (5ЕКЕТСx30=150)				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			
		16.2.	Самостојни задачи		15	
		16.3.	Домашно учење - задачи		45	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		2 колоквиуми по 20 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		РБ	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Поповска М, Белазелкоска З.	Орална медицина и патологија	Стоматолошки факултет, Скопје	2014	

	2.	Поповска М, Белазелкоска З. Атанасовска-Стојановска А. Радојкова-Николовска В, Митик К.	Орална медицина и патологија –практикум.	Стоматолошки факултет, Скопје	2014
	3.	Димитровски В, Поповска М.	Основи на оралната пропедевтика	Стоматолошки факултет, Скопје	2001
22.2.	Дополнителна литература				
	РБ	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Поповска М, Димитровски В, Атанасовска- Стојановска В.	Диференцијална дијагноза на оралните лезии	Магнаскен, Скопје	2003
	2.	Белазелкоска З, Накова М.	Орална патологија	Стоматолошки факултет, Скопје	2004
	3.	Накова М, Поповска М	Дијагностика на оралните лезии.	Стоматолошки факултет, Скопје	2006

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ОРАЛНА ХИРУРГИЈА 1			
2.	Код	3FM183422			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Четврта / 7	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф.д-р Цена Димова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишана четврта година на студиите. услов за полагање Орална хирургија 1 е ислушан и положен Предклиничка орална хирургија.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Поставување на индикации за екстракција, дијагноза и диференцијална дијагноза на заболувања во оралната хирургија, давање локална анестезија во оралната празнина, самостојно да ги вршат основните техники на анестезија во стоматологија, екстракција на заби, лекување на пост-екстракциски компликации, совладување на основните методи за хемостаза, третман на акутна и хронична одонтогена инфекција.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: Вовед во клиничкиот дел од орална хирургија. Зараснување на рани Оралнохируршки аспекти при пациенти со ризик. Крвање, видови, поделба и класификација, Заболувања со хеморагичен синдром. Хемостаза во оралната хирургија. Воспоставување хемостаза во стоматологијата кај здрави и болни лица. Примена на радиграфските методи во оралната хирургија. Ретинирани и импактирани заби, прекубројни заби, етиопатогенеза, класификација, клиничка слика, тераписки модалитети, компликации, тешко никнење на заби. Акутна одонтогена инфекција, класификација и причинители Комплексни одонтогени воспаленија во орофацијалната регија Антибиотици во лекувањето на одонтогените инфекции Хронични пародонтити, етиопатогенеза, класификација, клиничка слика. Тераписки процедури на хронични пародонтити. Практична настава: Прием, преглед, дијагноза и план на терапија. Интернистички заболувања од оралнохируршки аспект. Спроводни анестезии во горна вилица – демонстрирање на пациент. Спроводни анестезии во долна вилица – демонстрирање на пациент. Типични екстракција на заби во горна и долна вилица кај здрави пациенти. Сепарација на корени во горна и долна вилица. Амбулантно лечење на ороантрални комуникации Преглед и третман на пациент со нормална хемостаза, васкуларопатии, коагулопатии, тромбофилија и тромбоза. Преглед на пациент со импактирани заби во горна вилица и долна вилица. Преглед и третман на пациент со акутна дентогена инфекција. Преглед и третман на пациент со субакутна дентогена инфекција. Преглед и третман на пациент со хронична дентогена инфекција. Инцизија на интраорален и екстраорален абсцес. Субмукозен абсцес, парулис и интрамукозна анестезија.				
12.	Методи на учење: Предавања, претклинички лабораториски вежби, аудиториски вежби, консултации.				

13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+45+15+10+80=180			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	45 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3.	Домашно учење - задачи	80 часови	
17.	Начин на оценување (Нумерички оценки во согласност со Статутот и правилниците на Универзитетот)				
	17.1.	Тестови	40 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Рб	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Димова Цена	Орална хирургија 1	УГД
		2.	Перовиќ, Јојќ	Орална хирургија	Научна књига Београд
		3.	Тодоровиќ и сор.	Орална хирургија	Наука, Београд
		4.	Мише И.	Орална хирургија	Jumena, Zagreb
		5.	Peterson	Principles of oral and maxillofacial surgery	Blackwell Science
	6.	Перовиќ	Хемостаза и нејзини пореметувања во стоматолошката пракса	Научна књига, Београд	
	22.2.	Дополнителна литература			
		Рб	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Марковиќ А.	Практикум од орална хирургија	Наука, Београд
		2.	Dabov T.	Oralnokirurški priručnik.	Medicinska naklada Zagreb
		3.	Peterson L.	Contemporary Oral and Maxillofacial Surgery, 3rd ed.,	Mosby
				1998.	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ОРТОПЕДИЈА НА ЗАБИ И ВИЛИЦИ 1			
2.	Код	3FM183522			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	IV /семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф.д-р Софија Царчева Шаља			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишана четврта година на студии			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):				

	Студентот да ги совлада содржините и се здобие со основни знаења од областа на ортодонцијата.			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Теоретски наставни единици</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Раст и развој на краниофацијален комплекс. Концепти на раст и развој 2. Методи за изучување на физичкиот раст 3. Пренатален раст и развој на краниофацијален комплекс 4. Постнатален раст и развој на краниофацијален комплекс 5. Страни и типови на раст на краниофацијален комплекс(кранијален свод,кранијална база,назомаксиларен комплекс,мандибула) 6. Теории на контрола на раст 7. Стадиуми на раст и развој на нормална оклузија 8. Анатомија и физиологија на орофацијални мускули и ТМЗ 9. Функции во орофацијална регија 10. Конгенитални аномалии.Синдроми. 11. Вродени расцепи во орофацијална регија (механизам на развој, етиологија и класификација на расцепите) 12. Ортодонтско-хируршки приод во терапија на вродени расцепи <p>Практични наставни единици</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Запознавање со планот и програмата на практичната настава - Вовед во ортодонтска дијагностика 2. Гнатометриска анализа на студиски модели (анализа на простор и симетрија) 3. Анализа на лице (директно на пациент и на фотографија) 4. Рентгендијагностика во ортодонција 5. Рендген-кефалометриска снимка.Кефалометриски точки и рамнини 6. Телерендгенска анализа 7. Анализа на скелетот на лицето во сагитален правец (анализа по Steiner) 8. Анализа на скелетот на лицето во вертикален правец(Sassouni analiza) 9. Одредување на типот на раст на лицето (Bjorkov полигон) 10. Прием на пациент со ортодонтска аномалија. Клинички преглед (екстраорален и интраорален) 11. Прием и преглед на пациенти со неправилности во сагитален правец 12. Прием и преглед на пациенти со неправилности во вертикален и трансферзален правец 			
12.	Методи на учење: Предавања, практични лабораториски вежби, консултации			
13.	Вкупен расположив фонд на време	2+2+1		
14.	Распределба на расположливото време	4 ЕКТСx30часа=120часа		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15
		16.2.	Самостојни задачи	
		16.3.	Домашно учење - задачи	45
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	William R. Proffit, Henry W. Fields, David M. Sarver	Contemporary orthodontics - 5th Edition	Elsevier India	2012
		2.	Carceva-Salja Sofija, Atanasova Sandra, Petrovski Mihajlo	Ортопедија на заби и вилици-скрипта	Универзитет „Гоце Делчев“, Штип	2019
		3.	Carceva-Salja Sofija, Atanasova Sandra, Petrovski Mihajlo, Terzieva-Petrovska Olivera	Ортопедија на заби и вилици-практикум	Универзитет „Гоце Делчев“, Штип	2019
4.	Марковић М. и сарадници	Ортодонција	Медицинска Књига Београд – Загреб	1989		

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КЛИНИЧКА МОБИЛНА ПРОТЕТИКА (ПАРЦИЈАЛНА ПРОТЕЗА)			
2.	Код	3FM183622			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет “Гоце Делчев” Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	IV/ осми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Проф. д-р Катерина Златановска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан осми семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот да ги совлада теоретски биолошките основи и значењето за лечење на пациентите со мобилни протези. Функционална анатомија, хистологија и физиологија на стоматогнатниот систем. Претпротетска припрема на парцијална беззабост и изработка на протези.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретски наставни единици Биолошки супстрат кај парцијалната беззабост Промени во стоматогнатниот систем по делумно губење на забите Класификација на парцијалната беззабост и парцијалните протези Делови на парцијалната протеза, облици на база на горна и долна протеза Клинички постапки за изработка на парцијалната протеза Скелетирана протеза Дентален дел на парцијалната протеза Паралелометрија и фрезирање Современи средства за ретенција на парцијалната протеза Субтотални и покривни протези Предавање и упатство за користење на парцијалната протеза Репаратури кај парцијалните протези Практични наставни единици Дијагноза, планирање, припрема и терапија на парцијална беззабост Анатомија и физиологија на оро-фацијалниот систем Промени по парцијално губење на забите Отпечатоци (анатомски и функционален) Меѓувлични односи Избирање, поставување на забите Проба на протезите со поставени заби во восок Предавање на протезите и упатства за користење и нивно одржување Скелетирани протези, флексибилни протези Субтотални и покривни протези Компликации при парцијално протезирање и лекување на последиците Репаратури и коректури на парцијални протези.				
12.	Методи на учење: Предавања, практични лабораториски вежби, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	5 x 30 = 150			
14.	Распределба на расположливото време	30+60+15+45 = 150			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		60 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		15 часови
		16.2.	Самостојни задачи		

		16.3.	Домашно учење - задачи	45 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
		РБ	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.1.	1.	Драгољуб Велески	Клиника и техника на парцијалните протези книга прва (плочеста парцијална протеза)	Стоматолошки факултет, Скопје	2010
		2.	Стаменковиќ Д., Настик М.,	Стоматолошка протетика – парцијалне протезе	Београд	2000
		3.	Драгољуб Велески	Клиника и техника на парцијалните протези книга втора (скелетирана протеза)	Стоматолошки факултет, Скопје	2011
	Дополнителна литература					
		РБ	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Olcaу Şakar	Removable Partial Dentures: A Practitioners' Manual		2016
		2.	Alan B. Carr & David T. Brown	McCracken's Removable Partial Prosthodontics, 13e		2015
3.		Deepak Nallaswamy	Textbook Of Prosthodontics		2012	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет		ПРЕТКЛИНИЧКА ПАРОДОНТОЛОГИЈА		
2.	Код		3FM183722		
3.	Студиска програма		Дентална медицина		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за медицински науки Универзитет “Гоце Делчев” Штип		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Интегрирани студии прв и втор циклус		
6.	Академска година / семестар	IV / осми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Доц. Д-р. Михајло Петровски			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Запишан 8ми семестар		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се запознаат студентите со анатомијата, хистологијата и физиологијата на потпорните ткива на забот, со класификацијата и епидемиологијата на пародонталните заболувања, со ризик факторите и детерминантите на болеста, како и со етиологијата на заболувањето.				
11.	Содржина на предметната програма:				

	<p>Теоретска настава Вовед и историски развoтoк на парoдoнтoлoгијата Гингива Цемент,периoдoнциум и алвeoларна кoска Класификација на парoдoнталната бoлeст Епидемиoлoгија на парoдoнталната бoлeст Индексни системи Прeвалeнција на парoдoнталната бoлeст Етиoлoгија на парoдoнталната бoлeст-дeнталeн плaк Етиoлoгија-лoкaлни партиципирачки фaктoри Етиoлoгија-пpедиспoнирачки фaктoри Oпшти фaктoри Микрooргaнизми пoврзани сo парoдoнталнoтo здравјe и бoлeст Пpактична настава Анатoмија на парoдoнталните ткива- (студeнтoт e вo сoстoјбa дa ги опишe и шeмaтски дa ги пpикажe анaтoмските делoви на парoдoнциумoт) Хистoлoгија на парoдoнталните ткива-(студeнтoт e вo сoстoјбa дa ги опишe и пpепoзнаe, вo атлaс, хистoлoшките кaрaктеристики на парoдoнталните ткива) Етиoлoгија на парoдoнталната бoлeст- (успeшнoст вo идентификација на дeнталниoт плaк; студeнтoт ги влaдee критeриумите зa избoр на индексoт зa oдрeдувaњe на дeнталниoт плaк) Класификација на парoдoнталната бoлeст Парoдoнтoлoшки пpеглeд –(гингивални индeкcи) Дијагнoстикa на парoдoнталната бoлeст: клиничкa дијагнoзa –сoндирањe Инструмeнти вo парoдoнтoлoгијата Мeдицинскa анамнeзa зa пациентите сo парoдoнталнa бoлeст (успeшнoст вo oстварувањeтo на кoнтaкт сo пациентoт и пoпoлнувањe на кaртoнoт, пoврзувањe на дoбиeните пoдaтoци зa oпштaтa здравствeнa сoстoјбa сo парoдoнталната бoлeст. Стoмaтoлoшкa анамнeзa на пациентите сo парoдoнталнa бoлeст-1 (самoстoјнoст вo пpибирањeтo на пoдaтoците, пoврзувањe на дoбиeните пoдaтoци oд стoмaтoлoшкaтa анамнeзa сo парoдoнталната бoлeст) Стoмaтoлoшкa анамнeзa на пациентите сo парoдoнталнa бoлeст -2 (самoстoјнoст вo пpибирањeтo на пoдaтoците, пoврзувањe на дoбиeните пoдaтoци oд стoмaтoлoшкaтa анамнeзa сo парoдoнталната бoлeст) Делувањe на oклузалните сили врз парoдoнтoт Парoдoнтални индeкcи, PТГ дијагнoстикa и рaбoтa сo пациент</p>			
12.	Метoди на учeњe: Тeорeтска интeрaктивнa нaстaвa, рaбoтa вo мали групи (вeжби) и други oблици пpедвидeни сo зaeдничките критeриуми на ЕКТС			
13.	Вкупeн рaспoлoжив фoнд на вpeme	2+2+1 нeдeлнo		
14.	Рaспрeдeлбa на рaспoлoживoтo вpeme	30+30+15+45		
15.	Фoрми на нaстaвните активнoсти	15.1.	Пpедaвaњa- тeорeтска нaстaвa.	30
		15.2.	Вeжби (лaбoрaтoриски, аудиториски), сeминaри, тимскa рaбoтa.	30
16.	Други фoрми на активнoсти	16.1.	Пpoeктни зaдaчи	
		16.2.	Сaмoстoјни зaдaчи	15
		16.3.	Дoмaшнo учeњe - зaдaчи	45
17.	Начин на oцeнувaњe			
	17.1.	Тeстoви	2 кoлoквиуми пo 20 бoдoви	
	17.2.	Индивидуалнa рaбoтa/ пpoeкт (пpезeнтaцијa: писмeнa и уснa)	10 бoдoви	
	17.3.	Активнoст и учeствo	10 бoдoви	
18.	Критeриуми зa oцeнувaњe (бoдoви/ oцeнкa)	дo 50 бoдa		5 (пeт) (F)
		51 x дo 60 бoдa		6 (шeст) (E)
		61 x дo 70 бoдa		7 (сeдум) (D)

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		РБ	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Миновска А.	Претклиничка пародонтологија	УГД, Штип	2014
		2.	Миновска А, Петровски М	Практикум по претклиничка пародонтологија	УГД, Штип	2016
		3.	Newman MG, Takei HH, Carranza FA	Caranza's clinical periodontology	WB saunders Company , Philadelphia , New York; 9th edition	2001
		4.	Lindhe J, Karring T, Lang NP	Klinička parodontologija i dentalna implantologija 1. Hrvatskoizdanje	Globus, Zagreb	2004
		22.2.	Дополнителна литература			
			РБ	Автор	Наслов	Издавач
	1.		Миновска А	Пародонтопатија	Стоматолошки факултет-Скопје	2008
2.	Ставревска-Миновска А, Пандилова М.,Ивановски К.	Оралнахигиена	Стоматолошкифакултет, Скопје	2005		

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ОРАЛНА ХИРУРГИЈА 2			
2.	Код	3FM183822			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Четврта / 8	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Проф.д-р Цена Димова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишана четврта година на студиите. услов за полагање Орална хирургија 2 е ислушан и положен Орална хирургија 1.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување знаење и дијагностицирање на патолошки лезии, одонтогени цисти и неодонтогени цисти на вилиците и нивни хируршки третман, превенција и згрижување на оралнохируршки компликации во текот на оралнохируршките процедури, видови дентални графтови, базична претпротетска хирургија, коскени графтови во орофацијалната регија, тумори во оралната хирургија.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: Одонтогени цисти на вилиците. Неодонтогени цисти. Дијагностицирање и хируршки третман на цисти во вилиците и меките ткива. Превенција и згрижување на оралнохируршки компликации во текот на оралнохируршките процедури. Ортодонтски оралнохируршки интервенции.				

	<p>Оралнохируршки интервенции во детска возраст. Трауматски повреди на заби. Дентални графтови, реимплантација на заби, трансплантација на заби. Базична претпротетска хирургија. Претпротетски интервенции на меките и коскените ткива. Примена на коскени графтови во орофацијалната регија. Примена на алопластични материјали во орофацијалната регија. Импантологија во орофацијалната регија. Аугументација, синус лифт, транспозиција на н. менталис. Превенција и третман на ургентни состојби. Тумори во оралната хирургија. Практична настава: Прием, преглед, дијагноза и план на терапија. Спроводни анестезии во горна вилица – вежба на пациент. Спроводни анестезии во долна вилица – вежба на пациент. Типични екстракција на заби во горна кај здрави пациенти - вежба на пациент. Типични екстракција на заби во долна вилица кај здрави пациенти - вежба на пациент. Сепарација на корени во горна вилица - вежба на пациент. Сепарација на корени во долна вилица - вежба на пациент. Преглед и третман на пациент со цисти на забите и вилици - вежба на пациент. Асистирање во операциона сала при оралнохируршки интервенции (импактирани заби во горна вилица и долна вилица, пациент со акутна, субакутна и хронична дентогена инфекција. (Инцизија на абсцес). Асистирање во операциона сала при оралнохируршки интервенции (синус пластика, ортодонтски оралнохируршки интервенции и интервенции во детска возраст).</p>					
12.	Методи на учење: Предавања, претклинички лабораториски вежби, аудиториски вежби, консултации.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		5 ЕКТС x 30 часа = 150 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30+30+15+15+60=150			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		15 часови	
		16.2.	Самостојни задачи		15 часови	
		16.3.	Домашно учење - задачи		60 часови	
17.	Начин на оценување (Нумерички оценки во согласност со Статутот и правилниците на Универзитетот)					
	17.1.	Тестови		40 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)				
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Тодоровиќ и сор.	Орална хирургија	Наука, Београд	2000
2.	Мише И.	Орална хирургија	Jumena, Zagreb	1998.		

		3.	Peterson	Principles of oral and maxillofacial surgery	Blackwell Science	1998.	
		4.	Димова Цена	Авторизирани предавања		2018	
22.2.	Дополнителна литература						
	Рб	Автор	Наслов			Издавач	Година
	1.	Peterson L.	Contemporary Oral and Maxillofacial Surgery, 3rd ed.,			Mosby	1998.
	2.	Knezevic G.	Oralna kirurgija	Medicinska naklada, Zagreb		2003	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ОРТОПЕДИЈА НА ЗАБИ И ВИЛИЦИ 2				
2.	Код	3FM183922				
3.	Студиска програма	Дентална медицина				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус				
6.	Академска година / семестар	Четврта/семестар 8	7.	Број на ЕКТС кредити	5	
8.	Наставник	Проф.д-р Софија Царчева Шаља				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишана четврта година на студии				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот да ги совлада содржините и се здобие со основни знаења од областа на ортодонцијата.					
11.	Содржина на предметната програма: Теоретски наставни единици					
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ортодонтска дијагноза- клиничко испитување, анализа на студиски модели, телерендгенска анализа 2. Подготвување на ортодонтски план на третман 3. Ортодонтски план на третман во млечна дентиција 4. Ортодонтски план на третман во рана мешовита дентиција 5. Ортодонтски план на третман во доцна мешовита и рана перманентна дентиција 6. Модификација на раст при третман на скелетни аномалии 7. Ортодонтски план на третман кај возрасни (периодонтални аспекти) 8. Биолошки основи на ортодонтска терапија 9. Механички принципи при контрола на ортодонтска сила 10. Мобилни ортодонтски апарати. 11. Фиксни ортодонтски апарати . 12. Ортодонтско-хируршки третман кај пациенти со скелетен проблем Практични наставни единици <ol style="list-style-type: none"> 1. Приказ на картон за пациент 2. Прием на пациент. 3. Клинички преглед. Екстраорален и интраорален 4. Испитување на орално здравје, вилична и оклузална функција 5. Испитување на лицеви пропорции 6. Гнатометриска анализа на модел со заглучна дијагноза и план на терапија 7. Третман на пациенти со неправилности во сагитален правец 8. Третман на пациенти со неправилности во трансферзален правец 9. Третман на пациенти со неправилности во вертикален правец 10. Прием и третман на пациенти со аномалии на поедини заби. 11. Предавање на мобилен апарат.Земање на конструкцион загриз 12. Поставување на фиксен ортодонтски апарат. 					
12.	Методи на учење: Предавања, практични лабораториски вежби, консултации					
13.	Вкупен расположив фонд на време	2+2+1				

14.	Распределба на расположливото време		30+30+15+15+45			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		15	
		16.2.	Самостојни задачи		15	
		16.3.	Домашно учење - задачи		45	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
		Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	William R. Proffit, Henry W. Fields, David M. Sarver	Contemporary orthodontics - 5th Edition	Elsevier India	2012
		2.	Carceva-Salja Sofija, Atanasova Sandra, Petrovski Mihajlo	Ортопедија на заби и вилици-скрипта	Универзитет „Гоце Делчев“, Штип	2019
		3.	Carceva-Salja Sofija, Atanasova Sandra, Petrovski Mihajlo, Terzieva-Petrovska Olivera	Ортопедија на заби и вилици-практикум	Универзитет „Гоце Делчев“, Штип	2019
4.	Марковиќ М. и сарадници	Ортодонција	Медицинска Књига Београд – Загреб	1989		
Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет		ПРЕТКЛИНИЧКА ЕНДОДОНЦИЈА			
2.	Код		3FM184022			
3.	Студиска програма		Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за медицински науки Универзитет “Гоце Делчев” Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Интегриран прв и втор циклус на студии			
6.	Академска година / семестар		IV/ осми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	
8.	Наставник		Проф. д-р Ивона Ковачевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Ислушан и положен Претклиничка кариологија			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се изучат и совладаат базичните ендодонтски терапевски процедури. Практичните наставни содржини обезбедуваат директно на екстрахиран заби да работат ендодонтски третман како и на соодветни модели.					
11.	Содржина на предметната програма: Теоретски содржини					

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Анатомија, топографија, физиологија на пулпата. Функции на пулпата 2. Анатомија и морфологија на ендодонциумот кај сите заби. 3. Формирање на пристапни кавитети - трепанација. 4. Методи и техники за одредување на работна должина на каналот. 5. Инструменти во ендодонцијата. 6. Рачна обработка на каналниот систем. 7. Техники на канална препарација. 8. Медикаменти во ендодонтската терапија. 9. Средства за испирање и иригација на каналниот систем. 10. Запечатување - полнење на каналниот простор - силери. 11. Техники на гутаперка канална оптурација. 12. Грешки во текот на ендодонтската терапевска процедура. <p>Практични наставни единици</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пулпа топографија класификација, хистолошки елементи. 2. Техника на трепанација. 3. Екстирпација на пулпата. 4. Одредување на работна должина. 5. Инструменти во ендодонцијата. 6. Техники на канална препарација - crown - down. 7. Техники на рачна канална препарација. 8. Канална иригација. 9. Методи и техники на канална оптурација. 10. Гутаперка апликација. 11. Машинска обработка на каналот. 12. Едносеансна ендодонција 			
12.	Методи на учење:			
13.	Вкупен расположив фонд на време	1 + 3 + 1		
14.	Распределба на расположливото време	15 + 45 + 15 + 15 + 45 = 135 часа		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	15
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	45
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15
		16.2.	Самостојни задачи	15
		16.3.	Домашно учење - задачи	45
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		2 x 20 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		7 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација		
22.	Литература			
	22.1.	Задолжителна литература		

	Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Оџаклиевска С.	Клиничка ендодонција	Скопје	2009
	2.	Лонгурова Н.и Ковачевска И	Дентална терапија - Ендодонција	УГД е библиотека	2019
	3.	Bergenholtz G.	Textbook of Endodontology	Second Edition	2010
22.2.	Дополнителна литература				
	Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Ивона Ковачевска	Авторизирани предавања		
	2.	Апостолска С. и Ренцова В.	Ендодонција	Скопје	2015

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГИЈА				
2.	Код	3FM184122				
3.	Студиска програма	Дентална медицина				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет “Гоце Делчев” Штип				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус на студии				
6.	Академска година / семестар	IV/ осми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5	
8.	Наставник	Насл. Доцент Весна Петреска Дуковска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	/				
10.	Цели на предметната програма (компетенции):					
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Теоретски наставни единици</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вовед, основни термини во ОРЛ. • Физиологија на слух и слушен апарат. • Нарушувања на вестибуларниот апарат. • Вродена глувост. Пресбијакузија. • Парализа на n. facialis. • Инфекции на увото. • Параназални синуси - симптоматологија, дијагностика и третман на заболувањата. • Бенигни и малигни заболувања на плунковите жлезди. • Карцином на усна празнина и фаринкс. • Болести на ларинксот и гласните жици. • Карцином на ларинкс. • Повреди на горните дишни патишта. <p>Практични наставни единици 1. Преглед на пациент со заболување на органот за слух и рамнотежа. 2. Аудиометрија. 3. Презентација на случај со Мениеров синдром. 4. Презентација на случај со инфекција на средно уво. 5. Презентација на вродена глувост. 6. Преглед на пациент со заболување на горните дишни патишта, усната празнина и ларинксот. 7. Презентација на случај со хроничен синусит. Озена 8. Презентација на случај со неоплазма на плункови жлезди. 9. Презентација на случај со бенигни полипи на гласните жици. 10. Презентација на случај со карцином на ларинкс. 11. Презентација на пациент со опструкција на дишни патишта со туѓо тело. 12. Презентација на случај со Белова парализа.</p>					
12.	Методи на учење:					
13.	Вкупен расположив фонд на време					2+2+1
14.	Распределба на расположливото време					30+30+15+45
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.			30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.			30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			15
		16.2.	Самостојни задачи			15

		16.3.	Домашно учење - задачи	30	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		40 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Рб	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Michael j GLeeson	Scott-Brown,s Otorhinolaryngology	Thieme
		2.	Greg Likameli	Pediatric Otorhinolaryngology	Thieme
	3.	James B. Snow	Ballenger,s Otorhinolaryngology	Vackum	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет		ПАРОДОНТОЛОГИЈА 1		
2.	Код		3FM184222		
3.	Студиска програма		Дентална медицина		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за медицински науки Универзитет “Гоце Делчев” Штип		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Интегрирани студии прв и втор циклус		
6.	Академска година / семестар	V/деветти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник		Доц. Д-р. Михајло Петровски		
9.	Предуслови за запишување на предметот		Запишана петта година		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со настанувањето на пародонталната болест, клиничките знаци и симптоми на пародонталните болести, оклузалните влијанија како и работа со пациенти во пародонтологијата.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава Патогенеза на заболувањата на забнопотпорниот апарат-1 Патогенеза на заболувањата на забнопотпорниот апарат-2 Гингивална болест-Плак индуцирани гингивални заболувања Гингивални зголемувања. Гингивални бенигни тумори Улцеронекрозен гингивитис Гингивални манифестации на системски состојби Пародонтална болест- Хистолошки измени и имунолошки одговор кај пародонталната болест. Промени на мекиот и тврдиот ѕид на пародонталниот џеб Класификација и клинички карактеристики на пародонталниот џеб. Поделба на пародонталниот џеб во однос на коската. Пародонтални дефекти во фуркациите Хронична инфламаторна пародонтопатија Улцero- некрозна пародонтопатија.Агресивна пародонтопатија				

	<p>Компликации од пародонтопатиите.Пародонтален абсцес Пародонтопатија како манифестација на системски болести.Системски ефекти на пародонталната болест Практична настава Дијагноза на пародонтален џеб Пародонтални дефекти на фуркациите Клинички знаци и диференцијална дијагноза на -плак-индуциран гингивитис Клинички знаци и диференцијална дијагноза на гингивални зголемувања Клинички знаци и диференцијална дијагноза на улцero-некрозен и десквамативен гингивитис Клинички знаци и диференцијална дијагноза на хронична пародонтопатија Клинички знаци и диференцијална дијагноза на агресивна пародонтопатија Клинички знаци и диференцијална дијагноза на Улцеронекрозна пародонтопатија Клинички знаци и диференцијална дијагноза на пародонтален абсцес Клинички знаци и диференцијалната дијагноза на пародонтопатијата како манифестација на системски заболувања Клинички и радиографски знаци на трауматска оклузија Откривање и дијагноза патолошка миграција на забите</p>					
12.	Методи на учење: Теоретска интерактивна настава, работа во мали групи (вежби) и други облици предвидени со заедничките критериуми на ЕКТС					
13.	Вкупен расположив фонд на време		2+3+1 неделно			
14.	Распределба на расположливото време		30+45+15+15+15+45=180 (6ЕКЕТСx30=180)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		45	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		15	
		16.2.	Самостојни задачи		15	
		16.3.	Домашно учење - задачи		45	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		2 колоквиуми по 20 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Миновска А.	Пародонтологија 1 клиничка	УГД, Штип	2019
		2.	Петровски М, Миновска А	Практикум по пародонтологија 1	УГД, Штип	Во печат
3.		Newman MG, Takei HH, Carranza FA	Caranza's clinical periodontology	WB saunders Company , Philadelphia , New York; 9th edition	2001	

	4.	Lindhe J, Karring T, Lang NP	Kliničkaparodontologijaidentalnaimplantologija 1. Hrvatskoizdanje	Globus, Zagreb	2004
22.2.	Дополнителна литература				
	Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Миновска А	Пародонтопатија	Стоматолошки факултет-Скопје	2008
	2.	Ставревска-Миновска А, Пандилова М.,ИвановскиК.	Оралнахигиена	Стоматолошкифакултет, Скопје	2005
Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет		ДЕТСКА СТОМАТОЛОГИЈА 1		
2.	Код		3FM184322		
3.	Студиска програма		Дентална медицина		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Интегрирани студии од прв и втор циклус		
6.	Академска година / семестар	Петта/ девети семесар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник		Проф. д-р Сања Нашкова		
9.	Предуслови за запишување на предметот		Запишан 9 семестар		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на основни знаења од детската стоматологија				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вовед во детската стоматологија 2. Стоматолошка работа со деца. 3. Психолошки типови на деца. 4. Развој на забите и орофацијалната шуплина. 5. Карактеристики на детските заби и вилици. 6. Хронологија на никнување на млечни и трајни заби. 7. Неправилности во развојот на забите. 8. Структурни аномалии. 9. Кариес на млечни заби. 10. Циркуларен кариес на млечни заби. 11. Терапија на кариес кај млечни заби. 12. Материјали за оптурација на кавитети при млечните заби. <p>Практична настава:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вовед во детската стоматологија 2. Стоматолошка работа со деца. 3. Психолошки типови на деца. 4. Развој на забите и орофацијалната шуплина. 5. Карактеристики на детските заби и вилици. 6. Хронологија на никнување на млечни и трајни заби. 7. Неправилности во развојот на забите. 8. Структурни аномалии. 9. Кариес на млечни заби. 10. Циркуларен кариес на млечни заби. 11. Терапија на кариес кај млечни заби. 12. Материјали за оптурација на кавитети при млечните заби. 				
12.	Методи на учење: интерактивна настава (теоретска), работа во мали групи (вежби) и други облици предвидени со заедничките критериуми на ЕКТС				
13.	Вкупен расположив фонд на време		5x30=150		
14.	Распределба на расположливото време		30+30+15+15+60=150		

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови	
		16.3.	Домашно учење - задачи	60 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		65 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		15 бодови	
	17.3.	Активност и учество		20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Рб	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Beloica D i sar.	Decja stomatologija	Elit medica, Beograd
		2.	McDonald and Avery's.	Dentistry for the Child and Adolescent	8th Edition, Mosby
		3.	Бајрактарова Б, Бајрактарова ВаљаковаЕ, Бајрактарова Мишевска Ц.	Аномалии на забите	НУБ Скопје
		2011			
	22.2.	Дополнителна литература			
		Рб	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Goran Koch, Sven Poulsen	Pedodoncija	Naklada slap
	2.	Бона Л.Бајрактарова	Трајна дентиција –ембриологија и анатомохистоморфологија	НУБ Скопје	
				2004	
				2000	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии		
1.	Наслов на наставниот предмет	КЛИНИЧКА ЕНДОДОНЦИЈА 1		
2.	Код	3FM184422		
3.	Студиска програма	Дентална медицина		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет “Гоце Делчев” Штип		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус на студии		
6.	Академска година / семестар	Петта година / деветти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити
				5
8.	Наставник	Проф. д-р Ивона Ковачевска		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Ислушан и положен Клиничка кариологија 2 и Претклиничка ендодонција		
10.	Цели на предметната програма (компетенции):			

	Теоретски да ги изучат и практично ги реализираат: дијагнозата на воспалителните заболувања на пулпното ткиво, патогенетскиот механизам, етиолошките моменти и ендодонтската тераписка процедура. Практично, во клинички услови да изработат ендодонтски третман на заби со витална пулпа.			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Теоретски содржини</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пулподентински комплекс. Класификација на заболувањата на пулпното ткиво. Помошни дијагностички средства. 2. Реверзибилни пореметувања на пулпата - етиологија, патогенеза, дијагноза, терапија. 3. Болка во орофацијалната регија 4. Акутни серозни воспаленија на пулпата - клиничка симптоматологија, етиологија, патогенеза, дијагноза. 5. Акутни гнојни воспалителни процеси на пулпата - клиничка манифестација, етиологија, патогенеза, дијагноза. 6. Хронични воспаленија на пулпното ткиво - етиологија, патогенеза и дијагноза. (отворени) 7. Хронични воспаленија на пулпното ткиво - етиологија, патогенеза и дијагноза. (затворени) 8. Ендодонтска тераписка процедура на заби со витална пулпа - општи постулати, методи и техники. 9. Морфологија, топографија, ергономски пристап кон <i>cavum pulpaе</i>. 10. Техники за одредување на работна должина 11. Мануелни техники за интраканална препарација. 12. Витална екстирпација – локални анестезии 13. Мортална екстирпација – медикаменти во ендодонцијата 14. Медикаменти и средства за канална иригација. <p>Практични наставни единици</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дијагноза и терапија на хиперемија на пулпата. 2. Дијагноза на акутно воспаление на пулпата, пружање на прва помош. 3. Ендодонтски третман - мортална метода - апликација на медикамент, индикации и контраиндикации. 4. Ендодонтски третман - витална метода - апликација на анестезија, индикации и контраиндикации. 5. Морфологија на забите, топографија, ергономски пристап кон <i>cavum pulpaе</i>. 6. Трепанација, екстирпација на коронарната и каналната пулпа. 7. Техники на рачна канална препарација. 8. Интраканална иригација. 9. Методи и техники на канална оптурација. 10. Ендодонтско третирање на заби со акутно воспаление на пулпата (серозни пулпити) 11. Ендодонтско третирање на заби со акутно воспаление на пулпата (пурулентни пулпити) 12. Ендодонтски третман на заби со хронично воспалена пулпа. 13. Едносеансна ендодонтска терапија 			
12.	Методи на учење:			
13.	Вкупен расположив фонд на време	1 + 4 +1		
14.	Распределба на расположливото време	15 + 45 + 15 + 15 + 45 = 150 часа		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	15
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	60
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15
		16.2.	Самостојни задачи	15
		16.3.	Домашно учење - задачи	45
17.	Начин на оценување			

	17.1.	Тестови			2 x 20 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			7 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Оџаклиевска С.	Клиничка ендодонција	Скопје	2009
		2.	Bergenholtz G.	Textbook of Endodontology	Second Edition	2010
	3.	Лонгурова Н.и Ковачевска И	Дентална терапија - Ендодонција	УГД е библиотека	2019	
	22.2.	Дополнителна литература				
Рб		Автор	Наслов	Издавач	Година	
1.		Ивона Ковачевска	Авторизирани предавања			
2.	Апостолска С. и Ренцова В.	Ендодонција	Скопје	2015		

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МАКСИЛОФАЦИЈАЛНА ХИРУРГИЈА 1			
2.	Код	3FM184522			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет “Гоце Делчев” Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	Петта / деветти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф.д-р Драган Красиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): запознавање со заболувањата во максилофацијалната регија и вратот, воспаленија и повреди на глава и врат.				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Теоретска настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вовед во предметот максилофацијална хирургија, историјат • Воспаленија на лицето, главата и вратот • Акутни воспаленија со брз тек (апсцеси и флегмони) на лицето и вратот • Акутни воспаленија на вилиците, остеомиелитис • Акутни воспаленија на синусите, хронични воспаленија на синусите • Патологија на плунковните жлезди, воспаленија, синдроми. • Цисти на главата и вратот • Класификација на мекоткивни цисти на вратот • Фрактури на горната вилица, Ле форт класификација, фрактури на базата на черепот, фрактури на коските на лицето и главата • Терапија на фрактури на горна вилица и коски на лицето и главата • Фрактури на долна вилица, Класификација, дијагностички методи • Терапија на фрактури на долната вилица. <p>Практична настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вовед во предметот максилофацијална хирургија, историјат • Воспаленија на лицето, главата и вратот • Акутни воспаленија со брз тек (апсцеси и флегмони) на лицето и вратот • Акутни воспаленија на вилиците, остеомиелитис • Акутни воспаленија на синусите, хронични воспаленија на синусите • Патологија на плунковните жлезди, воспаленија, синдроми. • Цисти на главата и вратот • Класификација на мекоткивни цисти на вратот • Фрактури на горната вилица, Ле форт класификација, фрактури на базата на черепот, фрактури на коските на лицето и главата • Терапија на фрактури на горна вилица и коски на лицето и главата • Фрактури на долна вилица, Класификација, дијагностички методи • Терапија на фрактури на долната вилица. 				
12.	Методи на учење: Предавања, претклинички лабораториски вежби, аудиториски вежби, консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4x30=120			
14.	Распределба на расположливото време	30+30 +15+15+30=120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15	
		16.2.	Самостојни задачи	15	
		16.3.	Домашно учење - задачи	30	

17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	40		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		РБ	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Димитријевич М., Поповски В., Пешич З., Виденович Г., Красич Д.	Максилофацијална хирургија	Galaksijanis, Ниш
		2.	Марковиќ А.	Практикум од орална хирургија	Белград
		3.	Тодоровиќ и сор	Орална хирургија	Белград
	4.	Мише И.	Орална хирургија		
	22.2.	Дополнителна литература			
		РБ	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Тодоровиќ Љ.	Анестезија во стоматологија	
2.		Лотриќ	Спроводни анестезии во горна и долна вилица		

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КЛИНИЧКА ФИКСНА ПРОТЕТИКА 1			
2.	Код	3FM184622			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет "Гоце Делчев" Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	V / девети семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Проф. д-р Саша Станковиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишана петта година на студиите			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со клиниката на коронките, видови коронки, видови на препарација за забни коронки и основните принципи за клиничките процедури при изработка на одредени видови на коронки.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: 1. Прием, преглед, дијагноза и план на терапија. 2. Клиника на вештачки коронки-индикации и контраиндикации 3. Припрема за препарација, современи методи на препарација 4. Забно трупче, форма предности и недостатоци. Ретенција и резистенција. 5. Граница на препарација, видови и локализација 6. Заштита на препарирани заб, менаџирање на мекото ткиво и подготовка за отпечатување. Отпечаточни техники и материјали.				

	<p>7. Одредување на меѓувлични односи со загризни шаблони</p> <p>8. Проба на фиксни конструкции, методи на тестирање на конструкцијата</p> <p>9. Цементирање на конструкцијата, привремени и дефинитивни цемента.</p> <p>10. Клиника на полните коронки. Надоградби.</p> <p>11. Клиника на алтернативни коронки</p> <p>12. Симнување на стари коронки и мостови</p> <p>Практична настава:</p> <p>1. Прием на пациент, преглед , дијагноза и план на терапија</p> <p>2. Клиника на вештачки коронки-индикации и контраиндикации. Фази на изработки на коронки. Видови коронки</p> <p>3. Препарација, класична и современа метода.</p> <p>4. Локализација и видови на демаркациони линии. Форми на забно трупче</p> <p>5. Припрема на гингивален сулкус за отпечатување. Земање на отпечаток, видови отпечаточни техники</p> <p>6. Заштита на препарираниот заб, хемиски, механички.</p> <p>7. Работа на пациент, препарација на забно трупче со тангенцијална демаркација за изработка на метал керамичка коронка на фронтален заб.</p> <p>8. Работа на пациент, препарација на забно трупче со тангенцијална демаркација за изработка на метал керамичка коронка на бочен заб.</p> <p>9. Работа на пациент, препарација на забно трупче со олуковидна демаркација, заоблена стапалка за изработка на безметална керамичка коронка на фронтален заб.</p> <p>10. Работа на пациент, препарација на забно трупче со олуковидна демаркација, заоблена стапалка за изработка на безметална керамичка коронка на бочен заб.</p> <p>11. Изработка на метална и неметална надоградба.</p> <p>12. Цементирање привремено и трајно, работа со различни видови цемента.</p>				
12.	Методи на учење: Предавања, практични лабораториски вежби, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време		5ЕКТСx30=150		
14.	Распределба на расположивото време		15+60+15+15+45		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		15
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		60
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		15
		16.2.	Самостојни задачи		15
		16.3.	Домашно учење - задачи		45
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		40 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Р6	Автор	Наслов	Издавач

		1.	Ефтим Мирчев	Клиника на фиксната стоматолошка протетика	Стоматолошки факултет	1996, Скопје
		3.	Adnan Čatović, Dragutin Komar, Amir Čatić i suradnici	Klinička fiksna protetika i - krunice	Medicinska kniga, Zagreb	2015
		Дополнителна литература				
		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	2.	Herbert T. Shillingburg	Fundamentals of Fixed Prosthodontics Fourth Edition	Quintessence Publishing Co, Inc	2012

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЕСТЕТСКА СТОМАТОЛОГИЈА			
2.	Код	3FM152422			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	V /деветти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Проф. д-р Софија Царчева Шаља			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): При изучувањето на предметот ќе бидат изнесени: принципите на естетиката, фацијални, дентални и гингивални елементи, линии на усни, линии на насмевка.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретски наставни единици: 1. Концепти на естетика во современа стоматологија 2. "Златна пропорција" (Golden section, Divine proportions). Аритметичка експресија на "Златна пропорција" 3. Биолошки основи на естетиката 4. Елементи на денто-фацијалната естетика 5. Лицева естетика- Макроестетика 6. Дизајн на насмевка- Микроестетика 7. Дентална естетика - Миниестетика 9. Концепти на дентална естетика 10. Психолошки аспекти на стоматолошки естетски третман 11. Креација на естетски реставрации преку специјални ефекти 12. Козметско обликување на забите, Дентални ламинати Практична настава: 1. Естетиката како функција на цвакалниот систем. 2. Принципи на естетиката 3. Елементи на денто-фацијалната естетика 4. Анализа на динамиката на цртите на лицето 5. Дентални елементи и морфологија 6. Гингивални елементи. Физички елементи 7. Дентофацијални релации 8. Естетика на заби и забни редови 9. Естетика кај тотална и парцијална протеза 10. Естетика кај коронки 11. Естетика кај мостовни конструкции 12. Препарации и отпечатоци од естетски аспект				
12.	Методи на учење: Предавања, практични лабораториски вежби, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	2+2+1 5ЕКТС X 30 часа= 150 часа			
14.	Распределба на расположливото време	30+30+30+30+30			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часа
		16.2.	Самостојни задачи		30 часа
		16.3.	Домашно учење - задачи		30 часа
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови				70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)				10 бодови
	17.3.	Активност и учество				20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		РБ	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	William R. Proffit, Henry W. Fields, Brent E. Fields David M. Sarver	Contemporary orthodontics - 6th Edition	Elsevier India	2019
		2.		авторизирани предавања		
		3.	Е. Мирчев	Клиника на Фиксната Стоматолошка Протетика	Скопје	1996
	4.	Радлович Пантелич С.	Стоматолошка протетика – фиксни надградби II део	Београд, Завод за графичку Технику Технолошко металуршког факултета	1998	
	22.2.	Дополнителна литература				
		РБ	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Трифуневич Д, Вујошевич Љ.	Стоматолошка протетика – фиксни надградби	Европски центар за мир и развој, Белград	1998

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПАРОДОНТОЛОГИЈА 2			
2.	Код	3FM184722			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет “Гоце Делчев” Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	V / девети семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Доц. Д-р. Михајло Петровски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишана петта година			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со дијагностиката на пародонталната болест, со прогнозата и планот на терапија, ургентната терапија на пародонталните заболувања, основите на пародонталната хирургија и работа со пациенти во пародонтологијата.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава				

	Дијагноза на пародонталната болест. Прогноза на пародонталната болест План на терапијата Клиничка проценка на ризикот за појава на пародонтална болест Ургентна терапија на инфламаторните пародонтални заболувања Иницијална терапија на пародонталните заболувања Анти инфективна - додатна антимикробна терапија Оклузална евалуација и терапија Хируршка терапија, корективна фаза Процедури во терапија на коскени дефекти Мукогингивална, пластична хирургија Фаза на одржување на постигнатите резултати Практична настава Дијагноза на пародонталната болест Прогноза и план на терапија Ургентна терапија на инфламаторни пародонтални болести Фази во терапијата на пародонталната болест Иницијална терапија Техники на обработка на пародонтален џеб-1 Техники на обработка на пародонтален џеб -2 Антиинфективна (антимикробна) терапија Оклузална евалуација и терапија Хируршка терапија, основи на пародонталната хирургија Терапија на фуркациони дефекти Фаза на одржување на постигнатите резултати			
12.	Методи на учење: Теоретска интерактивна настава, работа во мали групи (вежби) и други облици предвидени со заедничките критериуми на ЕКТС			
13.	Вкупен расположив фонд на време	2+3+1 неделно		
14.	Распределба на расположливото време	30+45+15+15+45=180 (5ЕКЕТСx30=150)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	45
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15
		16.2.	Самостојни задачи	15
		16.3.	Домашно учење - задачи	45
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	2 колоквиуми по 20 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација		
22.	Литература			
	22.1.	Задолжителна литература		

		РБ	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Newman MG, Takei NH, Carranza FA	Caranza's clinical periodontology	WB saunders Company , Philadelphia , New York; 9th edition	2001
		2.	Lindhe J, Karring T, Lang NP	Klinička parodontologija i dentalni implantologija 1. Hrvatsko izdanje	Globus, Zagreb	2004
		3.	Миновска А	Пародонтологија 2 клиничка	УГД-Штип	Во печат
		Дополнителна литература				
		РБ	Автор	Наслов	Издавач	Год.
	22.2.	1.	Миновска А	Пародонтопатија	Стоматолошки факултет-Скопје	2008
		2.	Ставревска-Миновска А, Пандилова М., Ивановски К.	Орална хигиена	Стоматолошки факултет, Скопје	2005

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ДЕТСКА СТОМАТОЛОГИЈА 2				
2.	Код	ЗФМ184822				
3.	Студиска програма	Дентална медицина				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус				
6.	Академска година / семестар	V / десетти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4	
8.	Наставник	Проф. д-р Сања Нашкова				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан 10 семестар				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на основни знаења од детската стоматологија					
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Заболувања на пулпата на млечните заби. 2. Пародонтити на млечните заби. 3. Компликации на пародонтитите - акутни дентогени инфекции. 4. Оралнохируршки интервенции во детска возраст. 5. Заболувања на меките ткива во устата кај децата. 6. Заболувања на пародонтот. Јувенилна пародонтопатија. 7. Орални манифестации кај системски заболувања. 8. Дентална трауматологија. 9. Млади трајни заби. 10. Ургентни состојби. <p>Содржина на практичната настава:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Заболувања на пулпата на млечните заби, видови и терапија 2. Пародонтити на млечните заби, дијагноза и терапија. 3. Компликации на пародонтитите - акутни дентогени инфекции. 4. Оралнохируршки интервенции во детска возраст. 5. Заболувања на меките ткива во устата кај децата. 6. Заболувања на пародонтот. Јувенилна пародонтопатија. 7. Орални манифестации кај системски заболувања. 8. Дентална трауматологија. 9. Млади трајни заби. 10. Ургентни состојби. 					
12.	Методи на учење: интерактивна настава (теоретска), работа во мали групи (вежби) и други облици предвидени со заедничките критериуми на ЕКТС					
13.	Вкупен расположив фонд на време	4x30=120				
14.	Распределба на расположливото време	30+45+15+15+15=120				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	45 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови		
		16.3.	Домашно учење - задачи	15 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Beloica D i sar.	Decja stomatologija	Elit Medica Beograd	2000
		2.	McDonald and Avery's.	Dentistry for the Child and Adolescent	8th Edition, Mosby	2004
		3.	Бајрактарова Б, ВаљаковаЕ, Бајрактарова Мишевска Ц	Аномалии на забите	НУБ Скопје	2011
		Бајрактарова Б	Дентална трауматологија	НУБ Скопје	2006	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Goran Koch, Sven Poulsen	Pedodoncija	Naklada slap	2004
	Бона Л.Бајрактарова	Трајна дентиција –ембриологија и анатоомохистоморфологија	НУБ Скопје	2000		

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КЛИНИЧКА ФИКСНА ПРОТЕТИКА 2			
2.	Код	3FM184922			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет “Гоце Делчев” Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	V/десетти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Проф. д-р Саша Станковиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишана петта година на студиите			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со клиниката на мостовите конструкции, препарација, делови, статика, изработка и корекции.				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Теоретска настава:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нарушување на артикулацискатарамнотежа и пронеми по губење на забите и модалитети на терапија. 2. Биолошки основи на денталните мостови конструкции. Индикации и контраиндикации. Предности и недостатоци на мостовите. 3. Видови дентални мостови, поделба и планирање. Делови на мостовите. 4. Статика на мост во права линија и во лак. 5. Заби носачи на мостови конструкции, избор и вреднување. Конектори. 6. Тело на мост, анализа на тело на мост, потребни услови за изработка. 7. Промена на лигавицата под тело на мост, параметри за процена. 8. Препарациони принципи за изработка на мостови. Грешки при препарација. Симултана препарација. Препарација за изработка на циркуларни мостови. 9. Заштита на препарираниите заби со хемиски средства и директна изработка на привремен мост. <p>Отпечатување.</p>				

	<p>10. Проба на метална конструкција на мост. Проба на дефинитивен мост и тестирање на соодносот со антагонистите.</p> <p>11. Цементирање на мостовите конструкции времено и дефинитивно. Компликации при цементирање на мостови.</p> <p>12. Клинички фази за изработка на алтернативни мостовски решенија, крилни мостови Практична настава:</p> <p>1. Приемна пациент, преглед, дијагноза и план на терапија. Претпротетска подготовка на пациентот (пародонтолошка, орално-хируршка, конзервативна и ортодонска)</p> <p>2. Клиника на мостови конструкции-индикации и контраиндикации</p> <p>3. Припрема за препарација, современи методи на препарација.</p> <p>4. Работа со пациент, препарација за изработка на фронтален мост.</p> <p>5. Работа со пациент, препарација за изработка на мост во бочна регија.</p> <p>6. Заштита на препарирани заб, земање на отпечаток на пациенти</p> <p>7. Одредување на меѓувлични односи со загризни шаблони</p> <p>8. Проба на изработени фиксни мостовни конструкции, методи на тестирање на конструкцијата. Цементирање на конструкцијата, времено и дефинитивно на пациенти.</p> <p>10. Изработка на времени мостови</p> <p>11. Репаратура на мостови.</p> <p>12. Демонтирање на стари коронки и мостови</p>					
12.	Методи на учење: Предавања, практични лабораториски вежби, консултации					
13.	Вкупен расположив фонд на време		5 ЕКТС x 30 часа = 150			
14.	Распределба на расположливото време		15+60+15+15+45			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		15	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		60	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		15	
		16.2.	Самостојни задачи		15	
		16.3.	Домашно учење - задачи		45	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		40 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Ефтим Мирчев	Клиника на фиксната стоматолошка протетика	Стоматолошки факултет	1996, Скопје	

	3.	Adnan Čatović, Dragutin Komar, Amir Čatić i suradnici	Klinička fiksna protetika i - krunice	Medicinska knjiga, Zagreb	2015
22.2.	Дополнителна литература				
	Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
	2.	Herbert T. Shillingburg	Fundamentals of Fixed Prosthodontics Fourth Edition	Quintessence Publishing Co, Inc	2012

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МАКСИЛОФАЦИЈАЛНА ХИРУРГИЈА 2			
2.	Код	3FM185022			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет “Гоце Делчев” Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	V/десетти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф.д-р Драган Красич			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): заболувања со различна етиопатогенеза во максилофацијалната регија и вратот, како деформитети, расцепи, неоплазми, невралгии.				
11.	<p>Теоретска настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Тумори во максилофацијалната регија • Тумори на горната и долна вилица, синусите, епифаринкс, нос, уста • Мекоткивни тумори (тумори на усните, јазикот, слузокожата, кожата, субмандибуларно, врат) • Малигни неоплазми во максилофацијална регија и вратот • Вродени аномалии во максилофацијалната регија и вратот • Терапија на вродени аномалии во максилофацијалната регија и вратот. Ортогната хирургија. • Расцепи, етиопатогенеза, клиничка слика и терапија. • Невролошки заболувања во максилофацијалната регија • Патологија на плунковните жлезди • Патологија на ретки заболувања • Патологија на темпоромандибуларниот зглоб • Претпротетска хирургија <p>Практична настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Работа во оперативен блок, инструментариум, организација на работа и асепса • Завои, преврски, видови материјали, имобилизација • Инфекции во максилофацијалната регија • Скршеници во максилофацијалната регија • Третман на пациенти со неоплазми • Третман на пациенти со индицирана ортогната хирургија • Третман на пациенти со хелигнатопапалатошиси • Третман на пациенти со невролошки заболувања во максилофацијалната регија • Третман на пациенти со заболувања на плунковните жлезди (синдроми, воспаленија, калкулози, неоплазми) • Третман на пациенти со ретки заболувања во максилофацијалната регија • Третман на пациенти со заболувања на ТМЗ • Третман на пациенти со претпротетски хируршки интервенции 				
12.	Методи на учење: Предавања, претклинички лабораториски вежби, аудиториски вежби, консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4x30=120			

14.	Распределба на расположливото време		30+30 +15+15+30=120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		15	
		16.2.	Самостојни задачи		15	
		16.3.	Домашно учење - задачи		30	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		40		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10	
	17.3.	Активност и учество			20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Димитријевич М., Поповски В., Пешич З., Виденович Г., Красич Д.	Максилофацијална хирургија	Galaksijanis, Ниш	2017
		2.	Марковиќ А.	Практикум од орална хирургија	Белград	2005
		3.	Тодоровиќ и сор	Орална хирургија	Белград	2000
	4.	Мише И.	Орална хирургија			
	22.2.	Дополнителна литература				
		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Тодоровиќ Љ.	Анестезија во стоматологија		
2.	Лотриќ	Спроводни анестезии во горна и долна вилица				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет		ДЕНТАЛНА ИМПЛАНТОЛОГИЈА			
2.	Код		3FM152722			
3.	Студиска програма		Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за медицински науки Универзитет "Гоце Делчев" Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Интегриран прв и втор циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	III/ шести семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5	
8.	Наставник		Проф. д-р Киро Папакоча			
9.	Предуслови за запишување на предметот		нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):					
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: <ul style="list-style-type: none"> • Историски аспекти за оралната имплантологија и нејзина иднина • Употреба на биоматеријалите и значењето на биомеханиката во оралната имплантологија. 					

	<ul style="list-style-type: none"> • Основни физиолошки процеси на коската, нејзино заздравување, созревање и значење за функционалноста. • Хируршка анатомија на максиларната и мандибуларната коска и нивна каласификација. • Мускули, нерви и артерии во орофацијалната регија и нивно значење за вградување на импланти. • Ретенција и примарна стабилизација на имплантите. • Планирање на пациентот за имплантологија (селекција на пациентите, нивно запознавање, анамнеза). • Планирање на резови, избор на импланти и трансмукозална надоградба. Имплантолошки системи. • Вградување на импланти за надоместок на заби во постекстракциона рана. Трансдентални импланти. • Трансплантација на меки и тврди ткива. Вградување на алогени материјали, вештачка коска • Компликации во текот на имплантацијата, мукозит и перимплантитис. Аугументација. • Синус лифт и транспозиција на н. менталис. Протетска рехабилитација на имплантите. <p><i>Работа во ординација - практична настава:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Историјат на оралната имплантологија и нејзина иднина • Употреба на биоматеријалите и значењето на биомеханиката во оралната имплантологија. • Основни физиолошки процеси на коската, нејзино заздравување, созревање и значење за функционалноста. • Хируршка анатомија на максиларната и мандибуларната коска и нивна каласификација. • Мускули, нерви и артерии во орофацијалната регија и нивно значење за вградување на импланти. • Ретенција и примарна стабилизација на имплантите. • Планирање на пациентот за имплантологија (селекција на пациентите, нивно запознавање, анамнеза). • Планирање на резови, избор на импланти и трансмукозална надоградба. Имплантолошки системи. • Вградување на импланти за надоместок на заби во постекстракциона рана. • Трансплантација на меки и тврди ткива. • Локални и системски компликации во имплантацијата. • Планирање за идната протетска надоградба на имплантите 			
12.	Методи на учење:			
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ЕКТСx30часа=120часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+30=120		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	
		16.2.	Самостојни задачи	30
		16.3.	Домашно учење - задачи	30
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10
	17.3.	Активност и учество		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација		
22.	Литература			
	22.1.	Задолжителна литература		

	Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Димова Цена, Папакоча Киро, Златановска Катерина, Заркова Јулија	Дентална имплантологија – Скрипта	УГД – Електронска верзија	2014
	2.	Димова Цена, Папакоча Киро, Златановска Катерина, Заркова Јулија	Дентална имплантологија – Практикум	УГД – Електронска верзија	2014
	3.	Владо К. Ванковски	Дентална имплантологија		2010
22.2.	Дополнителна литература				
	Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Carl E.Misch	Contemporary Implant Dentistry 3rd Edition	Elsevier	2007
	2.	Randolph Resnik	Misch's Contemporary Implant Dentistry 4th Ed.	Mosby	2019

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КЛИНИЧКА ЕНДОДОНЦИЈА 2			
2.	Код	3FM185122			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет “Гоце Делчев” Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	V/ десетти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Проф. д-р Ивона Ковачевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Ислушан и положен предметот Претклиничка ендодонција, ислушан и положен Клиничка кариологија 2 и ислушан Клиничка ендодонција 1.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Теоретски да се запознаат и изучат дегенеративните промени на пулпата како и апикалните пародонтити каде е нарушен виталитетот на пулпното ткиво. Практично, во клинички услови да изработат ендодонтски третман на заби со авитална пулпа, некроза, гангрена, пародонтит.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретски содржини 1. Дегенеративни заболувања на пулпата - етиологија, дијагноза, терапија. 2. Гангренозно оштетување на пулпното ткиво - симптоматологија, патогенеза, дијагноза, клиничка манифестација. 3. Патолошки заболувања на апикалниот пародонт - класификација, етиологија, патогенетски механизам. 4. Акутни периапикални пародонтити. 5. Хронични апикални пародонтити. 6. Ендодонтски третман на заби со авитална пулпа. 7. Терапија на хронични пародонтити на фронтални и бочни заби 8. Техники и методи на машинска канална препарација. 9. Дефинитивна канална оптурација – гутаперка апликација 10. Репарација на апикалниот пародонт. 11. Хемисекција 12. Перфорација и грешки во тек на ендодонтскиот третман. Практични наставни единици 1. Некроза, некробиоза на пулпата - дијагноза и терапија. 2. Гангрена - симптоматологија, дијагноза терапевски пристап. 3. Инструментариум за машинска и ултразвучна обработка на коренски канали 4. Видови техники за машинска обработка на коренскиот систем 5. Акутни пародонтити - терапија				

	6. Хронични пародонтити, апикални пародонтити, латерални пародонтити - терапија.					
	7. Интраканална медикација - интерсеансни привремени медикаменти.					
	8. Техники и системи за канална оптурација.					
	9. Интраканални анкери - композитни, метални колчиња.					
	10. Ендодонтски тераписки грешки - дијагностицирање, процена, санација.					
	11. Реставрација на ендодонтски третираны заби. Белење на авитални заби.					
	12. Ендодонтско-хируршки третман на апикални и латерални пародонтити					
12.	Методи на учење:					
13.	Вкупен расположив фонд на време		2 + 3 +1			
14.	Распределба на расположливото време		15 + 45 + 15 + 15 + 45 = 150 часа			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		15	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		60	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		15	
		16.2.	Самостојни задачи		15	
		16.3.	Домашно учење - задачи		45	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		2 x 20 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		7 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		РБ	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Оцаклиевска С.	Клиничка ендодонција	Скопје	2009
		2.	Bergenholtz G.	Textbook of Endodontology	Second Edition	2010
	3.	Лонгурова Н.и Ковачевска И	Дентална терапија - Ендодонција	УГД е библиотека	2019	
	22.2.	Дополнителна литература				
		РБ	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ивона Ковачевска	Авторизирани предавања		
		2.	Апостолска С. и Ренцова В.	Ендодонција	Скопје	2014
Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет		ЛАСЕРОТЕРАПИЈА ВО СТОМАТОЛОГИЈА			
2.	Код		3FM185222			
3.	Студиска програма		Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за медицински науки Универзитет "Гоце Делчев" Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Интегрирани студии прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	VI / единаесети семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4	

8.	Наставник	Доц. Д-р. Михајло Петровски		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишана шеста година		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се запознаат студентите современата ласер технологија, основите на ласерската светлина и нејзина имплементација во стоматолошките дисциплини и тераписки процедури.			
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава. Воведно предавање и историски напомени Квантна природа на светлината. Механизам на добивање на ласерската светлина. Параметри и особини на ласерската светлина. Активни медиуми - стимулатори на ласерската светлина. Дејство на ласерската светлина врз ткивата. Техники и методи на трансмисија на ласерската светлина до ткивата. Употреба на ласерот во реставраивната стоматологија. Примена на ласерот во ендодонтската терапија.. Орално-хирушки тераписки процедури со ласерската светлина. Ласерите во денталната имплантологија Употреба на ласерот во пародонтологијата и мекоткивните оштетувања. Апликација на ласерот во ортодонцијата и детската стоматологија. Практична настава Запознавање со ласерската светлина. Основни физички параметри на ласерскиот зрак. Генерирање и апликација на ласерската светлина. Видови ласери, можности и апликација. Активни медиуми. Интеракција на ласерот со ткивата. Препарација на заби со ласер. Канална дезинфекција со ласер. Белење, хиперсензитивни на заби, третирање на мекоткивни промени. Оралнохирушки интервенции со ласер:френулектомија, гингивопластика и др. Третман на пародонтални и мекоткивни промени со ласерска светлина. Ласер биостимулација; третирање на лабијален херпес.			
12.	Методи на учење: Теоретска интерактивна настава, работа во мали групи (вежби) и други облици предвидени со заедничките критериуми на ЕКТС			
13.	Вкупен расположив фонд на време	2+2+1 неделно		
14.	Распределба на расположливото време	30+15+15+60=120 (4ЕКЕТСx30=120)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	
		16.2.	Самостојни задачи	15
		16.3.	Домашно учење - задачи	60
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		2 колоквиуми по 20 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 х до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 х до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација		
22.	Литература			
	22.1.	Задолжителна литература		
		РБ	Автор	Наслов
		1.	Петровски М.	Авторизирани предавања
		2.	Тројачанец Здравко	Примена на биостимулирачки ласери во стоматологијата
3.	Тројачанец Здравко	Биостимулирачки ласери во медицината		
		Издавач	Година	
		Херкли комерц Битола Скопје	2002	
		Европа 92 Кочани Скопје	1995	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ФОРЕНЗИЧКА СТОМАТОЛОГИЈА			
2.	Код	3FM185322			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет “Гоце Делчев” Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	VI/ единаесети семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Насл.Доц. Д-р Ванчо Спиров			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Изучување на основите на денталното профилирање и употребата на стоматогнатиот систем во постапите на хуманата идентификација				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретски наставни единици 1. Запознавање со предметот Форензичка стоматологија и кратка историја на истиот. 2. Форензичка патологија- промени кои настануваат после смртта, време на смрт, причина на смрт. 3. Дентална идентификација- методи на хумана идентификација, систем за одбележување на забите 4. Компарација на антемортем и постмортем дентално профилирање 5. Идентификација при масовни несреќи и организација на DVI (дисастер вицтим идентификацион) тимови 6. Одредување на возраста преку забите 7. Наследни и специфични дентални карактеристики од околината 8. ДНК и форензична стоматологија 9. Забот како ткиво за изолација на ДНК и техники на деконтаминација 10. Други методи на употреба на оралните ткива во постапката на хумана идентификација 11. Документација во форензичката стоматологија 12. Одредување на пол и раса од забите и черепот 13. Анализа на загризите на телото 14. Класификација на дентални и орофацијални трауми 15. Вештачење во стоматологијата и одговорноста на вештото лице Практични наставни единици 1&2 Дентален картон и обележување на забите 3&4 Анализа на Антемортем дентални податоци 5&6 Анализа на постмортем дентални карактеристики				

	7&8 Одредување на возраста преку денталниот статус 9&10 Анализа на загризите на човечкото тело 11&12&13 Изработка на студентски семинарски					
12.	Методи на учење:					
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС×30 часа= 120 часа			
14.	Распределба на расположливото време		30+30+15+15+30= 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		15	
		16.2.	Самостојни задачи		15	
		16.3.	Домашно учење - задачи		30	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		70		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		15		
	17.3.	Активност и учество		15		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Хрвоје Бркич	Форензична стоматологија	Школска книга	2000
		2.	Хрвоје Бркич	Вештачење во стоматологија	Национална и свеучилишна книжарница - Загреб	2005
	22.2.	Дополнителна литература				
		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Michael C. Bowers	Forensic Dental Evidence	Elsevier	2011
		2.	David R.Seen, Richard A.Weems	Manual of Forensic Odontology	American Society of Forensic Odontology	2013
		3.	Jane A.Taylor, Jules A.Kieser	Forensic odontology, Principles and practise	Wiley blackwell	2016

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии	
1.	Наслов на наставниот предмет	ОСНОВИ НА НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКА РАБОТА	
2.	Код	3MF122112	
3.	Студиска програма	Дентална медицина	
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет "Гоце Делчев" Штип	
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус на студии	

6.	Академска година / семестар	VI/ единаесети семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Редовен професор д-р Милка Здравковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на знаење за основните принципи и методологија на научно-истражувачката работа; Користење на биомедицинските бази на податоци и практикување на медицина базирана на докази; Стекнување на вештини за изведување на истражување; Спроведување на истражувачки проект; Правила за подготовка на манускрипт за публикација на резултати од научно истражување; Правила и подготовка за успешна презентација на научен труд во форма на орална или постер презентација.				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Теоретски наставни единици:</p> <p>Основни поими за наука и научен метод</p> <p>Етика и одговорно однесување во научно истражувачката работа</p> <p>Епидемиолошки методи во научно-истражувачката работа</p> <p>Типови на истражувања – дизајн на студии</p> <p>Користење на биомедицински бази на податоци и практикување на медицина базирана на докази</p> <p>Стратегии за пребарување на литература</p> <p>Планирање и спроведување на научно истражување</p> <p>Научен труд - класификација на трудовите</p> <p>Делови на научен труд</p> <p>Подготовка на манускрипт и публикување</p> <p>Цитирање на референци</p> <p>Стил на пишување и презентација на научен труд</p> <p>Практични наставни единици:</p> <p>Етика во научно истражувачката работа: прикази на случаи и дискусија</p> <p>Пребарување на интернет - користење на биомедицински бази на податоци</p> <p>Стратегии за пребарување на литература</p> <p>Критичка анализа на труд (примери на публикувани трудови)</p> <p>Планирање на истражување</p> <p>Начини на собирање на податоци – конструирање на анкетен прашалник</p> <p>Проектна задача за научно истражувачки проект по зададена хипотеза – работа во мали групи</p> <p>Презентација на проектните задачи – критичка анализа</p> <p>Презентација на проектните задачи – критичка анализа</p> <p>Самостојно правење на абстракт од трудови кои се публикувани (in extenso)</p> <p>Презентација на абстракти – критичка анализа</p> <p>Орална/постер презентација на научен труд</p>				
12.	Методи на учење:Предавања, вежби, методи на групни дискусии, индивидуални задачи, семинарски труд, презентација на научен труд;				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2 + 0 + 2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	2 часа неделно	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи	2 час неделно	
		16.3.	Домашно учење		
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови и завршен усмен испит		70 бодови	

	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови
	17.3.	Активност и учество	20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода
			од 51 до 60 бода
			од 61 до 70 бода
			од 71 до 80 бода
			од 81 до 90 бода
			од 91 до 100 бода
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		За потпис - присуство на најмалку 7 (60%) предавања; За завршен испит -освоени минимум 42 бода по сите основи;
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација

22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Здравковска Милка	Авторизирани предавања		
22.1.	2.	Марушиќ и сор.	Увод у знанствени рад у медицини	Медицинска наклада, Загреб	2004
	3.	Мирко Ж. Спироски	Научниот труд – да се напише и да се објави	Скопје	2002

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет		КЛИНИЧКИ БЛОК –ОРАЛНА ХИРУРГИЈА			
2.	Код		3FM185522			
3.	Студиска програма		Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за медицински науки Универзитет “Гоце Делчев” Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Интегриран прв и втор циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	VI / единаесети семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6	
8.	Наставник					
9.	Предуслови за запишување на предметот		Запишан 11 семестар.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): студентот да се стекне со знаење и вештина за поставување клиничка дијагноза и прецизирање на индикациите за радикална ли конзервативна терапија; да ја согледа врската на различностоматолошки области и да се обезбеди соодветно дентално згрижувањето на пациентот во стоматолошка ординација.					
11.	Содржина на предметната програма: Анамнеза, клинички преглед и план на терапија. Подготовка и план на терапија за оралнохируршкиинтервенции на здрави пациенти и ризични, апликација на локална анестезија во горна и долна вилица, локални и општикомпликации од локална анестезија, техника на типични и атипични екстракции во долната и горнатавилица, дијагноза и терапија на компликации во текот и по хируршкиот третман,основни хируршки принципи на третман на рани наоралните ткива, третман на акутна и хронична одонтогена инфекција од оралнохируршки аспект.					
12.	Методи на учење: Предавања, практични лабораториски вежби, консултации					
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 x 30 = 180			

14.	Распределба на расположливото време		0+0+0+180+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.			
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			
		16.2.	Самостојни задачи/вежби под менторство		180 часови	
		16.3.	Домашно учење - задачи			
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Стажантска книшка		50 бодови		
	17.2.	Практична работа		50 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 80 бода		Не реализиран		
		од 81 до 100 бода		реализиран		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Реализирани 180 часа практична настава е услов за реализација на предметот. Завршен испит не се полага.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		РБ	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Димова Цена	Орална хирургија I	УГД	2017
		2.	Тодоровиќ и сор.	Орална хирургија	Наука, Београд	2007
		3.	James R. Hupp	Contemporary oral and maxillofacial surgery		Mosby, Elsevier 2014
		Дополнителна литература				
	22.2.	РБ	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Marković A, Čolic S, Stojčev Stajčić Lj, Dražić R, Gačić B.	Praktikum oralne hirurgije	Stomatološki fakultet Beograd	2014		

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет		КЛИНИЧКИ БЛОК- ПАРОДОНТОЛОГИЈА И ОРАЛНА ПАТОЛОГИЈА		
2.	Код		3FM185622		
3.	Студиска програма		Дентална медицина		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за медицински науки Универзитет “Гоце Делчев” Штип		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Интегриран прв и втор циклус на студии		
6.	Академска година / семестар		VI/ единаесети семестар	7.	Број на ЕКТС кредити
8.	Наставник				
9.	Предуслови за запишување на предметот		Запишан единаесетти семестар.		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): студентот да се стекне со знаење, компетии и вештини за изведување на активности во однос на поставување на соодветна клиничка дијагноза, да поставува план на третман и соодветни терапевтски постапки со цел соодветно дентално згрижувањето на пациентот во стоматолошка ординација.				
11.	Содржина на предметната програма: Работа во ординација <ul style="list-style-type: none"> - Анамнестичка постапка - Клинички преглед - Параклинички испитувања 				

	<ul style="list-style-type: none"> - Дополнителни и современи дијагностички постапки - Поставување прелиминарна, работна и дефинитивна дијагноза - Дијагноза, диференцијална дијагноза на оралните лезии и пародонталните заболувања - Терапија на орални лезии - Обработка на пародонталните џебови - Асистирање во пародонтално хируршки интервенции - Ласерска терапија на пародонтопатија 				
12.	Методи на учење: Клиничка работа со пациенти во ординација, менторска работа консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 x 30 = 180			
14.	Распределба на расположливото време	0+0+0+180+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи/вежби под менторство		
		16.3.	Домашно учење - задачи		
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Стажантска книшка	Да		
	17.2.	Практична работа			
	17.3.	Активност и учество			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)				
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Реализирани 180 часа практична настава е услов за реализација на предметот. Завршен испит не се полага.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		РБ	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Миновска А.	Пародонтологија 1	УГД
		2.	Миновска А.	Пародонтологија 2	УГД
	3.	Поповска М и Белазелковска З.	Орална меидцина и патологија	Стоматолошки факултет Скопје	
	22.2.	Дополнителна литература			
		РБ	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Поповска М, Димитровски В, Атанасовска-Стојановска В.	Диференцијална дијагноза на оралните лезии	Магнаскен, Скопје
		2.	Белазелковска З, Накова М.	Орална патологија	Стоматолошки факултет, Скопје
3.	Накова М, Поповска М	Дијагностика на оралните лезии.	Стоматолошки факултет, Скопје		

Прилог бр.3		Предметна програма од интегрирани прв и втор циклус на студии	
1.	Наслов на наставниот предмет	КЛИНИЧКИ БЛОК –РЕСТАВРАТИВНА СТОМАТОЛОГИЈА И ЕНДОДОНЦИЈА	
2.	Код	3FM185722	
3.	Студиска програма	Дентална медицина	

4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за медицински науки Универзитет “Гоце Делчев” Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Интегриран прв и втор циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	Шеста / дванаесети семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6	
8.	Наставник					
9.	Предуслови за запишување на предметот		Запишан дванаесети семестар.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на знаења за клиничко дијагностичките и тераписки процедури на заболувањата на тврдите забни ткива, заболувањата на пулпата и терапијата на истите.					
11.	Содржина на предметната програма: Стоматолошко работно место, опременост на ординацијата, инструменти, дезинфекција и стерилизација. Кариес, етиологија, патогенеза, дијагностички методи за одредување на кариесот. Препарација на кавитети од 1,2,3,4 и 5 класа, топографија, номенклатура. Атхезивни системи, индикации, клиничка апликација. Композитни и амалгамски реставрации, индикации, техники на клиничка апликација. Препарации за леени или порцелански полнења. Функционални и структурни оштетувања на забите - дијагноза и терапија. Хиперсензитивни заби – дијагноза, топографија, терапија. Длабоки кариозни лезии - етиопатогенеза, дијагноза и терапија. Алтернативни препарациони техники - минимално инвазивни. Белење на витални заби и авитални заби. Класификација на заболувања на пулпа. Анатомија, топографија, морфологија, хистологија и функции на пулпата. Реверзибилни заболувања на пулпа. Иреверзибилни воспаленија на пулпа, акутни и хронични воспаленија. Заболувања на пулпата, некроза, гангрена. Апикални пародонтити, етиологија, патогенеза, клиничка слика, патохистологија, диференцијална дијагноза. Терапија на заболувања на пулпата, методи-техники, фази на ендодонтска терапија. Медикаменти во ендодонтската терапија. Инструменти за ендодонтска терапија. Терапија на апикални пародонтити, конзервативен-ендодонтски, хирушки-апикотомија, хемисекција радикална терапија.					
12.	Методи на учење: Индивидуална работа, работа под менторство, работа во мали групи (вежби).					
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа			
14.	Распределба на расположливото време		0+0+0+180+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.			
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			
		16.2.	Самостојни задачи/вежби под менторство		180 часови	
		16.3.	Домашно учење - задачи			
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Стажантска книшка		50 бодови		
	17.2.	Практична работа		50 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 80 бода		Не реализиран	
			од 81 до 100 бода		реализиран	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Реализирани 180 часа практична настава е услов за реализација на предметот. Завршен испит не се полага.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Лидија Поповска, Илијана Муратовска	Клиничка кариологија и терапевтски постапки	ТНИД Ѓурѓа доел	2017
2.	Кид Е., Смит Б., Вотсон Т.	Пикардов прирачник за препарација и реставрација на забите	Арс ламина ДОО	2010		

	3.	Џејмс Б. Самит, Ј.Вилијам Робинс, Томас Ј. ХилтонРичард С. Шварц, Хоза дос Сантос	Основи за реставрација на забите - Современ пристап	Арс ламина ДОО	2011
	4.	Славјанка Оцаклиевска	Клиничка ендодонција	Арс ламина ДОО	2006
22.2.	Дополнителна литература				
	РБ	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	А. Демиен Валмсли, Тревор Волш, Филип Ј. Лумли и ост.	Реставративна стоматологија	Арс ламина ДОО	2011
	2.	Шутало Ј.	Патологија и терапија тврдиx зубних ткива	Naklada Zadro	1993
	3.	Durgesh Nandini Chauhan	Natural Oral Care in Dental Therapy 1st Edición		2016
	4.	Endodoncija – Načela i praksa –	Mahmoud Torabinejad, Richard E. Walton		

Прилог бр.3		Предметна програма од интегрирани прв и втор циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет		ДИПЛОМСКИ ТРУД			
2.	Код		3FM185822			
3.	Студиска програма		Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за медицински науки Универзитет “Гоце Делчев” Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Интегриран прв и втор циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	Шеста / дванаесетти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	10	
8.	Наставник		Сите наставници			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Запишана шеста година.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот да ја совлада постапката за пишување стручен и истражувачки труд, како и начинот на негово презентирање. По одбраната на дипломската работастудентот е оспособен самостојно да пребарува релевантна литература, да ја проценуванезината валидност, да го проценува значењето на спроведените клинички постапки, даприбира валидни податоци од практиката, да биде оспособен за формулирање на клиничкиили истражувачки проблем, како и да ги систематизира и прикаже добиените резултати од истражувањето.					
11.	Содржина на предметната програма: Дипломскиот труд претставува истражувачки труд на студентот преку кој студентот се запознава со истражувачката методологија и можат да опфатат приказ на случај или на случаи, на пациенти кои студентотги третирал во текот на наставата по предметите Клиничка блок од XI и XII семестар.Студентот, исто така, може да избере тема за дипломска работа која подразбиранаучноистражувачка работа во лабораторија. Студентот самостојно одлучува за избор на потесната стоматолошка област и за избор на ментор. Во договор со менторот се врши избор нарелевантни клинички случаи или релевантни научноистражувачки параклинички или лабораториски методи, седефинира и прецизира темата на дипломската работа. По спроведување на истражувањето, студентот подготвува дипломски труд во форма која ги содржи следниве поглавја: Вовед, Теоретски дел, Методологија, Резултати и дискусија, Заклучок и Користена литература. По завршената изработка на трудот и одобриението од менторот, се закажува јавна одбрана. Јавната одбрана се реализира пред членови на комисија во следен состав: Претседател на комисија, Прв член на комисија и Втор член на комисија, кој воедно е и ментор на трудот. Во скратена форма, студентот ги презентира главните аспекти на трудот, а потоа одговара на прашањата кои ги поставуваат членовите на Комисијата. По завршување на јавната одбрана, членовите					

	на комисијата се повлекуваат и донесуваат одлука дали дипломскиот труд е положен, со соодветна оценка.			
12.	Методи на учење: Метод на пишан текст и метод на усна презентација.			
13.	Вкупен расположив фонд на време		300 часа	
14.	Распределба на расположливото време		50+50+0+150+50=300 часа	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Пребарување на литература	50 часови
		15.2.	Консултации со ментор	50 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	0 часови
		16.2.	Самостојни задачи	150 часови
		16.3.	Други форми	50 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		/
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		/
	17.3.	Активност и учество		/
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Положени испити од студиската програма за Дентална медицина.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација	
22.	Литература			
	22.1.	Задолжителна литература		
		Рб	Автор	Наслов
1.	Литературата зависи од изборот на темата за дипломски труд.			

Прилог бр.3		Предметна програма од првциклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет		КЛИНИЧКИ БЛОК – МАКСИЛОФАЦИЈАЛНА ХИРУРГИЈА		
2.	Код		3FM185922		
3.	Студиска програма		Дентална медицина		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за медицински науки Универзитет “Гоце Делчев” Штип		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Интегриран прв и втор циклус на студии		
6.	Академска година / семестар	Шеста / дванаесети семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	2
8.	Наставник				
9.	Предуслови за запишување на предметот		Запишан дванаесетти семестар		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): студентот да се стекне со знаење и вештина за поставување клиничка дијагноза и прецизирање на индикациите за радикална или конзервативна терапија; да ја согледа врската на различностоматолошки области и да се обезбеди соодветно згрижување на пациентот во стоматолошка ординација.				
11.	Содржина на предметната програма: Работа во ординација. Студентот учествува во дијагнозата и асистира во третманот на:				

	<p>Воспаленија на лицето, главата и вратот. Акутни воспаленија со брз тек (апсцеси и флегмони) на лицето и вратот. Акутни воспаленија на вилиците, остеомиелитис. Акутни воспаленија на синусите, хронични воспаленија на синусите</p> <p>Патолошки состојби на плунковните жлезди, воспаленија, синдроми.</p> <p>Цисти на главата и вратот. Класификација на мекоткивни цисти на вратот</p> <p>Фрактуре на горната вилица, фрактури на базата на черепот, фрактури на коските на лицето и главата</p> <p>Фрактуре на долна вилица, Класификација, дијагностички методи.</p> <p>Пациенти со неоплазми. Третман на пациенти со индицирана ортогнатахирургија. Третман на пациенти со хелигнатопапалатошизи. Третман на пациенти со невролошки заболувања во максилофацијалната регија. Третман на пациенти со ретки заболувања во м максилофацијалната регија</p> <p>Пациенти со заболувања на ТМЗ</p> <p>Претпротетски хируршки интервенции</p>					
12.	Методи на учење: Клиничка работа со пациенти во ординација, менторска работаконсултации					
13.	Вкупен расположив фонд на време	2 x 30= 60 часа				
14.	Распределба на расположивото време	0+0+0+60+0				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.			
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			
		16.2.	Самостојни задачи			60 часа
		16.3.	Домашно учење - задачи			
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Стажантска книшка			50 бодови	
	17.2.	Практична работа			50 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 80 бода			Не реализиран	
		Од 81 до 100 бода			реализиран	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Реализирани 60 часа практична настава е услов за реализација на предметот. Завршен испит не се полага.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Димитријевиќ М., Поповски В., Пешиќ З., Виденовиќ Г., Красиќ Д.	Максилофацијална хирургија	Galaksijanis, Ниш	2017
		2.	Марковиќ А.	Практикум од орална хирургија	Белград	2005
		3.	Тодоровиќ и сор	Орална хирургија	Белград	2000
	4.	Мише И.	Орална хирургија			
	22.2.	Дополнителна литература				
		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Тодоровиќ Љ.	Анестезија во стоматологија		
2.	Лотриќ	Спроводни анестезии во горна и долна вилица				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КЛИНИЧКИ БЛОК – ДЕТСКА И ПРЕВЕНТИВНА СТОМАТОЛОГИЈА			
2.	Код	3FM186022			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет “Гоце Делчев” Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	Шеста / дванаесети семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан дванаесети семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се согледа меѓусебната поврзаност на различни стоматолошки области во текот на згрижувањето на пациентот во стоматолошка ординација.				
11.	Содржина на предметната програма: Катедра за детска и превентивна стоматологија (8 часа): Прием на дете во стоматолошка ординација, проценка на психолошки тип на дете, детерминирање на индивидуален кариес профил (активитет) и предиспозиција кон ортодонтски неправилности и останати орални заболувања, утврдување на добри и на лоши навики од аспект на оралното здравје. План на примена на превентивни, превентивно тераписки и тераписки мерки (примарно, секундарно и терциерно ниво). Едукација и мотивација како фактор во промоцијата на оралното здравје. Дијагноза и терапија на дентален кариес на млечни заби и компликации (ендодонтски третман). Дијагноза и терапија на кариес на млади трајни заби и компликации (ендодонтски третман). Неправилности на заби. Дијагноза и терапија на трауматски повреди во детска возраст. Орално хируршки интервенции во детска возраст. Дијагнози и состојби каде има потреба од консултација и вклучување на мислење од специјалисти од одделите за Ортодонција, Орална хирургија, Пародонтологија, Протетика и Максилофацијална хирургија.				
12.	Методи на учење: Индивидуална работа, работа под менторство, работа во мали групи (вежби).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа			
14.	Распределба на расположливото време	0+0+0+180+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи		
		16.3.	Домашно учење - задачи		
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Стажантска книшка	50 бодови		
	17.2.	Практична работа	50 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 80 бода		нереализиран	
		од 81 до 100 бода		реализиран	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Реализирани 180 часа практична настава е услов за реализација на предметот. Завршен испит не се полага.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Рб	Автор	Наслов	Издавач

		1.	Beloica D i sar.	Деџа стоматологија	Elit-Medica Beograd	2000	
		2.	Goran Koch	Pediatric Dentistry: A Clinical Approach	Wiley-Blackwell	2009	
		3.	McDonald R, Avery D	Dentistry for the Child and Adolescent	8th Edition, Mosby	2004	
			Бајрактарова Б	Дентална трауматологија	НУБ Скопје	2006	
	22.2.	Дополнителна литература					
		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Goran Koch, Sven Poulsen	Pedodoncija	Naklada slap	2004	
		2.	Бајрактарова Б, Бајрактарова Ваљакова Е, Бајрактарова Мишевска Ц	Аномалии на забите	НУБ Скопје	2011	
		3.	Бона Л.Бајрактарова	Трајна дентиција –ембриологија и анатомохистоморфологија	НУБ Скопје	2000	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии					
1.	Наслов на наставниот предмет			КЛИНИЧКИ БЛОК - ОРТОДОНЦИЈА			
2.	Код			3FM186122			
3.	Студиска програма			Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)			Факултет за медицински науки Универзитет “Гоце Делчев” Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)			Интегриран прв и втор циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	Шеста / дванаесети семестар		7.	Број на ЕКТС кредити	6	
8.	Наставник						
9.	Предуслови за запишување на предметот			Запишан дванаесети семестар.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се здобие со основни знаења од областа на ортодонцијата.						
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Анамнеза, клинички преглед, одредување на хабитуалната оклузија, проценка на функционалната оклузија и положбата на ТМЗ. Земање на висококвалитетни анатомски отпечатоци, екстраорални и интраорални фотографии, радиографски снимки за ортодонтска намена. Совет за потреба од терапија по првиот преглед, потреба за понатамошна анализа и план на терапија или консултација со други специјалности за понатамошна процена и третман. Поставување дијагноза на дентални, фацијални и функционални аномалии, земајќи ги во предвид анамнестичките податоци, прегледот на пациентите, гнатометриски анализи, анализа на фотографии, рендген снимки, кефалометриски анализи. Предвидување на можниот ефект на растот и развојот на лицето и забите доколку не се спроведе терапијата, дефинирање на целите на терапијата, поставување план на терапија за различни типови ортодонтски и дентофацијални аномалии, вклучувајќи ја стратегијата за активна терапија и ретенција, терапевтски мерки, време и редослед на терапевтски постапки, како и прогноза за времетраењето на терапијата и ретенцијата. Спроведување на интерцептивните ортодонтски мерки. Индикации, дизајн и употреба на мобилни апарати, функционални апарати, екстраорални апарати како и комбинација на екстраорални и функционални апарати. Земање на конструкционен загриз. Индикации и поставување на фиксни апарати, различни концепти и терапевтски пристапи во дизајнот и биомеханичките принципи на терапијата со фиксни апарати, можности и ограничувања на различни техники. Употреба на ретенциски апарати, можности и ограничувања на ретенциските апарати како и најприфатливо времетраење на ретенција.</p>						
12.	Методи на учење: Предавања, практични лабораториски вежби, консултации						
13.	Вкупен расположив фонд на време			6 x 30 = 180			

14.	Распределба на расположливото време		0+0+0+180+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.			
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			
		16.2.	Самостојни задачи/вежби под менторство		180 часови	
		16.3.	Домашно учење - задачи			
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Стажантска книшка		50 бодови		
	17.2.	Практична работа		50 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 80 бода		Не реализиран		
		од 81 до 100 бода		реализиран		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Реализирани 180 часа практична настава е услов за реализација на предметот. Завршен испит не се полага.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	William R. Proffit, Henry W. Fields, David M. Sarver	Contemporary orthodontics - 5th Edition	Elsevier India	2012
		2.	Carceva-Salja Sofija, Atanasova Sandra, Petrovski Mihajlo	Ортопедија на заби и вилици-скрипта	Универзитет „Гоце Делчев“, Штип	2019
		3.	Carceva-Salja Sofija, Atanasova Sandra, Petrovski Mihajlo, Terzieva-Petrovska Olivera	Ортопедија на заби и вилици-практикум	Универзитет „Гоце Делчев“, Штип	2019
		Дополнителна литература				
	22.2.	Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Марковиќ М. и сарадници	Ортодонција	Медицинска Књига Београд – Загреб	1989	

Прилог бр.3		Предметна програма од интегрирани прв и втор циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	КЛИНИЧКИ БЛОК - ПРОТЕТИКА				
2.	Код	3FM186222				
3.	Студиска програма	Дентална медицина				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет “Гоце Делчев” Штип				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус на студии				
6.	Академска година / семестар	Шеста / дванаесети семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6	
8.	Наставник					
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан дванаесети семестар.				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се согледа меѓусебната поврзаност на различни стоматолошки области во текот на протетско згрижувањето на пациентот во стоматолошка ординација.					
11.	Содржина на предметната програма: Анамнеза, клинички преглед и план на терапија.					

	Земање на анатомски и функционален отпечаток за изработка на мобилни протези. Одредување на меѓувлични односи и боја на заби. Проба на заби и предавање на готова протеза. Реоклузија и реартикулација. Подлагање и репаратури на мобилни протези. Препарација на заби за фиксни изработки. Припрема на работно место и на пациентот, избор на инструменти, биолошки и биомеханички принципи. Земање на отпечаток за изработка на фиксна конструкција. Избор на лажица и материјал за отпечатување. Припрема на гингивален сулкус. Проба на метална конструкција кај металкерамички изработки. Избор на боја. Проба на металкерамичка изработка, анализа на естетика и на оклузални контакти. Цементирање на фиксна конструкција. Обезбедување на услови за цементирање, избор на метеријал за цементирање, специфичности на цементирање на различни изработки.						
12.	Методи на учење: Индивидуална работа, работа под менторство, работа во мали групи (вежби).						
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа					
14.	Распределба на расположливото време	0+0+0+180+0					
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.				
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.				
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи				
		16.2.	Самостојни задачи/вежби под менторство				
		16.3.	Домашно учење - задачи				
17.	Начин на оценување						
	17.1.	Стажантска книшка	50 бодови				
	17.2.	Практична работа	50 бодови				
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 80 бода		Не реализиран			
		од 81 до 100 бода		реализиран			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Реализирани 180 часа практична настава е услов за реализација на предметот. Завршен испит не се полага.					
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски					
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација					
22.	Литература						
	Задолжителна литература						
		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	22.1.	1.	Љубен Н. Гугувчевски, Крсте Дејаноски, Драгољуб Велески		Клиника на тотално протезирање	Скопје	2004
		2.	Stamenkovic D.,Nastic M.	Stomatoloska protetika. Parcijalne proteze	Zavod za udzbenike i nastavna sredstva, Beograd		2000
		3.	Shillingbburg H.T.et al.		Fundamentals of Fixed Prosthodontics	Quintessence Publishing Co.Chicago	1997
	22.2.	Дополнителна литература					
			Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Yasemin K. Özkan		Complete Denture Prosthodontics: Treatment and Problem Solving		2018

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии	
1.	Наслов на наставниот предмет	ЗДРАВСТВЕН МЕНАЏМЕНТ	
2.	Код	3FM160422	
3.	Студиска програма	Дентална Медицина	
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет “Гоце Делчев” Штип	
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус на студии	

6.	Академска година / семестар	Втора година/трет семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	2
8.	Наставник		Проф. д-р Андреј Петров		
9.	Предуслови за запишување на предметот		/		
10.	Цели на предметната програма (компетенции):				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Теоретска настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Содржината и методологија на предметната област • Согледување на улогата на менаџментот во активности и развојот на здравств.субјекти • Поттикнување и развивање на чувството за активна вклученост во предметната област • Способност за комуникација, соработка и тимска работа • Флексибилна употреба на знаењата во научни и практични активности • Изградување на принципи на самостојност, (само)критичност и (само)процена • Развивање на чувствата за јасна и отворена комуникација • Унапредување на квалитетот на целокупните активности • Подигнување на свеста за заедничко работење и грижа за другиот • Развивање на чувство за креативно мислење • Решавање на проблеми • Владеење со содржината и методологија на предметната област <p>Практична настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Содржината и методологија на предметната област • Согледување на улогата на менаџментот во активности и развојот на здравствените субјекти • Поттикнување и развивањеначувствотозаактивнавклученоствопредметнатаобласт • Способност за комуникација, соработка и тимска работа • Флексибилна употреба на знаењата вонаучни и практични активности • Изградување на принципи на самостојност, (само)критичност и (само)процена • Развивање на чувствата за јасна и отворена комуникација • Унапредување на квалитетот на целокупните активности • Подигнување на свеста за заедничко работење и грижаза другиот • Развивање на чувство за креативно мислење • Решавање на проблеми • Владеење со содржината и методологија на предметната област 				
12.	Методи на учење:				
13.	Вкупен расположив фонд на време		2ЕКТСx30 часа=60 часа		
14.	Распределба на расположливото време		30+0+15+0+15 (2+0+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	0 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	0 часа	
		16.3.	Домашно учење - задачи	15 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			бодови
	17.3.	Активност и учество			70 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Рб	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Петковски Константин, Симоновска Валентина	Менаџмент во здравство	Херакли комерц - Битола	2008

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СТРУКТУРНИ КОМПЕТЕНЦИИ НА ЗДРАВСТВЕНИ РАБОТНИЦИ И СТУДЕНТИ			
2.	Код	ЗFM162122			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“, Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Втора / 3	7.	Број на ЕКТС кредити	2
8.	Наставник	Проф. д-р Цена Димова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан трет семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): медицинска едукација со педагошки пристапи кон стигмата и нееднаквости кои потенцираат културното разбирање на индивидуалните пациенти, со особено внимание на силите кои влијаат врз здравјето на ниво над индивидуалните интеракции. Ги разгледува постојните структурни пристапи кон стигмата и здравствените нееднаквости кои се развиваат надвор од медицината и предлага измени во медицинска едукација.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава Вовед во структурни компетенции на здравствени работници и студенти; Наративна медицина. Препознавање на структури кои ги обликуваат клинички интеракции; Културолошки компетенции; развивање на екстра-клинички јазик на структура; реартикулација на "културната" формулација во структурна смисла. Набљудување и замислување на структурни интервенции; Структурни компетенции. Културолошки аспекти во унапредување на здравје на вулнерабилни групи (однос доктор – пациент, студент – пациент, однос со лица од ранливи групи); Културолошки и структурни аспекти на вулнерабилни групи. Интер културолошки и структурни компетенции и комуникации. Етички аспекти на медицински истражувања врз луѓе и кај ранливо население. HIV и AIDS- поврзани со стигма и дискриминација: концептуална рамка и импликации, систем и нон - дискриминација во системот. Респектирање на човековите права; Поимот еднаквост и негови претпоставки. Јавното здравство и здравствениот систем напредување на културолошките и структурни компетенции на здравствените професионалци; Дискриминација при заштита на здравјето кај вулнерабилните групи. Специфичен пристап и подобрување на здравствена заштита на ранливите и социјални групи со соодветен пристап на нон-дискриминација. Медицинска одговорност за недискриминација (ставови, знаења, вештини). Нон-дискриминација на ранливи и социјални групи.				
12.	Методи на учење: Предавања, работилници, аудиториски вежби, консултации.				

13.	Вкупен расположив фонд на време		2 ЕКТС x 30 часа = 60 часа			
14.	Распределба на расположливото време		30+0+15+0+15 (2+0+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		0 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		15 часа	
		16.2.	Самостојни задачи		0 часа	
		16.3.	Домашно учење - задачи		15 часа	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			40 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бода	
	17.3.	Активност и учество			10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
		РБ	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Косевска Е, Велиќ-Стефановска В, Најчевска М, Спасовски М, Георгиевска-Исмаил Љ, Димова Цена, Положани А, Мирчевска Ј, Рајчановска Д	Културолошки и структурни компетенции на здравствените работници: книга за студенти по медицински науки и здравство	Фондација Отворено општество – Скопје, Македонија, ISBN 978-608-218-271-1	2018.
	22.1.	2.	Косевска Е, Велиќ-Стефановска В, Најчевска М, Спасовски М, Георгиевска-Исмаил Љ, Димова Цена, Положани А, Мирчевска Ј, Рајчановска Д	Културолошки и структурни компетенции на здравствените работници: практикум за студенти по медицински науки и здравство	Фондација Отворено општество – Скопје, Македонија, ISBN 978-608-218-272-8.	2018
		3.	Jonathan M. Metzl Helena Hansen	Structural competency: Theorizing a new medical engagement with stigma and inequality Structural Stigma and Population Health	Social Science & Medicine Volume 103, Pages 126–133	2014
	Дополнителна литература					
		РБ	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Quesada J., Holmes SM, Sue K., Bourgois Ph.,	Re-invigorating the social history: "Structural vulnerability" as a tool for promoting structural competence in health care.	Academic Medicine structural Vulnerability Manuscript: 1-17	2015

	2.	Charon Rita, Hermann Nellie, Devlin Michael.	Close Reading and Creative Writing in Clinical Education: Teaching attention, Representation and Affiliation	Academic medicine	2015
	3.	Castaneda Heide., Holmes Seth M, Madrigal DS., DeTrinidad Young Maria-Elena, Beyeler Naomi, Quesada James	Immigration as a Social Determinant of Health	Annu. Rev. Public Health 2015.36:375-392.	2015
	4	Holmes Seth M., Greene Jeremy A. Stonington Scott D.	Locating global health in social medicine	Global Public Health: An International Journal for Research, Policy and Practice	2014

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СТОМАТОЛОШКА ФАРМАКОЛОГИЈА			
2.	Код	3FM162622			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“, Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	четврта / седми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Наташа Лонгурова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	ислушани и положени Анатомија, Физиологија и Хистологија со ембриологија.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат и ги совладаат прво општите фармаколошки содржини и нивната имплементација во стоматолошките дисциплини.				
11.	Содржина на предметната програма: Воведно предавање, историјат, лек, отров, доза. Фармакодинамика Општи и локални анестетици и вазоконстриктори Примена на лекови кај стари лица Примена на лекови кај трудници и доилки. Витамини и хормони. Лекови кои делуваат на крвта. Аналгетици и антипиретици во дентална медицина. Антибактериски лекови во денталните дисциплини. Антисептици и дезинфициенси. Медикаменти во кариологија и ендодонција. Препарати за локална апликација на оралната лигавица.				
12.	Методи на учење: Предавања, претклинички лабораториски вежби, аудиториски вежби, консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време				
14.	Распределба на расположивото време 2+3+2 (ЕКТС x 3 = 180)				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	60 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	90 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3.	Домашно учење	10 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			40 бодови

	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови
	17.3.	Активност и учество	10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода
			5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода
			6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода
			7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода
			8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода
			9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода
			10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Предавања, претклинички лабораториски вежби, аудиториски вежби, консултации.
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Придружна евалуација на студентите и самоевалуација

22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.	Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	1.	Георгиева С. Муратовска И.	Стоматолошка фармакологија	Стоматолошки факултет Скопје	2014
	Дополнителна литература				
22.	Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
2.	1.	Оцаклиевска С. и Белазелковска З.	Стоматолошка фармакологија	Стоматолошки факултет Скопје	2006

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет		ОРГАНИЗАЦИЈА НА СТОМАТОЛОШКА СЛУЖБА			
2.	Код					
3.	Студиска програма		Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за медицински науки Универзитет “Гоце Делчев” Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Интегриран прв и втор циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	Четвртта година / седми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	2	
8.	Наставник		Проф. д-р Киро Папакоча			
9.	Предуслови за запишување на предметот					
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Организација на здравствена стоматолошка служба					
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: 1. Организација на стоматолошка служба, закон за здравствена заштита. 2. Регистрација и формирање на здравствени организации. 3. Организација на стоматолошка служба по групи на возрасти. 4. Медицинска администрација. 5. Индекси за регистрација на наод на кариес, промени на меките делови со усната празнина. 6. Организација на системска забна здравствена заштита. 7. Планирање на распространетоста на службата. 8. Содржина на забоздравствено просветлување – цел, задачи. 9. Содржина на забоздравствено просветлување по старосни групи. 10. Тешкотии при спроведување на забоздравствено просветлување.					
12.	Методи на учење: клинички, аудиториски вежби, консултации					
13.	Вкупен расположив фонд на време		2x30=60			

14.	Распределба на расположливото време		30+10+10+10=60			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		10 часови	
		16.2.	Самостојни задачи		10 часа	
		16.3.	Домашно учење - задачи		10	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			40	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10	
	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	С. Иљовска	Забоздравство во заедноцата	Стоматолошки факултет Скопје	2004
	22.2.	Дополнителна литература				
		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		С. Иљовска	Забоздравство во заедноцата			

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	УРГЕНТНИ СОСТОЈБИ ВО СТОМАТОЛОГИЈАТА			
2.	Код	3FM162422			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Четврта / 8	7.	Број на ЕКТС кредити	2
8.	Наставник	Проф. Д-р Цена Димова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан осми семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Итни состојби во медицината и стоматологијата, нивно навремено дијагностицирање, диференцијална дијагностика и преземање на терапија. Дијагностицирање на итни ивонредни условиповрзани состоматолошка практика, диференцијална дијагноза и третман на истите, постапка водијагноза и третманнаболни состојбиво областана лицето ивилицата,сопосебен акцент на болкаповрзани соодонталгија. Вовед во процедурите прикрварење на лицето и вратот, и основите надијагноза наповреди во пределот налицето, вилицата и вратот. Вовед во итни ситуации кои можат да настанат за време настоматолошкапракса, нивна дијагноза и тераписки постапки.				
11.	Содржина на предметната програма: теоретска настава:				

	<p>Вовед, дефиниција на итните состојби во медицината и во стоматолошката пракса. Болни состојби. Компликации и инцидентни при изведување на општа анестезија Општи компликации и инциденти при изведување на локална анестезија, Локални компликации и инциденти при изведување на локална анестезија Алергиски реакции, Алергиски шок, Токсични реакции, Епизоди на бесвесни состојби, Синкопа, Колапс, епилептичен напад, хистеричен напад Крвавење: видови, поделба, третман Ургентни кардиоваскуларни и респираторни состојби (Срцев застој, респираторен застој, астматичен напад) Акутна одонтогена инфекција Ургентни состојби во тек на стоматолошката терапија Повреди на меките ткива на оралната празнина Повреди на забите и пародонталното ткиво, повреди на вилиците, Постапка со HIV+ и hepatitis + (HCV+, HBV+) пациенти Содржина на предметната програма:</p>					
12.	Методи на учење: Предавања, работилници, аудиториски вежби, консултации.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	2 ЕКТС x 3 = 90 часа				
14.	Распределба на расположливото време	30+0+10+10+40 = 90				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	10 часови		
		16.3.	Домашно учење - задачи	40 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	40 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		РБ	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Димова Цена	Ургентни состојби во стоматологија	УГД	2011
		2.	Петровиќ, М. Гавриќ.	Ургентна стања у стоматолошкој пракси,	ИК Драганиќ, Београд	2001.
3.	Jevon Phil	Basic guide to Medical emergencies in dental practice	Wiley Blackwell	2014		
22.2.	Дополнителна литература					

		РБ	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Todorovic et al	Oral surgery	Nauka, Beograd	2002
		2.	Peterson L.	“Contemporary Oral and Maxillofacial Surgery”, 3rd ed.,	Mosby	1998.

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПАЦИЕНТИ СО РИЗИК ЗА СТОМАТОЛОШКИ ИНТЕРВЕНЦИИ			
2.	Код	3FM162722			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет “Гоце Делчев” Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегриран прв и втор циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	Четвртта/ осми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	2
8.	Наставник	Проф. д-р Киро Папакоча			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Поставување на дијагноза и диференцијална дијагноза кај пациентите со ризик за стоматолошки интервенции.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава 1. Вовед и дефинирање на предметот 2. Аспетки на намалување на стресот во текот на стоматолошките интервенции 3. Стоматолошки менаџмент на пациенти до дијабетес 4. Стоматолошки менаџмент при епилепсија 5. Стоматолошки менаџмент на пациентите со артериска хипертензија 6. Стоматолошки менаџмент на пациентите при исхемична срцева болест 7. Стоматолошки менаџмент и превенција на ендокардитис 8. Стоматолошки третман на пациентите со опструктивни пулмонални заболувања 9. Лекување на стоматолошки пациенти со бубрежна болест 10. Пациенти во краен стадиум на заболување на црниот дроб 11. Реакција на лекови и алергиски реакции 12. Стоматолошки менаџмент и превенција на инфективни заболувања				
12.	Методи на учење: Предавања, претклинички лабораториски вежби, аудиториски вежби, консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	2 x 30=60			
14.	Распределба на расположливото време	30+10+10+10=60			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10	
		16.2.	Самостојни задачи	10	
		16.3.	Домашно учење - задачи	10	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			40
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10
	17.3.	Активност и учество			10
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			

20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		РБ	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Миновска А., Папакоча К., Петровски М., Терзиева-Петровска О.	Пациенти со ризик за стоматолошки интервенции-Учебник	УГД	2020
		2.	Миновска А., Папакоча К., Петровски М., Терзиева-Петровска О.	Пациенти со ризик за стоматолошки интервенции-Практикум	УГД	2020
	22.2.	Дополнителна литература				
РБ		Автор	Наслов	Издавач	Година	
1.		Peterson L.	“Contemporary Oral and Maxillofacial Surgery”,3rd ed.,	Mosby	1998.	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ДЕНТАЛНА ТРАУМАТОЛОГИЈА				
2.	Код	3FM162822				
3.	Студиска програма	Дентална медицина				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус				
6.	Академска година / семестар	Петта/десетти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	2	
8.	Наставник	Проф. д-р Сања Нашкова				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан 10 семестар				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на основни знаења од денталната трауматологија					
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Епидемиолошки карактеристики и класификација 2. Дијгноза и план на терапија. 3.Фрактуре прва класа. 4 Фрактуре втора класа. 5 Фрактуре трета класа. 6. Фрактуре четврта класа. 7. Повреди на забнопотпорниот апарат - луксации. 8. Авулзии. 9. Естетска реконструкција. 10.Трауматски повреди на заби. 11. Компликации на трауматските повреди на заби. 12. Судско-медицински аспекти при повреди назабите. <p>Практична настава:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Епидемиолошки карактеристики и класификација 2. Дијгноза и план на терапија. 3.Фрактуре прва класа. 4 Фрактуре втора класа. 5 Фрактуре трета класа. 6. Фрактуре четврта класа. 7. Повреди на забнопотпорниот апарат - луксации. 8. Авулзии. 9. Естетска реконструкција. 					

	10.Трауматски повреди на заби. 11. Компликации на трауматските повреди на заби. 12. Судско-медицински аспекти при повреди на забите.					
12.	Методи на учење: интерактивна настава (теоретска), работа во мали групи (вежби) и други облици предвидени со заедничките критериуми на ЕКТС					
13.	Вкупен расположив фонд на време	2x30=60				
14.	Распределба на расположливото време	30+15+5+5+5=60				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	15 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	5 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	5 часови		
		16.3.	Домашно учење - задачи	5 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	70 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.1.	1.	Бона Бајрактарова	Дентална трауматологија	Скенпоинт, Скопје	2006
		2.	Белоица Д, Вуловиќ М, Дугал М.	Повреде зуба	Стоматолошки факултет Универзитета у Београду	2007
		3.	Д. Марковиќ и сарадници	Повреде зуба – водич за свакодневну клиничку праксу	Стоматолошки факултет Универзитета у Београду	2012
	Дополнителна литература					
		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Jens O. Andreasen, Leif K. Bakland, Maria	Traumatic Dental Injuries: A Manual, 3rd Edition	Wiley-Blackwell	2011

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	ФОКАЛОЗИ
2.	Код	3FM162922

3.	Студиска програма		Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за медицински науки Универзитет "Гоце Делчев" Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Интегриран прв и втор циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	Петта / десетти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	2	
8.	Наставник		проф. д-р Наташа Лонгурова			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Запишана петта година на студии			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се запознаат студентите со значењето и компликациите кои може да ги дадат фокалните инфекции.					
11.	Содржина на предметната програма: Теории на фокалната инфекција Историјат на фокални инфекции. Орални жаришта, консекутивни заболувања Патогенеза на фокалната инфекција Дијагностицирање на оралните жаришта Терапија на фокалните жаришта и премедикација Поврзаност на текот на нуродерматитис и оралниот фокус. Дентогени фокални инфекции и aloresia areata. Мерки за превенција на фокалната инфекција Дијагностицирање на оралните жаришта преку примена на неспецифични тестови. Дијагностицирање на оралните жаришта преку примена на специфични тестови Индикации за антибиотска профилакса					
12.	Методи на учење:					
13.	Вкупен расположив фонд на време		2x30=60 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15=60			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови		
		15.2.	Вежби (лаб., ауд.), семинари, тимска работа.	15 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	5 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	5 часови		
		16.3.	Домашно учење - задачи	5 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		2 x 20 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		7 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		предиспитни активности со вкупно 42 поени			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Димитровски В.	Фокална Инфекција	Скопје	2008
	2.	Лонгурова Н.	Авторизирани предавања			
22.2.	Дополнителна литература					

		Рб	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Драголљуб Џајич	Болести уста, орална медицина - патологија	Елит - Медицас	2008